

สถาบันพระปกเกล้า

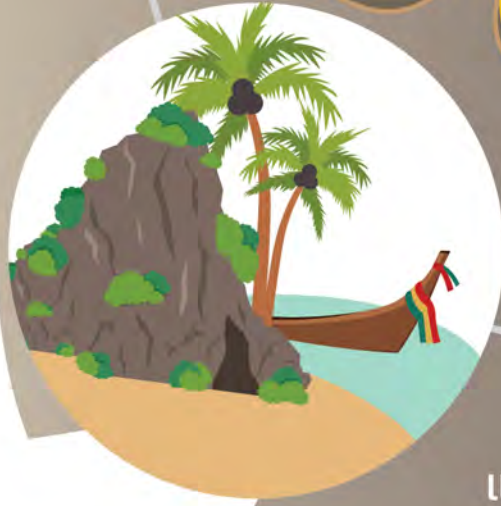

การศึกษา
ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
และพฤติกรรมทางเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562
จังหวัดปัตตานี

สามารถ ทองเฟือ และ เอกรินทร์ ต่วนศิริ

สถาบันพระปกเกล้า

การศึกษา
ความเคลื่อนไหวทางการเมือง
และพฤติกรรมทางเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562

จังหวัดปัตตานี

สามารถ ทองเฟื้อ และ เอกรินทร์ ต่วนศิริ

เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกำเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน สามารถ ทองเฝือ และ เอกกรินทร์ ต่วนศิริ

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (e-book) 978-616-476-156-8

รหัสสิ่งพิมพ์สถาบัน สวพ.63-77-00.0 (ebook)

ประสานงาน วนิศรา อัมพรศิริธรรม

สงวนลิขสิทธิ์ © 2563

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

จัดพิมพ์โดย สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์ 0-2141-9596 โทรสาร 0-2143-8177
<http://www.kpi.ac.th>

คำนำสถาบันพระปกเกล้า

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ.2562 เป็นการเลือกตั้งครั้งแรก ภายหลังจากการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลง กติกาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหลายประการ ได้แก่ การนำระบบการเลือกตั้งที่เรียกว่า “การเลือกตั้ง แบบจัดสรรปันส่วนผสม” มาใช้ โดยกำหนดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เขตละ หนึ่งคน และประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งได้คนละหนึ่งคะแนน ส่วนสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อนั้นเป็นการจัดสรรโดยคำนวณจากคะแนนรวมที่พรรคการเมืองได้จากการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตทั่วประเทศ การกำหนดให้พรรคการเมืองสามารถเสนอ รายชื่อบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีไม่เกินสามรายชื่อ การกำหนดในเรื่องคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง รูปแบบและวิธีการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ตลอดจนบทลงโทษ กรณีกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งที่เข้มข้นกว่าการเลือกตั้งครั้งก่อนๆ นอกจากนี้ การเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ยังเกิดขึ้นท่ามกลางบริบทและสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และ การเมืองที่เปลี่ยนแปลงไปจากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุดเมื่อปี 2554 เป็นอย่างมาก อาทิ การว่างเว้น จากการเลือกตั้งเกือบแปดปีทำให้มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก (First Time Voter) มากกว่า 7 ล้านคน การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของเทคโนโลยีการสื่อสาร (Digital Disruption) ทำให้สื่อใหม่ (new media) เข้ามามีอิทธิพลในการเลือกตั้งอย่างเด่นชัดเป็นครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงในกติกาและสภาพแวดล้อม ดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการจัดการเลือกตั้ง ยุทธวิธีการหาเสียงของผู้สมัครและ พรรคการเมือง รวมถึงพฤติกรรมการตัดสินใจลงคะแนนของประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญและน่าสนใจยิ่ง

สถาบันพระปกเกล้าขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ทองเฝือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ เอกรินทร์ ต่วนศิริ ที่ได้สร้างสรรค์ผลงานวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรม การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี” และหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ ต่อสังคมไทย และผู้สนใจทั่วไปในการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2562 ต่อไป

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

กันยายน 2563

คำนำผู้เขียน

หนังสือ “การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี” จัดทำขึ้นจากรายงานการวิจัย “การศึกษารูปแบบ วิธีการ และผลกระทบบการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี” ได้รับทุนสนับสนุนจากสถาบันพระปกเกล้า สำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ถือว่าเป็นความท้าทายอย่างยิ่ง ด้วยปัจจัย 3 ประการดังนี้

ประการแรก การเลือกตั้งครั้งนี้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ ฉบับปี พ.ศ. 2560 โดยมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2561 หลายมาตราถือว่าเป็นเรื่องใหม่ มีความแตกต่างจากครั้งที่ผ่านมา ทำให้พรรคการเมืองและผู้ลงสมัครเลือกตั้ง ต้องศึกษาใหม่ทั้งหมด หากกล่าวในเฉพาะพื้นที่จังหวัดปัตตานี ก็มีความเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีพรรคการเมืองส่งผู้ลงสมัครจำนวนมาก นั่นก็หมายความว่าทุกคะแนนเสียงย่อมส่งผลต่อพรรคในสัดส่วนคะแนนบัญชีรายชื่อของพรรคตามรัฐธรรมนูญใหม่

ประการที่สอง ภูมิทัศน์การเปลี่ยนแปลงทางสื่อออนไลน์ (Social Media) ส่งผลต่อรูปแบบวิธีการหาเสียงของพรรคการเมืองและผู้ลงสมัครเลือกตั้ง “ปรากฏการณ์ใหม่” สำหรับพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ทำให้ผู้สมัครบางรายไม่สามารถสื่อสารทางสื่อออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยกเว้นผู้สมัครที่เป็นคนรุ่นใหม่ แต่เชื่อว่าจะได้คะแนนเสียงจากการเลือกตั้งตามกระแสสื่อออนไลน์ แม้ว่าสื่อออนไลน์จะทะลุทะลวงไปถึงในหมู่บ้าน หากทว่าระบบหวัคคะแนน สายสัมพันธ์ทางด้านเครือญาติ ระบบอุปถัมภ์ก็ยังคงมีผลต่อผลการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่การเลือกตั้งครั้งนี้ในเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่มีนักศึกษาจำนวนเกือบหนึ่งหมื่นคน ก็มีผลสะท้อนต่อผู้สมัครหน้าเก่า ด้วยเหตุผลของกระแสพรรคคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการนิยมนิยมจากเยาวชนคนหนุ่มสาวจำนวนมาก ดังนั้นจึงทำให้ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งเห็นถึงความจำเป็นของสื่อออนไลน์มากขึ้น

ประการที่สาม ความรุนแรงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นบริบทหลักหนึ่งในจังหวัดปัตตานี ทำให้การเลือกตั้งครั้งนี้มีความเกี่ยวข้องอย่างยิ่งต่อแนวนโยบายทางด้านสันติภาพ หรือการลดความรุนแรง การเลือกตั้งครั้งนี้เช่นกัน การปราศรัยหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งของพรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ต้องกล่าวถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ต่อเนื่องด้วยนโยบายทางด้านเศรษฐกิจที่ต้องการแก้ไขปัญหาเรื่องปากท้องของชาวบ้านที่ประสบปัญหา

ในแต่ละกลุ่มอาชีพ มีนโยบายย่อยที่เจาะเฉพาะ อาทิเช่น ปัญหาประมง ปัญหาทางพารา เป็นต้น กล่าวคือ ปัจจัยทางด้านความรุนแรงและเศรษฐกิจมีผลต่อพฤติกรรมของผู้ลงคะแนนเสียงครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ด้วยเหตุข้างต้นจังหวัดปัตตานีที่ถือว่าเป็นพื้นที่พิเศษที่มีเหตุการณ์ความไม่สงบนั้น จากตั้งแต่ไม่มีสื่อออนไลน์จนกระทั่งทุกคนใช้สื่อออนไลน์กันหมดก็ย่อมส่งผลต่อพฤติกรรมการเลือกตั้ง ทั้งตัวผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งและผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคตคือ สื่อออนไลน์จะเป็นสื่อหลักของการสื่อสารทางด้านการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง โดยอาจจะส่งผลต่อความเปลี่ยนแปลงของระบบเครือข่ายระบบอุปถัมภ์โดยตรง ในแง่ที่ว่าทุกคนสามารถเข้าถึงและรับรู้ถึงความเปลี่ยนแปลงทางด้านด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองในพื้นที่อื่น ๆ ความเติบโตของคนรุ่นใหม่ย่อมส่งผลต่อผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หากทว่าทั้งหมดนี้นั้น ปัจจัยชี้ขาดสำคัญหลักก็คือระบบการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. 2560 ก็ย่อมมีผลต่อระบบนิเวศทางการเมือง ทั้งความคิด ความหวัง ความฝัน และโอกาสที่จะเห็นว่าการเมืองในระบบรัฐสภาคือพื้นที่ของการต่อรองทางอำนาจที่มีประสิทธิภาพ และสามารถเป็นพื้นที่หลักจะผลักดัน หนุนเสริมก่อให้เกิดสันติภาพในพื้นที่

ขอขอบคุณสถาบันพระปกเกล้า สำหรับการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและทีมเจ้าหน้าที่รับผิดชอบของโครงการนี้ทุกท่าน ที่กรุณาติดตามและประสานงานอย่างดียเยี่ยม

สุดท้าย ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่ให้ข้อมูลทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี ผู้สมัครจากพรรคการเมืองต่าง ๆ ทั้งที่ได้รับเลือกตั้งและที่ไม่ได้รับเลือกตั้ง สื่อมวลชน นักวิชาการ ตัวแทนภาคประชาสังคม กลุ่มติดตามการเลือกตั้งและผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

ด้วยความนับถือ

สามารถ ทองเฟือ

เอกรินทร์ ต่วนศิริ

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทสรุปผู้บริหาร

หนังสือ การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานี จัดทำขึ้นจากรายงานวิจัย “เรื่อง การศึกษารูปแบบ วิธีการ และผลกระทบการเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ กรณีศึกษาจังหวัดปัตตานี” มีวัตถุประสงค์หลักสำคัญเพื่อที่จะศึกษาเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองระดับพื้นที่ในช่วงเวลาการเลือกตั้งทั่วไปปี 2562 ในจังหวัดปัตตานีเพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมการเมืองภายใต้กติกาใหม่ทางการเมืองที่ได้กำหนดขึ้นภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งถือว่ามีผลสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศในระบบประชาธิปไตยต่อไป สำหรับโครงการวิจัยนี้ ทางผู้วิจัยได้ทำการเลือกพื้นที่ของจังหวัดปัตตานีเป็นกรณีศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาในโครงการนี้อยู่หกประการด้วยกันดังนี้ ประการแรกคือเพื่อศึกษาบรรยากาศทางการเมืองและความเคลื่อนไหวทางการเมืองขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี ประการที่สอง เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวและพฤติกรรมทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี ประการที่สามคือเพื่อศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ บริษัทเอกชน องค์กรสาธารณะและองค์กรอื่น ๆ ที่เข้ามามีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดปัตตานี ประการที่สี่ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทางการเมือง แบบแผนพฤติกรรมทางการเมือง ของประชาชนและกลุ่มการเมืองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี ประการที่ห้าเพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องค่าใช้จ่าย เพื่อให้เห็นมูลค่าของการใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี และวัตถุประสงค์ประการสุดท้ายคือเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของข้ออำนาจทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในเขตจังหวัดปัตตานี สำหรับการวิจัยนี้เป็นกรณีศึกษาเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยที่เน้นการวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในขอบเขตพื้นที่ของการวิจัยที่ได้กำหนดเอาไว้คือจังหวัดปัตตานี

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา ในการเลือกตั้งครั้งนี้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เฝ้าระวังและมีการกำกับดูแลความปลอดภัยในการก่อเหตุความไม่สงบเป็นพิเศษในทุกหน่วยเลือกตั้งที่มี

ทั้งหมด 803 หน่วยเลือกตั้ง ครอบคลุมทั้งจังหวัด ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี ได้ร่วมมือกับหน่วยความมั่นคงได้จัดให้มีทหารจำนวน 2 นายเข้ามาดูแลรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้การเลือกตั้งดำเนินไปอย่างราบรื่น สำหรับในการจัดการเลือกตั้งครั้งนี้ยังคงกำหนดเขตเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานีทั้งสิ้น 4 เขต มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ 1 คน เช่นเดียวกับ การจัดแบ่งเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2554 ครั้งก่อนหน้านี้ ดังนี้คือ เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วยอำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอยะหริ่ง (เฉพาะตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร้ ตำบลยามู ตำบลราตาปันยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปายามูมั่ง ตำบลตะโละ ตำบล ตาลีอาयर และตำบลปลูากง) มีผู้สมัคร สส.ทั้งสิ้น 35 คนจาก 35 พรรคการเมือง โดยมีผู้ได้รับการเลือกตั้ง เป็น สส.เขต 1 คือนายอันวาร์ สาและ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ด้วยคะแนนเสียงจำนวน 19,883 คะแนน เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วยอำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์และอำเภอแม่ลาน มีผู้สมัคร สส.ทั้งสิ้น 34 คน จาก 34 พรรคการเมือง โดยมีผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็น สส.เขต 2 คือนายอับดุลบาซิม อาบู จากพรรคภูมิใจไทย ด้วยคะแนนเสียงจำนวน 17,652 คะแนน เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วยอำเภอ ปะนาละ อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ อำเภอยะหริ่ง (ยกเว้นตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร้ ตำบลยามู ตำบลราตาปันยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปายามูมั่ง ตำบลตะโละ ตำบล ตาลีอาयर และตำบลปลูากง) มีผู้สมัคร สส.จำนวนทั้งสิ้น 36 คน จาก 36 พรรคการเมือง โดยมีผู้ได้รับ การเลือกตั้งเป็น สส.เขต 3 คือนายอนุมัติ ชูสารอ สังกัดพรรคประชาชาติ คะแนนเสียงจำนวน 36,799 คะแนน และเขตเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วยอำเภอยะรัง อำเภอมายอและอำเภอทุ่งยางแดง มีผู้สมัคร สส. ในเขตนี้จำนวนทั้งสิ้น 25 คน จาก 25 พรรคการเมือง ผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็น สส.เขต 4 คือนายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ สังกัดพรรคประชาชาติด้วยคะแนนเสียงจำนวน 29,323 คะแนน สรุปในภาพรวมของผู้สมัคร รับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้ง 2562 ของจังหวัดปัตตานีในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 130 คน มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 79.32 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 387,213 คน จากจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 488,162 คน ซึ่งมีจำนวนมากที่สุดเท่าที่เคยมีการเลือกตั้งมาก่อนหน้านี้ ทั้งจำนวนผู้สมัครและผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากความตื่นตัวในทางการเมืองมีมากขึ้นและการห่างหาย จากการเลือกตั้งทั่วไปนานถึงแปดปีเป็นปีจ้ายหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมความสนใจและการมีส่วนร่วม ในทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปัตตานีเพิ่มขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ประชาชนในจังหวัดปัตตานี หวังว่าหลังการเลือกตั้งและการได้มาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะเป็นปีจ้ายที่มีส่วนช่วยหนุนเสริม ในกระบวนการสร้างความสันติสุขและสันติภาพให้เกิดขึ้นได้อีกด้วย

เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งครั้งก่อนหน้าในปี 2554 นั้นพบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด ปัตตานีส่วนใหญ่ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในแต่ละเขตการเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทน ราษฎรคนเดียวกันกับที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในการเลือกตั้งในครั้งนี้จำนวนสามคนจากทั้งหมดสี่คน ได้แก่ นายอันวาร์ สาและ นายอนุมัติ ชูสารอ และนายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ และหนึ่งในสามคนมีการ เปลี่ยนแปลงไปสังกัดในพรรคการเมืองอื่นแทน คือ นายอนุมัติ ชูสารอ จากพรรคมาตุภูมิย้ายมาสังกัด

ในพรรคประชาชาติ และนายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ จากพรรคภูมิใจไทยย้ายมาสังกัดในพรรคประชาชาติ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ผลการเลือกตั้งในครั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการเมืองของประชาชน โดยส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีที่ยังคงนิยมและเชื่อมั่นในตัวของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนเดิม แม้ว่าบางคนได้ย้ายพรรคไปสังกัดในพรรคการเมืองอื่นแทนแล้วก็ตาม สิ่งนี้อาจแสดงให้เห็นว่าผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวอาจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจังจนสามารถชนะใจของประชาชนได้อีกครั้ง นอกจากนี้แล้วการเลือกตั้งทั่วไปในครั้งนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการตื่นตัวด้านการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของประชาชนในจังหวัดปัตตานีมากยิ่งขึ้นกว่าครั้งที่ผ่านมา สังเกตได้จากจำนวนของผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งทั่วไปปี 2554 ด้วยจำนวนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.48 และพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจในทางการเมืองด้วยวิธีการต่าง ๆ อาทิเช่น การร่วมรับฟังการปราศรัย ของพรรคการเมืองต่าง ๆ ร่วมรับฟังนโยบายของพรรคและผู้สมัครที่ตนเองสนใจเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกตั้งกันอย่างคึกคัก การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการหาเสียงของแต่ละพรรคการเมือง บ้างก็เข้าไปมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่จังหวัดปัตตานีที่สนใจและให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิของตนเพื่อกำหนดทิศทางทางการเมืองในพื้นที่ของตนเอง และอาจกล่าวได้ว่าประชาชนในจังหวัดปัตตานีได้เรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วมในทางการเมืองมากขึ้นนั่นเอง

สารบัญ

คำนำสถาบันพระปกเกล้า	3
คำนำผู้เขียน	4
บทสรุปผู้บริหาร	6
สารบัญ	9
สารบัญตาราง	11
สารบัญภาพ	12
สารบัญแผนภูมิ	13
บทที่ 1 บทนำ	15
1.1 หลักการและเหตุผล	15
1.2 วัตถุประสงค์	17
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	17
1.4 วิธีการศึกษาวิจัย	20
1.5 ระยะเวลาทำการศึกษา	21
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	21
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี	23
2.1 หน่วยการปกครอง	23
2.2 ข้อมูลสถิติประชากร	25
2.3 ทำเนียบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี	26
2.4 การแบ่งเขตการเลือกตั้งและผู้สมัครการเลือกตั้ง	28
2.5 ความแตกต่างระหว่างเขตการแบ่งเขตแบบเก่าและแบบใหม่	29
2.6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	30
2.7 จำนวนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง	30

บทที่ 3 พฤติกรรมกำเลือกตั้ง	35
3.1 แนวคิดพฤติกรรมและกำเลือกตั้ง	35
3.2 นโยบายที่น่าสนใจของพรรคการเมืองที่มีความโดดเด่นในจังหวัดปัตตานี	42
3.3 อัดลักษณะพิเศษของกำหาเสียงในพื้นที่	52
3.4 กำใช้จ่ายในกำหาเสียงเลือกตั้ง	54
บทที่ 4 ผลกำเลือกตั้ง	57
4.1 พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน	57
4.2 ผลกำเลือกตั้ง	63
4.3 ผู้เกี่ยวข้องกับกำเลือกตั้ง	73
บทที่ 5 รูปแบบ วิธีการ และผลกระทบบำเลือกตั้ง ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่	99
5.1 บทบาทของคณะกรรมการกำเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี	100
5.2 บทบาทของกลุ่มภาคประชาสังคม	102
5.3 เลือกพรรคหรือว่าเลือกคน?	105
5.4 สำหรับกำเลือกตั้งมีผลต่อสันติภาพอย่างไร?	109
5.5 บทบาทของสื่อมวลชนต่อกำเลือกตั้ง	110
5.6 รูปแบบและวิธีการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี	114
บทที่ 6 วิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม	129
บุคลากรุกรม	135
ภาคผนวก	137
ผลคะแนนกำเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี วันที่ 24 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2562 (อย่างไม่เป็นทางการ)	137
ผลคะแนนกำเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขต พุทธศักราช 2562	146

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	หน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี	24
ตารางที่ 2	จำนวนประชากรรายอำเภอในปี 2560	25
ตารางที่ 3	ทำเนียบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี	26
ตารางที่ 4	รายชื่อพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเขตต่าง ๆ ในจังหวัดปัตตานี	30
ตารางที่ 5	จำนวนบัตรเลือกตั้งล่วงหน้าจังหวัดปัตตานี	60
ตารางที่ 6	ข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี (วันที่ 24 มีนาคม 2562)	62
ตารางที่ 7	รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดปัตตานี	64
ตารางที่ 8	รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดปัตตานี	65
ตารางที่ 9	รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดปัตตานี	66
ตารางที่ 10	รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 4 จังหวัดปัตตานี	67
ตารางที่ 11	เปรียบเทียบรายชื่อผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด และการสังกัดพรรคในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2554 และ 2562	69
ตารางที่ 12	เปรียบเทียบคะแนนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด ในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2554 และ 2562	69

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	ลักษณะการแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี	29
ภาพที่ 2	ตัวอย่างการนำเสนอข่าวของ THE UNIQUEX	83
ภาพที่ 3	ตัวอย่างการจัดเวทีให้ผู้สมัครได้เข้ามาร่วมพูดคุย พบปะนักศึกษา	84
ภาพที่ 4	ตัวอย่างการจัดเวทีให้มีการวิเคราะห์การเลือกตั้ง	84
ภาพที่ 5	นักศึกษาล่ารายชื่อ ถอดถอน กกต. หลังจากการเลือกตั้งทั่วไป	85
ภาพที่ 6	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีรวมตัวกันรณรงค์ไม่เลื่อนเลือกตั้ง	86
ภาพที่ 7	ก้าวแรกของเยาวชนรุ่นใหม่สู่การเลือกตั้ง 2562	87
ภาพที่ 8	กิจกรรมรณรงค์โค้งสุดท้าย (Big Day) จังหวัดปัตตานี	88
ภาพที่ 9	งบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง	90
ภาพที่ 10	ตัวอย่างการนำเสนอข้อมูลของเพจ Projek SAMA SAMA	91
ภาพที่ 11	เพจ Projek SAMA SAMA ได้ร่วมจัดติเบตออนไลน์เพื่อพูดคุยกับผู้สมัคร	92
ภาพที่ 12	เพจ Projek SAMA SAMA กับกิจกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง	93
ภาพที่ 13	เพจ Projek SAMA SAMA กับการติดตามบรรยากาศการเลือกตั้ง และการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง	94
ภาพที่ 14	สถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอข่าวบรรยากาศการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี	95
ภาพที่ 15	ป้ายไวณิล	96
ภาพที่ 16	เวทีปราศรัย	96
ภาพที่ 17	การลงพื้นที่พบปะประชาชน	97

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 1 ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในแต่ละเขตการเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี	68
แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี พุทธศักราช 2554 และ 2562	71

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 เป็นการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ประเทศไทยไม่ได้มีการเลือกตั้งติดต่อกันถึงระยะเวลา 8 ปี ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในโครงสร้างของทางอำนาจ และโครงสร้างของสถาบันการเมืองไทยอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน

ในส่วนของโครงสร้างทางอำนาจนั้น การเว้นว่างของการเลือกตั้งในช่วงระยะเวลา 8 ปีนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการรัฐประหารในวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 ซึ่งเป็นเหตุการณ์ต่อเนื่องในบริบทของความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศไทยในช่วงระยะเวลากว่าทศวรรษก่อนหน้านั้น โดยชนวนของความขัดแย้งล่าสุดอยู่ที่เรื่องพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมซึ่งได้นำไปสู่การต่อต้านรัฐบาล เหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง และการใช้ความรุนแรงทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่หลายเมืองในประเทศไทย

ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างของความสัมพันธ์ทางอำนาจของประเทศไทยหลายประการ ทั้งการเกิดขึ้นของกลุ่มการเมืองโดย กปปส. ที่ประสบความสำเร็จในการระดมความสนับสนุนจากทั่วประเทศ ต่อเนื่องมาจนถึงการรัฐประหาร และแม้กระทั่งช่วงหลังรัฐประหาร ก็ยังมีการแสดงออกทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ และปฏิกิริยาโต้ตอบของรัฐบาลในการจำกัดการแสดงออกทางการเมือง เช่นการเรียกพยานการเมืองที่มีบทบาทเด่น การส่งทหารไปเฝ้าระวังที่บ้านนักการเมือง หรือเรียกตัวนักการเมืองเข้าพบ คสช. เพื่อปรับทัศนคติ ซึ่งเกิดควบคู่กับการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐประหาร เช่น กลุ่มประชาธิปไตยใหม่และกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้ ได้มีการเสริมบทบาทของข้าราชการ โดยมีการโยกย้ายสับเปลี่ยนข้าราชการหลายคนให้เข้าไปทำงานด้านยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนการสนับสนุนบทบาทที่เด่นชัดมากขึ้นให้กับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น

แม้จะมีการจำกัดการแสดงออกทางการเมือง แต่ในระยะเวลาที่ผ่านมา กลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ หลายกลุ่ม ประสบความสำเร็จในการสร้างความเป็นสถาบันทางการเมืองให้กับตนเอง โดยพัฒนาไปเป็นพรรคการเมือง เช่น กลุ่ม กปปส. ที่กลายเป็นพรรคพลังประชาชนไทย กลุ่มของนายไพบูลย์ นิติตะวัน ที่ได้พัฒนาไปเป็นพรรคประชาชนปฏิรูป และกลุ่มที่เกิดขึ้นจากการรวมตัวของ 4 รัฐมนตรี ได้แก่ พรรคพลังประชารัฐ ตลอดจนมีกลุ่มนักกิจกรรมสังคมที่มีความสนใจที่จะตั้งพรรคการเมือง เช่น พรรคอนาคตใหม่ ที่ นายธนกร จีรังเรืองกิจ และ รศ.ดร. ปิยบุตร แสงกนกกุล อดีตอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ร่วมก่อตั้งพรรค และการประกาศเปลี่ยนอุดมการณ์เพื่อย้ายพรรคการเมืองของนักการเมืองหลายคนที่ต้องปรับตัวภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่

นอกจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองแล้ว ในส่วนของรัฐบาลเอง ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีก 3 ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

จากโครงสร้างดังกล่าวนี้ ได้ส่งผลให้การเลือกตั้งแตกต่างจากการเลือกตั้งที่ผ่านมาตั้งแต่หลังปี พ.ศ. 2544 โดยสิ้นเชิง เช่น การเลือกตั้งแบบบัตรใบเดียว โดยใช้การนับคะแนนแบบจัดสรรปันส่วนผสม ยังมีมาตรการใหม่ที่กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการเลือกตั้งขั้นต้น (แม้ภายหลังจะมีมาตรา 44 ออกมาสร้างความยืดหยุ่นให้กับมาตรการดังกล่าว) เงื่อนไขใหม่เกี่ยวกับการจัดตั้งพรรคการเมือง หน้าที่และสถานะภาพของสมาชิกพรรคการเมือง และคณะกรรมการบริหารพรรค รวมทั้งการกำหนดโทษของพรรคการเมืองไว้สูงมาก การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมืองและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองในมาตรา 62-83 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง บทบาทที่เพิ่มมากขึ้นของคณะกรรมการการเลือกตั้ง พร้อมกับการประกาศยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการปฏิรูปประเทศ 13 ด้าน ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นกติกา หรือบทบัญญัติใหม่ที่เกิดขึ้น ที่จะส่งผลต่อโครงสร้างทางการเมือง และการเปลี่ยนแปลงของสถาบันการเมืองไทยอีกหลายสถาบัน ซึ่งยังไม่นับถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญอีกหลายฉบับ ที่ให้บทบาทหน้าที่กับองค์กรอื่น ๆ มากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่ออำนาจและบทบาทของผู้แทนราษฎรและรัฐบาลที่จะเกิดขึ้นภายหลังการเลือกตั้ง

ด้วยการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างทางอำนาจ และโครงสร้างของสถาบันการเมืองในช่วงระยะเวลา 8 ปีที่ผ่านมา จึงเป็นที่จับตามองว่า การเลือกตั้งครั้งนี้จะสามารถบรรเทาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลากว่าทศวรรษได้หรือไม่ และจะทำให้ประเทศไทยเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย ที่มีคุณภาพได้หรือไม่ จะทำให้การปฏิรูปการเมืองเกิดขึ้นจริงหรือไม่ พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ประชาชนมีการเรียนรู้ทางการเมืองมากขึ้นหรือไม่ และภายใต้กรอบกติกาใหม่นี้ ผลของการเลือกตั้งยังจะยืนยันความตั้งมั่นของระบบพรรคการเมือง หรือความเข้มแข็งของพรรคการเมืองบางพรรคที่เคยก่อร่างสร้างตัวมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้หรือไม่

การจับตาของประเด็นทั้งหลายที่กล่าวมานั้น จึงควรจะได้รับการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับพื้นที่ เพื่อการทำความเข้าใจพฤติกรรมการเมืองกติกาใหม่ทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองการปกครองไทยในระบอบประชาธิปไตยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมือง ขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

2.2 เพื่อศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) จังหวัดปัตตานี กลุ่มภาคประชาสังคม ที่เข้ามามีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดปัตตานี

2.3 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทางการเมือง แบบแผนพฤติกรรมทางการเมือง ของประชาชน และกลุ่มการเมือง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

2.4 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องค่าใช้จ่าย เพื่อให้เห็นมูลค่าของการใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

2.5 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลอำนาจทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในเขตจังหวัดปัตตานี

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตด้านเวลา

ขอบเขตด้านเวลาของการศึกษาประกอบไปด้วย การศึกษาตั้งแต่ช่วงก่อนการเลือกตั้ง ช่วงระหว่างการมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้มีการเลือกตั้ง วันเลือกตั้ง จนถึงประมาณ 1 เดือน ภายหลังจากคณะกรรมการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งอย่างเป็นทางการในจังหวัดปัตตานี

1.3.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ทำการศึกษาได้แก่ ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม สื่อมวลชน และองค์กรอื่น ๆ ที่ติดตามและมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งเขตจังหวัดปัตตานี

1.3.3 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่เขตเลือกตั้งจำนวน 4 เขต ในจังหวัดปัตตานี

1.3.4 ขอบเขตเนื้อหา

ก. การตั้งมั่นของความเป็นพรรคการเมือง

- 1) โดยศึกษาการแข่งขันทางการเมือง โครงสร้างของตระกูลการเมือง หรือเครือข่ายทางการเมือง ในเขตพื้นที่จังหวัด ว่ามีการเปลี่ยนแปลงสังกัดพรรคการเมืองจากการเลือกตั้ง 3 ครั้งที่ผ่านมา หรือไม่ และหากมีการเปลี่ยนแปลง อะไรคือปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าหากไม่มีการเปลี่ยนแปลง โปรดระบุสาเหตุที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายการเมืองเดิม ยังคงอยู่ในพรรคการเมืองเดิมโดยไม่เปลี่ยนแปลง
- 2) การเปลี่ยนแปลงพรรคการเมืองของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง หรือเครือข่ายทางการเมือง มีผลต่อรูปแบบการแพ้ชนะ ของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร หากไม่มี อะไรคือปัจจัย ที่ทำให้ผลของการเลือกตั้งออกมาในรูปแบบนั้น
- 3) การเลือกตั้งระบบใหม่ที่เป็นแบบบัตรใบเดียวที่บีบบังคับให้คนต้องเลือกคนหรือเลือก พรรคการเมือง มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งใช้ปัจจัยอะไรมากำหนดให้ตนเลือกพรรค หรือเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งคนไหน อย่างไร
- 4) การที่แต่ละพรรคต้องดำเนินนโยบายตามยุทธศาสตร์ชาติ มีผลทำให้นโยบายของแต่ละพรรคในเขตพื้นที่มีความแตกต่างกันหรือไม่ ในส่วนของนโยบายพรรคที่แตกต่างกัน มีอิทธิพลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ของผู้ลงคะแนนเสียงหรือไม่ หากเปรียบเทียบ กับปัจจัยด้านตัวบุคคลของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง นโยบายพรรคหรือตัวบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งมากกว่ากัน
- 5) สภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง มีความนิยม หรือมีความผูกพันกับพรรคการเมืองต่างไปจากการเลือกตั้งครั้งที่แล้วหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อคำถามว่า 8 ปีที่ไร้การเลือกตั้งนั้น ความเป็นพรรคการเมือง หรือความนิยมในพรรคการเมือง ยังสามารถฝังรากลึกในสังคมไทยได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

ข. พฤติกรรมการเลือกตั้ง

เป็นการศึกษาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ในทุกประเด็น เช่น การเลือกตั้งในครั้งนี้นี้มีความเหมือนหรือแตกต่างจากการเลือกตั้งที่เคยผ่านมาในพื้นที่หรือไม่ มีประเด็นใดบ้าง มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในเรื่องใด และส่งผลกระทบต่อสำคัญในเรื่องการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างไรนอกจากนี้ยังศึกษาความแตกต่างหลากหลาย (diversity) ของผู้สมัคร ในมิติความหลากหลายทางเพศ ชชาติพันธุ์ ลักษณะทางกายภาพ (พิการ) และการทำงานในพื้นที่ รวมถึงการแข่งขันทางการเมืองทั้งในส่วนที่สามารถเห็นได้ชัดเจน เช่น การรณรงค์หาเสียง กลยุทธ์ วิธีการ การนำเสนอนโยบาย ตลอดจนการแข่งขันในส่วนที่ปิดบังเช่น การซื้อเสียง การใช้อิทธิพลของหน่วยงานการแทรกแซงด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นต้น

ค. การใช้เงินในการหาเสียงเลือกตั้ง

- 1) ศึกษาผลของการบังคับใช้มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตามกฎหมายใหม่ โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบเจตนารมณ์ของกฎหมายกับผลที่เกิดขึ้นจริงในระดับพื้นที่ ผ่านการศึกษาบทบาทและวิธีการปฏิบัติงานของผู้จัดการเลือกตั้งว่ามีวิธีควบคุมตรวจสอบค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของพรรคการเมือง/นักการเมืองในพื้นที่อย่างไร ได้ผลหรือไม่ และพฤติกรรมของผู้สมัคร/พรรคการเมืองว่ามีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ มีความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
- 2) ศึกษาอิทธิพลของการใช้จ่ายเงินของผู้สมัครและพรรคการเมืองต่อประชาชน และผลของการเลือกตั้ง ทั้งการใช้จ่ายเงินที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมาย โดยให้ความสำคัญกับการสำรวจในพื้นที่ว่ายังมีการซื้อสิทธิขายเสียงอยู่หรือไม่ มีรูปแบบหรือกระบวนการอย่างไร ในการซื้อเสียง หรือหากมีการให้เป็นผลประโยชน์อื่นนอกจากตัวเงิน ผลประโยชน์ดังกล่าวคืออะไร เป็นการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ในรูปแบบใด และการซื้อเสียงไม่ว่าจะในรูปแบบใดยังมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งหรือไม่ อย่างไร
- 3) สังเกต และชี้วัดความรู้สึก ถึงทัศนคติและการให้เหตุผลของบุคคลทั่วไปในการรับรู้เกี่ยวกับการซื้อเสียง แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ และสร้างเครือข่ายอุปถัมภ์ในพื้นที่ โดยพิจารณาว่าประชาชนทั่วไปสามารถยอมรับพฤติกรรมดังกล่าวได้หรือไม่ เพราะเหตุใด และประชาชนทั่วไปมีการตอบสนองต่อพฤติกรรมดังกล่าวอย่างไรบ้าง

ง. นโยบายเพื่อการยุติความรุนแรงและกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข

ศึกษานโยบายของพรรคการเมืองของผู้สมัครเลือกตั้งในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

1.4 วิธีการศึกษาวิจัย

ประเภทของข้อมูล สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยการลงพื้นที่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนำข้อมูลจากภาคสนามนำมาวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดในการศึกษา

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎี ทั้งที่ตีพิมพ์เป็นเอกสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จากตำรา บทความทางวิชาการ เอกสารของทางราชการ และองค์กรเอกชน หนังสือ งานค้นคว้า วิจัย บทความ หนังสือพิมพ์ และรายงานสถิติต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษาชิ้นนี้

วิธีวิทยาในการศึกษา การวิธีการเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี (กกต. จังหวัดปัตตานี) ผู้สมัครเลือกตั้งทั้ง 4 เขต โดยผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร องค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) นักสื่อสารมวลชน ฯลฯ โดยทั้งหมดนี้ผู้วิจัยได้ทำการจดบันทึกและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ไว้ทั้งหมดขณะการสัมภาษณ์โดยทำการถอดข้อความคำต่อคำอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันความผิดพลาดระหว่างการสัมภาษณ์ และนำเนื้อหามาวิเคราะห์เพื่อแยกประเภท (Categories) สรุปรวบยอด (Conceptualize) ขึ้นมา จากนั้นจึงหาความสัมพันธ์และการเชื่อมโยงระหว่างกัน เพื่อให้เกิดข้อสรุปทางด้านวิชาการอันเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ

สังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non participative) การวิจัยแบบไม่มีส่วนร่วมหรือสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non participative Observation) เป็นการสังเกตการณ์ที่ผู้วิจัยไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยเสมือนการเป็นคนข้างนอกแต่ทั้งนี้ เจตนาเพื่อต้องการให้ได้ข้อมูลในลักษณะที่มีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด อาทิเช่น การสังเกตการณ์การปราศรัยของพรรคการเมืองต่าง ๆ ในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี การเข้าร่วมวงเสวนาอภิปรายการเลือกตั้งจากองค์กรต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในพื้นที่ ในขั้นตอนนี้มีความสำคัญต่อการทราบถึงบรรยากาศการเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดปัตตานี

การเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้คัดเลือกและรวบรวมจากการศึกษาเอกสาร บทความ วิจัย หนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ โดยเฉพาะข้อมูลในพื้นที่ออนไลน์ที่ถือว่าเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเลือกตั้งครั้งนี้ ตลอดจนประกาศต่าง ๆ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีผลต่อการเลือกตั้งครั้งนี้ อย่างมีนัยยะสำคัญทั้งในแง่ของวิธีการหาเสียงเลือกตั้งและผลของการเลือกตั้งครั้งนี้

วิธีการเก็บข้อมูลของงานศึกษาวิจัยชิ้นนี้ เป็นเรื่องของวิธีวิทยา (Methodology) ซึ่งว่าด้วยวิธีการในการได้มาซึ่งความรู้ ฐานข้อมูลของการทำงานวิจัยชิ้นนี้ ก่อนที่นำไปสู่การวิเคราะห์อีกชั้นหนึ่ง โดยอาศัยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา ได้แก่ กรอบของกฎหมาย เช่น ขั้นตอนการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง พ.ศ. 2560 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และบทบาทของพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

ข้อมูลเชิงพื้นที่ในจังหวัดปัตตานี เช่น ข้อมูลประชากร ข้อมูลพรรคการเมืองที่มีผู้สมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดที่กำหนดทั้งในการเลือกตั้งปัจจุบัน และการเลือกตั้งในอดีต และข้อมูลประวัติผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง พร้อมความเป็นเครือญาติ หรือเครือข่ายของนักการเมืองเก่า ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น และผลการเลือกตั้งย้อนหลัง 3 ครั้งในเขตจังหวัดจังหวัดปัตตานี

1.5 ระยะเวลาการศึกษา

1 มกราคม 2562 – 30 กันยายน 2562

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงบรรยากาศทั่วไป ความรู้ความเข้าใจ และความเคลื่อนไหวของประชาชน คณะกรรมการเลือกตั้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พรรคการเมืองและนักการเมืองในพื้นที่ องค์กรเอกชน องค์กรสาธารณะ และหน่วยงานภาครัฐ รวมถึงองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
2. ทราบถึงบทบาทและการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับต่าง ๆ รวมถึงปัญหาอุปสรรค และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

บทที่ 2

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในจังหวัดปัตตานี

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของจังหวัดปัตตานี นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพิจารณาวิเคราะห์ภูมิทัศน์การเมือง บทนี้จะนำเสนอให้เห็นภาพประวัติศาสตร์การเมืองในจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.1 หน่วยการปกครอง

จังหวัดปัตตานี แบ่งหน่วยการปกครองออกเป็น 12 อำเภอ 115 ตำบล 642 หมู่บ้าน โดยมีหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 96 แห่ง โดย 12 อำเภอ จังหวัดปัตตานี ได้แก่

1. อำเภอเมืองปัตตานี
2. อำเภอโคกโพธิ์
3. อำเภอหนองจิก
4. อำเภอสายบุรี
5. อำเภอยะหริ่ง
6. อำเภอยะรัง
7. อำเภอปะนาเระ
8. อำเภอมายอ
9. อำเภอทุ่งยางแดง
10. อำเภอกะพ้อ
11. อำเภอแม่ลาน
12. อำเภอไม้แก่น

หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย อบจ. 1 แห่ง เทศบาลเมือง 2 แห่ง เทศบาลตำบล 15 แห่ง และ องค์การบริหารส่วนตำบล 96 แห่ง ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	10. เทศบาลตำบลมะกรูด
2. เทศบาลเมืองปัตตานี	11. เทศบาลตำบลยะหริ่ง
3. เทศบาลเมืองตะลุบัน	12. เทศบาลตำบลบางปู
4. เทศบาลตำบลเตราะบอน	13. เทศบาลตำบลตันหยง
5. เทศบาลตำบลรูสะมิแล	14. เทศบาลตำบลตอหลัง
6. เทศบาลตำบลหนองจิก	15. เทศบาลตำบลปะนาเระ
7. เทศบาลตำบลป้อทอง	16. เทศบาลตำบลพ้อมิ่ง
8. เทศบาลตำบลโคกโพธิ์	17. เทศบาลตำบลมายอ
9. เทศบาลตำบลนาประดู่	18. เทศบาลตำบลมะรัง

ตารางที่ 1 หน่วยการปกครองจังหวัดปัตตานี

อำเภอ	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ตำบล	หมู่บ้าน	อบต.	เทศบาล	ชุมชน	ร้อยละ ของพื้นที่ ในจังหวัด	ระยะห่าง จากจังหวัด (กม.)
1.เมืองปัตตานี	96.837	13	66	9	2	19	4.99	0.05
2.ยะรัง	183.952	12	72	12	1	-	9.48	15
3.หนองจิก	231.526	12	76	11	2	-	11.93	8
4.โคกโพธิ์	339.414	12	82	11	3	-	17.49	26
5.ยะหริ่ง	196.829	18	81	14	4	-	10.14	14
6.ปะนาเระ	144.058	10	53	8	2	-	7.42	43
7.มายอ	216.136	13	59	10	1	-	11.14	29
8.สายบุรี	178.424	11	64	8	2	20	9.20	50
9.ไม้แก่น	55.201	4	17	3	-	-	2.84	65
10.ทุ่งยางแดง	114.970	4	23	4	-	-	5.93	45
11.กะพ้อ	93.815	3	27	3	-	-	4.83	68
12.แม่ลาน	89.194	3	22	3	-	-	4.60	30
รวม	1,940.356	115	642	96	17	39	100	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2559

2.2 ข้อมูลสถิติประชากร

ข้อมูลสรุปจำนวนครัวเรือน ประชากร ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้ง

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรรายอำเภอในปี 2560

ที่	เขตเลือกตั้ง	อำเภอ	ครัวเรือน (ณ 24 ม.ค. 62)	ประชากร (ณ 31 ธ.ค. 60)	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ณ 1 ธ.ค. 61)
1	1	เมืองปัตตานี	45,500	132,628	91,342
2	1	ยะหริ่ง เขต 1	13,661	59,711	40,207
รวมเขตเลือกตั้งที่ 1			59,161	192,339	131,549
3	2	โคกโพธิ์	20,155	68,180	49,366
4	2	หนองจิก	20,405	79,856	55,484
5	2	แม่ลาน	4,317	16,876	11,763
รวมเขตเลือกตั้งที่ 2			44,877	164,912	116,613
6	3	ยะหริ่ง เขต 3	6,318	27,829	18,848
7	3	สายบุรี	17,399	69,844	48,363
8	3	ปะนาเระ	11,870	46,336	32,386
9	3	กะพ้อ	4,328	18,452	12,575
10	3	ไม้แก่น	3,284	12,637	8,782
รวมเขตเลือกตั้งที่ 3			43,199	175,098	120,954
11	4	ยะรัง	22,090	93,131	63,652
12	4	มายอ	13,546	60,333	39,773
13	4	ทุ่งยางแดง	5,626	23,983	15,760
รวมเขตเลือกตั้งที่ 4			41,262	177,447	119,185
รวมทั้งสิ้น			188,499	709,796	488,301

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

2.3 ทำเนียบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี

ตารางที่ 3 ทำเนียบสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี

ชุดที่	ปี พ.ศ.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	สังกัด
1	2476	นายแทน วิเศษสมบัติ	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
2	2480	พระพิพิธภักดี (ตงกูมุกดา อับดุลบุตร)	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
3	2481	พระพิพิธภักดี (ตงกูมุกดา อับดุลบุตร)	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
4	2489	นายเจริญ สืบแสง นายจรูญ สืบแสง (เลือกตั้งเพิ่มเติม)	ไม่สังกัดพรรคการเมือง ไม่สังกัดพรรคการเมือง
5	2491	นายเจริญ สืบแสง	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
6	2492	นายเจริญ สืบแสง	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
7	2495	พระพิพิธภักดี (ตงกูมุกดา อับดุลบุตร)	ไม่สังกัดพรรคการเมือง
8	2500	นายบันเทิง อับดุลบุตร นายอาหมิน โต๊ะมีนา	สังกัดพรรคเสรีมนั่งคศिला สังกัดพรรคเสรีมนั่งคศिला
9	2500	นายเจริญ สืบแสง นายอาหมิน โต๊ะมีนา	ไม่สังกัดพรรคการเมือง ไม่สังกัดพรรคการเมือง
10	2512	นายวิไล เบญจลักษณ์ นายบันเทิง อับดุลบุตร	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคสหประชาไทย
11	2518	นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร นายกำธร ลาซโรจน์ นายสุติน ญูทยานนท์	สังกัดพรรคชาติไทย สังกัดพรรคชาติไทย สังกัดพรรคเกษตรสังคม
12	2519	นายเด่น โต๊ะมีนา นายสุรพงษ์ ราชมุกดา นายสุติน ญูทยานนท์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์
13	2522	นายเด่น โต๊ะมีนา นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร นายกำธร ลาซโรจน์ นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคสยามประชาธิปไตย สังกัดพรรคสยามประชาธิปไตย สังกัดพรรคกิจสังคม (เลือกตั้งซ่อมแทน นายกำธร ซึ่งเสียชีวิต)

ชุดที่	ปี พ.ศ.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	สังกัด
14	2526	นายเด่น โต๊ะมีนา นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร นายเที่ยง เรืองประดิษฐ์	สังกัดพรรคชาติไทย สังกัดพรรคชาติไทย สังกัดพรรคชาติไทย
15	2529	นายเด่น โต๊ะมีนา นายปรีชา บุญมี นายสุติน ภูยัทธานนท์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ สังกัดพรรคสหประชาชาติไทย
16	2531	นายเด่น โต๊ะมีนา นายปรีชา บุญมี นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร	สังกัดพรรคประชาชน → พรรคเอกภาพ สังกัดพรรคประชาชน → พรรคเอกภาพ สังกัดพรรคชาติไทย
17	2535	นายเด่น โต๊ะมีนา นาย मुख สุลมาน นายสุติน ภูยัทธานนท์	สังกัดพรรคความหวังใหม่ สังกัดพรรคความหวังใหม่ สังกัดพรรคสามัคคีธรรม
18	2535	นายเด่น โต๊ะมีนา นาย मुख สุลมาน นายสุติน ภูยัทธานนท์	สังกัดพรรคความหวังใหม่ สังกัดพรรคความหวังใหม่ สังกัดพรรคความหวังใหม่
19	2538	นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี นายมะรีเป็ง จะปะภียา นาย मुख สุลมาน นายสุติน ภูยัทธานนท์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคความหวังใหม่ เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคความหวังใหม่ เขตเลือกตั้งที่ 2
20	2539	นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี นายเด่น โต๊ะมีนา นาย मुख สุลมาน พันตำรวจโทเจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคความหวังใหม่ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคความหวังใหม่ เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 2
21	2544	นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี พันตำรวจโทเจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง นายสมมารท เจ๊ะนา นาย मुख สุลมาน	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 3 สังกัดพรรคพรรคไทยรักไทย เขตเลือกตั้งที่ 4
22	2548	นายอินวาร์ สาและ นายอิสมาแอล ยีดอรวแม นายโมฮัมมัดยาสรี ยูซง นายซาดา อาแวก็อจี	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 3 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 4

ชุดที่	ปี พ.ศ.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร	สังกัด
23	2550	นายอันวาร์ สาและ นายอิสมาแอล เบญจิบรอฮีม นายนิมุคตาร์ วาบา นายยุซรี ชูสารอ	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคเพื่อแผ่นดิน เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคเพื่อแผ่นดิน เขตเลือกตั้งที่ 2
24	2554	นายอันวาร์ สาและ นายอิสมาแอล เบญจิบรอฮีม นายอนุมดี ชูสารอ นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคมาตุภูมิ เขตเลือกตั้งที่ 3 สังกัดพรรคภูมิใจไทย เขตเลือกตั้งที่ 4
25	2562 (ปัจจุบัน)	นายอันวาร์ สาและ นายอับดุลบาซิม อานู นายอนุมดี ชูสารอ นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ เขตเลือกตั้งที่ 1 สังกัดพรรคภูมิใจไทย เขตเลือกตั้งที่ 2 สังกัดพรรคประชาชาติ เขตเลือกตั้งที่ 3 พรรคประชาชาติ เขตเลือกตั้งที่ 4

2.4 การแบ่งเขตการเลือกตั้งและผู้สมัครการเลือกตั้ง

ราชกิจจานุเบกษา ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง การแบ่งเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พุทธศักราช 2561 กำหนดให้จังหวัดปัตตานี มีเขตเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 4 เขต ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ 1 คน โดยแต่ละเขตประกอบด้วยแต่ละอำเภอ ดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 ประกอบด้วย อำเภอเมืองปัตตานี และอำเภอยะหริ่ง (เฉพาะตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลยามู ตำบลราตาปันยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปียามูมั่ง ตำบลตะโละ ตำบลตาลีอาฮ์ และตำบลปูลากง)

เขตเลือกตั้งที่ 2 ประกอบด้วย อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอแม่ลาน

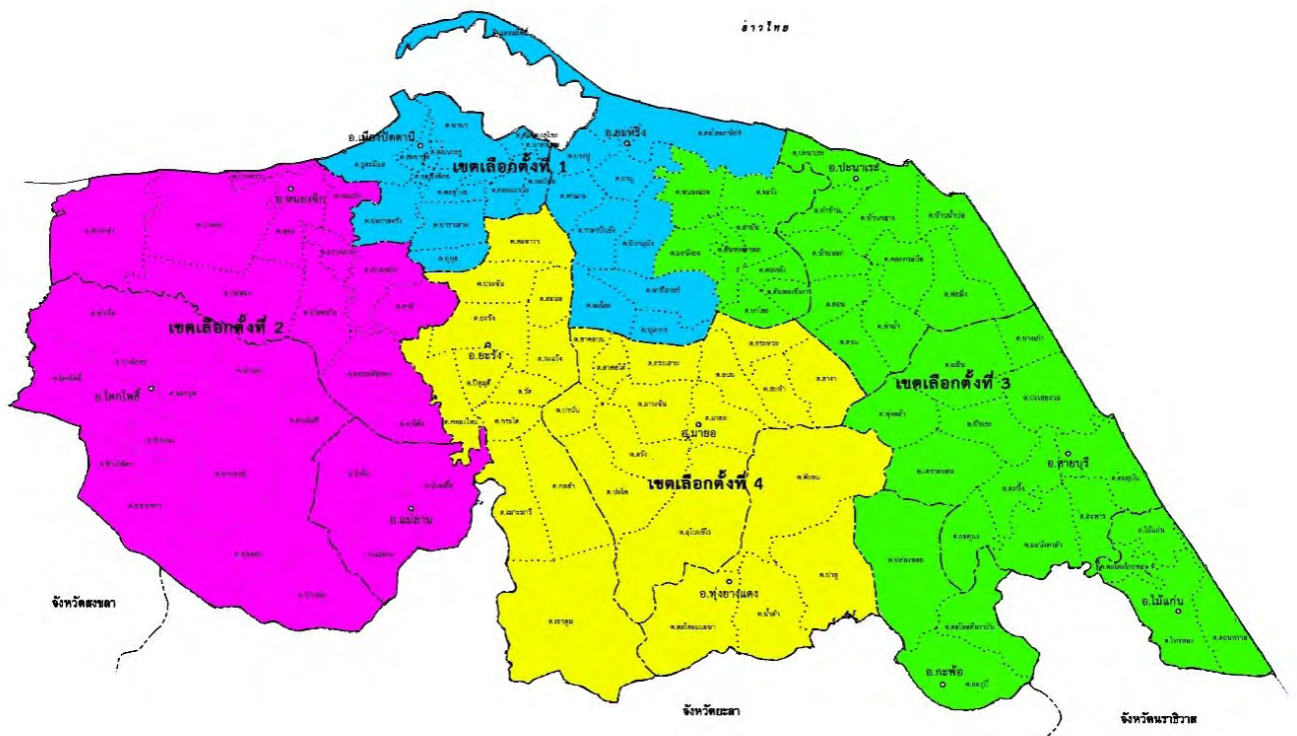
เขตเลือกตั้งที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ อำเภอยะหริ่ง (ยกเว้นตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลยามู ตำบลราตาปันยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปียามูมั่ง ตำบลตะโละ ตำบลตาลีอาฮ์ และตำบลปูลากง)

เขตเลือกตั้งที่ 4 ประกอบด้วย อำเภอยะรัง อำเภอมายอ และอำเภอทุ่งยางแดง

2.5 ความแตกต่างระหว่างเขตการแบ่งเขตแบบเก่าและแบบใหม่

ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562 ยังคงกำหนดเขตเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานีทั้งสิ้น 4 เขต มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ 1 คน เช่นเดียวกับกับที่มีการจัดเขตเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2554

ภาพที่ 1 ลักษณะการแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี

ที่มา : ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=260

2.6 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ตามข้อกำหนดผู้มีคุณสมบัติเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุคคลที่อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี) จังหวัดปัตตานี เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561 จำนวนทั้งสิ้น 488,301 คน

2.7 จำนวนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้ง

จำนวนพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.2562 จังหวัดปัตตานี มีจำนวนพรรคการเมืองทั้งสิ้น 39 พรรค มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 136 คน ดังตาราง

ตารางที่ 4 รายชื่อพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งเขตต่างๆ ในจังหวัดปัตตานี

ลำดับ	พรรค	ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง			
		เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
1	ประชาธิปัตย์	อันนาร์ สาและ	อิสมาแอล เบญจิบรอฮีม	คอเลฟ เจ๊ะนา	ฟรีดี เบญจิบรอฮน
2	ประชาชาติ	วรวิทย์ บารู	มุฮัมมัดอารีฟีน จะปะกียา	อนุมดี ซุสราว	สมมุติ เบ็ญจลักษณ์
3	ชาติไทยพัฒนา	สนิท นาแวน	เอกอนันต์ วันอารีย์สกุล	อับดุลรามัน มะยูไซะ	อิทธิพล นาวินพัฒนรัตน์
4	ภูมิใจไทย	บัณฑิต อับดุลบุตร	อับดุลบาซิม อาบู	อับดุลกอฮาร์ อาแวบู่เตะ	มุฮัมมัดอาลาวิ บือแน
5	รวมพลัง ประชาชาติไทย	อรุณ เบ็ญจลักษณ์	ศิริวัชโชติ รัตนมาลา	โมฮัมมัดยาสรี ยูซง	ซาตา อาแวก็อจี
6	อนาคตใหม่	อภิศักดิ์ หะยีมะ	วันนอร์ หะยีเมะลอ	อาลีฟ มาแฮ	วันฮูเซน แหวะยี
7	พลังประชารัฐ	มุฮัมมัดปาเรช โลหะสัณห์	อัศมี หะยีดาโอะ	นัซรูดดิน ฮัจยีดาโอะ	อันนาร์ สะมาแอ
8	เพื่อไทย	อัสมาน โต๊ะมีนา		นาเซร์ พงศ์ประเสริฐ	

ลำดับ	พรรค	ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง			
		เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
9	เศรษฐกิจใหม่	มุฮัมมะฮายดี เฮาะมะ	ซูเฟียน สะดียามู	อิสมาแอ ยาดา	อาแซ บิง
10	เสรีรวมไทย	ฟาซี ดอเลาะ	อัคนัน สุหลง	เซ็ง ปูเตะ	อับดุลฮารีต อดุลยศาสน์
11	คลองไทย	นฤเบศร์ ขวัญเชื้อ	ชาญฤทธิ์ หนูชูแก้ว	ยารอน๊ะ มะแซ	อับดุลตอลละ สามอ
12	พลังท้องถิ่นไท	รอมลี แหวะมะ	มุฮัมมัดรอปี หม้อแหล่	อุสมาน อับดุลเลาะ	อาหะมะ เวาะฟา
13	ชาติพัฒนา	ชยันต์ เพชรล้อม		รอฮันนี เจะเลาะ	เจ๊ะโมฮำหมัดอิส ฟิตรี เจ๊ะโมง
14	ถิ่นกาขาว ชาววิไล	อุดมศักดิ์ แวนิด	ดอชิง มุดอ	ฮัมเสียะ ปูเงิน	มุดอ แก๋
15	ครูไทย เพื่อประชาชน	ณรงค์ มะเซ็ง	รอแม สาเมาะ	ปานุสซี สารี	มัจญ์ดิยะฮ์ อาสัน
16	เพื่อแผ่นดิน	อับดุลพล เพ็ชรภิมล	อามีน่า เพ็ชรภิมล	ดวงฤดี นิลจันทร์	ประสาน ยูแมน
17	พลังไทยรักไทย	อับดุลอารี ยะโกะ	ญุฮัน หะยีเต็ง	อัสมัน อาแซ	มะยะ สามะ
18	พลังชาติไทย	ซารีฟะ เจ๊ะนะ	สมมาตร พรหมดำเนิน	ซาบารี มะลี	มะเย็ง ชามูดีง
19	ประชาชนปฏิรูป	ไพโรจน์ คณานุรักษ์			
20	พลเมืองไทย	มุสตอปา สะแม		มุฮัมมัด อาแว	ตอยบัส ยาซิง
21	ประชาธิปไตย ใหม่	อับดุลกอเดร์ ประดู่	สะมาแอ สะมะแอ	อภิเชษฐ เจะเล็ง	รุสดี แนวาฮิง
22	พลังสังคม	อัสมูนี เจ๊ะอุบง	แหวสะแม แหวสุหลง		อานัส ดอร์เลาะห์

ลำดับ	พรรค	ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง			
		เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
23	แผ่นดินธรรม	คณนภค ปานแก้ว	เฉลิมพล ธรรมชาติ	นุฎูล ขวัญทอง	เติมศักดิ์ ถาวรสุข
24	รักษ์ผืนป่า ประเทศไทย	นิรายา เลาะนะ	โรสรี ศรีตุลาการ	ชาวียะ หะยีแวงและ	รุสณี เอี่ยมเด
25	ประชาภิวัฒน์	หยาดี บุษะมัน	ซาลีสะ เซ็ง	นิอิลยัส นิมะ	นุรฮายาดี บุละ
26	ประชานิยม	รอเสะ เจะหะ	ซาเดร์ มุชอ	แวงปา แวงตาเยะ	อิบราเฮม กอดอ
27	เพื่อธรรม	บัญญัติ มะเด็ง	อนูวัตร ดอเลาะเซาะ	เจะดิง ดาเล็ง	ยูโซะ หามะ
28	พลัง ประชาธิปไตย	อับดุลเลาะ ละดียามู	ไซดอาลี ไซดอูเซ็ง	อับดุลสลาม ยูโซะ	มุฮัมมัดอัสนาน กาหมีะ
29	ภูมิพลังเกษตรกร ไทย	ขนิษฐา อรัญญภาค	แวงฮานี แวงแยนา	ธิปัตยา กิมเต็ม	
30	ภราดรภาพ	อามีเนาะ ดาโอะ	อายิ ยูโซะ	เสาะเดาะ มามะ	ดอเลาะ สาและ
31	ไทยรักธรรม	ประกาศ แก้วแกมพุทธ	เจษฎา บาเหม	สุพรรณิ ศรีปาน	ฮาซัน หมักหมัน
32	ไทยธรรม	พาวีตะ หมัดเจริญ	ลีฮาบุดิน หะยีมะเด็ง	มะสุกรี สาเมาะ	สุรียา ฮามะ
33	พลังไทยรักชาติ	บดินทร์ มีแฮ		อายุ สะสอเล็ง	อดุลย์ สาและ
34	ประชาไทย	อัครเดช เลิศระกุลทรัพย์	ดุนยา เบญฮาริศ	มะลี ดามะ	ฮัมฎาน บือฮา
35	เพื่อชาติ	อนัตตา แข็งแรง	ดอรวะ สะมุติง	กอดเตรี สือแต	ประสิทธิ์ แท่นเอียด
36	สยามพัฒนา		สุดีใจ ซุมนุมนณี		
37	ประชาธรรมไทย		นิรันดร์ แวงดีอวามะ	อับดุลฮากัม หะ ยีเจะหลง	ซุไรยา เบ็ญจวรรณมาศ

ลำดับ	พรรค	ผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง			
		เขต 1	เขต 2	เขต 3	เขต 4
38	พลังไทยสร้างชาติ		ไต้ยี่ปา สาและ		
39	ทางเลือกใหม่			ตอเละ ญู่ไ้ะ	

บทที่ 3

พฤติกรรมกำรเลือกตั้ง

3.1 แนวคิดพฤติกรรมและกำรเลือกตั้ง

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกำรเลือกตั้ง ได้กำหนดแนวคิดและทฤษฎีไว้ 2 แนวคิดด้วยกัน ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม แนวคิดเกี่ยวกับกำรเลือกตั้งและเศรษฐศาสตร์กำรเมือง

3.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรม หมายถึง กำรกระทำหรือกำรที่แสดงออกทางกล้ำมเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า พฤติกรรมจัดเป็นกิจกรรมต่าง ๆ ที่อินทรีย์เป็นผู้กระทำ ทั้งที่แสดงออกมาให้เห็นรวมทั้งที่ซ่อนเร้นไว้ภายใน และพฤติกรรมนั้นบุคคลอื่นสามารถสังเกตเห็นได้ดี เช่น กำรนอน กำรเคลื่อนไหว อิริยาบถและกำรียาทำทางต่าง ๆ จัดเป็นพฤติกรรมภายนอก ส่วนกำรกระทำภายในบุคคล ซึ่งผู้อื่นไม่สามารถรับรู้ หรือสามารถสังเกตได้โดยตรง แต่ใช้เครื่องมือวัดได้ เช่น เราสามารถวัดความดันเลือด กำรเปิดของม่านตา คลื่นสมอง แรงต้านทานไฟฟ้าของผิวหนัง เป็นต้น เหล่านี้จัดเป็นพฤติกรรมภายใน

ส่วน ทรงพล ภูมิพัฒน์ กล่าวถึงควมหมายของพฤติกรรม คือ กำรแสดงออกซึ่งปฏิกิริยาอาการ หรือ กำรกระทำของมนุษย์(และสัตว์ด้วย) พฤติกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่ผู้อื่นสามารถสังเกต ได้โดยตรงจากประสาททั้ง 5 (หู ตา จมูก ปาก และผิวหนัง) พฤติกรรมภายนอก แยกได้เป็น

- พฤติกรรมที่สังเกตได้โดยตรงไม่ต้องใช้เครื่องมือช่วย (บางท่านเรียกว่า พฤติกรรมโมลาร์ : Molar behavior) เช่น หัวเราะ ร้องไห้ อ้าปาก กระโดด
- พฤติกรรมที่สังเกตได้โดยตรง โดยใช้เครื่องมือช่วย เรียกพฤติกรรมประเภทนี้ว่า พฤติกรรมโมเลกุล(Molecular behavior) เช่น การเดินของหัวใจ , ความดันของโลหิต , ความต้านทานกระแสไฟฟ้าที่ผิวหนัง

2. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในตัวของบุคคล จะโดยรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัวก็ตาม ปกติผู้อื่นจะไม่สามารถสังเกตพฤติกรรมประเภทนี้ได้โดยตรง ถ้าไม่บอกไม่แสดงออกมาให้เป็นที่สังเกต พฤติกรรมภายในจึงเป็นเรื่องของประสบการณ์ส่วนบุคคล (Private Experience) ตนเท่านั้นรู้ ตัวอย่างเช่น ความคิด ความจำ จินตนาการ ความฝัน และพฤติกรรมความรู้สึกต่างๆ เช่น กลัว เสียใจ หิว เจ็บ เพลีย ฯลฯ

- พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยรู้สึกตัว เช่น หิว เหนื่อย ตื่นเต้น ชื่นชม พฤติกรรมเหล่านี้เจ้าของพฤติกรรมรู้สึกตัวว่ามันเกิด แต่เจ้าของพฤติกรรมอาจจะควบคุม หรือเก็บความรู้สึกต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ ไม่แสดงออกซึ่งกิริยาอาการหรือสัญญาณใดๆ
- พฤติกรรมภายในที่เกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว พฤติกรรมบางอย่างเกิดขึ้นภายใน โดยบางครั้งบุคคลไม่รู้สึกตัว แต่มีผลต่อพฤติกรรมภายนอกของบุคคลผู้นั้น เช่น ความฉลาด หวาดกลัว ความคิด ความคาดหวัง ความปรารถนา ความสุขใจ

คันสนีย์ ตันติวิท (2543 : 33-34) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่แตกต่างไปบ้าง แต่โดยความหมายแล้ว มีความสอดคล้องกันคือ พฤติกรรมบางอย่างเราสามารถรับรู้ได้ด้วยอวัยวะรับความรู้สึก (Sense organ) เช่นเวลาเรายืน นั่ง พุดคุย ตีใจ เสียใจ หรือโกรธ แต่พฤติกรรมบางอย่างเราสังเกตเห็นไม่ได้ อาจรู้ได้โดยมีเครื่องมือวัดพฤติกรรม เช่นเครื่องมือจับเท็จ เราอาจแบ่งพฤติกรรมเป็น 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 Special pattern เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการทำงานของร่างกายหลาย ๆ ส่วนร่วมกัน เช่น การเคลื่อนไหวของนิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ เวลาถือของเล็ก ๆ

แบบที่ 2 Temporal pattern เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการทำงานของร่างกายต่อเนื่องกัน เวลาที่เรายื่นมือไปหยิบวัตถุ เราต้องใช้สายตามองดูวัตถุพร้อมกับยื่นมือไปหยิบวัตถุนั้น

กล่าวโดยสรุป พฤติกรรมเป็นการแสดงออกโดยรวมของสิ่งมีชีวิตต่างๆ ทั้งเป็นการแสดงออกภายนอก และการแสดงออกภายใน การจะศึกษาพฤติกรรมให้เข้าใจจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมดังนี้

สำหรับทฤษฎีในการศึกษาพฤติกรรมกล่าวถึงทฤษฎีที่สำคัญ 2 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis theory) ผู้นำเสนอทฤษฎีนี้คือ ซิกมันด์ ฟรอยด์ นักจิตวิทยาชาวออสเตรีย เขากล่าวถึงพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ว่า พฤติกรรมเกิดจากพลังของจิต 2 ลักษณะ คือ จิตสำนึก (Conscious) และจิตใต้สำนึก (Unconscious) นั่นคือพฤติกรรมที่แสดงออกมาถูกควบคุมโดยจิตสำนึก แต่จิตสำนึกนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยแรงกระตุ้นผลักดันจากภายในอันได้แก่ จิตไร้สำนึก ซึ่งเป็นที่รวมของความต้อการ ความปรารถนา และความเก็บกดต่าง ๆ ดังนั้นจิตใต้สำนึกจึงเป็นพลังงานอันก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา

2) ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behavioral theory) กลุ่มทฤษฎีพฤติกรรมนิยมกลุ่มแรกที่ให้คำอธิบายเกี่ยวกับบุคลิกภาพตามแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม คือ พาฟลอฟ วัตสัน และ สกินเนอร์ ซึ่งได้นำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้แบบคลาสสิก และลงมือกระทำ นักคิดในทฤษฎีกลุ่มนี้ไม่ค่อยให้ความสำคัญแรงจูงใจภายในตัวบุคคล ว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดลักษณะพฤติกรรมและบุคลิกภาพ แต่ให้ความสำคัญกับสิ่งเร้าภายนอก รวมทั้งกระบวนการให้การเสริมแรงมากกว่าโดยให้ความเห็นว่า บุคคลจะมีบุคลิกภาพเช่นไร ขึ้นอยู่กับเขาได้รับการเสริมแรงจากบุคคลและกลุ่มสังคมในวัยที่ผ่านมาอย่างไร เช่น คนที่มีนิสัยก้าวร้าว อาจเกิดจากการที่เมื่อเขาก้าวร้าวแล้ว ได้รับการชื่นชม (เสริมแรงบวก) คนขี้อาย อาจได้รับการชมเชยเมื่อแสดงความขี้อาย (เสริมแรงบวก) หรือถูกทำโทษเมื่อแสดงตน (เสริมแรงบวก) นอกจากนั้นแล้ว ทฤษฎียังเชื่อว่า พฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากการสังเกตตัวแบบ แล้วมีการเลียนแบบเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามนักทฤษฎีกลุ่มนี้มักถูกวิพากษ์ว่า อธิบายบุคลิกภาพของบุคคลอย่างผิวเผิน โดยลืมนึกถึงพลังขับเคลื่อนชีวภาพและด้านความรู้ความคิดซึ่งเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญในการกำหนดลักษณะพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคลเช่นเดียวกัน

สำหรับแนวคิดพฤติกรรมในทางการเมืองนั้น เป็นการแสดงออกทางการเมือง ซึ่งจะมีผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ดังนั้นพฤติกรรมทางการเมือง จึงเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้ง ได้แก่ การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียง การเข้ารับสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น การเข้าร่วมประชาพิจารณ์ การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง ซึ่งณรงค์ สินสวัสดิ์ กล่าวว่าการเมืองทางการเมืองของบุคคลเช่น การเข้าไปมีส่วนร่วมในทางการเมืองในระดับต่าง ๆ การไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การช่วยพรรคการเมืองหาเสียง การลงสมัครรับเลือกตั้ง การเดินขบวนหรือแสดงออกซึ่งการคัดค้านรัฐบาล การเลือกพรรคการเมืองที่เห็นว่าดีที่สุด การเลือกอุดมการณ์ทางการเมืองที่เห็นว่าดีที่สุด รวมไปถึงพฤติกรรมของผู้นำการเมือง เป็นต้น พฤติกรรมทางการเมืองที่มีลักษณะเด่นคือ การมีส่วนร่วมทางการเมือง

3.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

(1) ความหมายของการเลือกตั้ง นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

วิสุทธิ โปธิ์แทน (พัฒนาประชาธิปไตย...พัฒนาการเมืองไทย สำนักงานเลขาธิการสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : 2554) ให้ความหมาย การเลือกตั้งว่าการที่บุคคลได้เลือกบุคคลหนึ่งหรือบุคคลหลาย ๆ คน หรือเลือกจากบัญชีรายชื่อผู้เข้าสมัครรับเลือกตั้งบัญชีหนึ่ง หรือบัญชีจำนวนหนึ่งจากบัญชีรายชื่อหลาย ๆ บัญชีเพื่อให้ไปกระทำการอันหนึ่งอันใดแทนตน

พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว (2540 : 217) ให้ความหมาย การเลือกตั้งว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญยิ่งในกระบวนการทางการเมืองและการปกครอง เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนในการปกครองประเทศ เจตจำนงดังกล่าวปรากฏอยู่ในลักษณะของการเรียกร้อง (Demand) หรือสนับสนุน (Support) ต่อการตัดสินใจทั้งหลายในระบบการเมือง

(2) ความสำคัญของการเลือกตั้ง

วัชรวิทย์ ไชยสาร (2541) การเลือกตั้งตัวแทนประชาชนเป็นกระบวนการทางการเมืองอย่างหนึ่งในระบบการปกครองที่เชื่อว่าอำนาจอธิปไตยหรืออำนาจสูงสุดในการปกครองเป็นของปวงชน ซึ่งคิดค้นขึ้นแทนระบบการปกครองที่ถือคติอำนาจอธิปไตยเป็นของบุคคลใดเป็นพิเศษ เป็นเครื่องมือให้ความชอบธรรมในอำนาจปกครองของตน การเลือกตั้งเป็นกระบวนการที่เลือกสรรรัฐบาลที่จะทำการปกครองและสร้างความชอบธรรมให้แก่อำนาจการปกครองของผู้ปกครองให้เป็นไปโดยสันติการเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองมากกว่าหนึ่งพรรคหรือหนึ่งกลุ่มมีบทบาทสำคัญในการยุติข้อขัดแย้งในระบบการเมืองโดยเคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกา และกติกาดังกล่าวจะทำให้คู่ต่อสู้ทางการเมืองยอมรับผลการตัดสินของผู้เลือกตั้งโดยฝ่ายที่ชนะจะได้รับมอบอำนาจจากประชาชนให้ทำการปกครองในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ ส่วนฝ่ายแพ้ก็จะหาทางเอาชนะในคราวต่อไปตามวิถีทางที่กฎเกณฑ์และกติกาได้กำหนดไว้ วิธีการเช่นนี้ช่วยอำนวยความสะดวกต่อการสืบต่ออำนาจทางการเมืองและการปกครองเป็นไปอย่างสันติวิธี ไม่ต้องอาศัยวิธีการที่ผิดกฎหมายและไม่ชอบธรรม เช่น การปฏิวัติรัฐประหารอันเป็นกลไกในการสับเปลี่ยนอำนาจ ดังนั้นกระบวนการเลือกตั้ง ภายในเงื่อนไข ที่กล่าวมานี้จึงแตกต่างไปจากการเลือกตั้งในประเทศที่มีพรรคการเมืองที่มีอำนาจและอิทธิพลมากที่สุดเพียงพรรคเดียว หรือกลุ่มคณะบุคคลเพียงคณะเดียว ซึ่งใช้ในการเลือกตั้งเป็นข้ออ้างในการสร้างความชอบธรรมในอำนาจการปกครองเท่านั้นมิได้ใช้เป็นกลไกเพื่อจำกัดความขัดแย้งหรือเพื่อตัดสินการสืบต่ออำนาจแต่อย่างใด

การเลือกตั้งเป็นกลไกการใช้อำนาจอธิปไตยหรือการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยการใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนที่มีนโยบายตรงกับความต้องการของตนเอง ให้ไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนด้วยความชอบธรรม เพื่อลดภาวะความตึงเครียดขจัดความขัดแย้ง หรือการสืบต่ออำนาจและเป็นกลไกที่จะควบคุมให้ผู้แทนที่ดำรงตำแหน่งจากการเลือกตั้งตระหนักอยู่เสมอว่าต้องมี

ความรับผิดชอบต่อประชาชน เพราะว่าประชาชนเป็นผู้กำหนดอนาคตทางการเมืองของตน ด้วยการเลือกหรือไม่เลือกตนกลับมาทำหน้าที่ผู้แทนอีก ดังนั้น การเลือกตั้งจึงมีผลต่อการพัฒนาทางการเมือง โดยประชาชนจะต้องสำนึกถึงความจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่พลเมืองซึ่งต้องมีส่วนร่วมในการเลือกผู้แทนเลือกรัฐบาล เลือกรูปแบบและวิธีดำเนินการปกครอง เลือกนโยบายสาธารณะ เลือกระบบเศรษฐกิจซึ่งปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้จะเอื้อต่อการดำรงไว้และบูรณาการทางการเมืองที่พึงปรารถนา ตลอดจนส่งเสริมให้ประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมากขึ้น การเลือกตั้งทุกระดับไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับชาติหรือระดับท้องถิ่นถือว่าเป็นวาระแห่งชาติการเลือกตั้งจึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญยิ่งต่อการปกครองในระบบประชาธิปไตย ดังนั้น เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนและบรรลุมิติประสงค์ของแต่ละประเทศ จึงต้องพัฒนาปรับปรุงหรือปฏิรูประบบและกระบวนการเลือกตั้งให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจในปัจจุบัน

(3) ประเภทของการเลือกตั้ง

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช (2524) แบ่งตามที่มาของการเลือกตั้ง เป็น 3 ประเภท คือ

1) การเลือกตั้งทั่วไป (General – Election) หมายถึงการเลือกตั้งที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั่วประเทศมาลงคะแนนเสียงพร้อม ๆ กัน การเลือกตั้งทั่วไปมี 2 กรณี คือ ครบวาระที่จะต้องมีการเลือกตั้งและการยุบสภา ซึ่งการเลือกตั้งทั่วไปนี้จะเป็นเครื่องชี้วัดกระแสความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนได้เป็นอย่างดี แต่จะชี้วัดได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับระบบพรรคการเมืองของประเทศนั้น ๆ อาทิเช่น ประเทศในระบบสองพรรคการเมือง การเลือกตั้งทั่วไปจะเป็นกิจกรรมทางการเมืองที่เป็นเครื่องชี้วัดว่า ประชาชนยังคงสนับสนุนรัฐบาลเดิมต่อไปอีกหรือไม่ สำหรับประเทศที่เป็นระบบหลายพรรคการเมือง ลักษณะการจัดตั้งรัฐบาลเป็นรัฐบาลผสม ผลการเลือกตั้งทั่วไปไม่อาจชี้วัดได้ชัดเจนว่า ประชาชนต้องการรัฐบาลเดิมหรือรัฐบาลใหม่ได้ เพราะการจัดตั้งรัฐบาลขึ้นอยู่กับการรวบรวมเสียงข้างมากของพรรคการเมืองต่าง ๆ หลังจากการเลือกตั้งได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งทั่วไปก็ยังเป็นภาพสะท้อนความคิดเห็นวัฒนธรรมทางการเมือง และแนวโน้มของกระแสความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนในประเทศหรือในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ความแตกต่างของจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเมืองกับชนบท ปริมาณและลักษณะการซื้อสิทธิ ขายเสียงในเขตเลือกตั้งต่าง ๆ ความนิยมพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาคอื่น ๆ เป็นต้น

2) การเลือกตั้งซ่อม (By – Election) ในกรณีที่ผู้แทนขาดจากสมาชิกภาพ เช่น ตายลาออกหรือเพราะเหตุอื่น ๆ ก็จะมีการเลือกตั้งซ่อมให้ได้ผู้แทนราษฎร การเลือกตั้งซ่อมนี้อาจจะมีคามสำคัญไม่เท่ากับการเลือกตั้งทั่วไป อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งซ่อมในเขตการเลือกตั้งที่ประชาชนมีความสนใจทางการเมืองอยู่บ้างแล้ว การเลือกตั้งซ่อมก็จะเป็นเครื่องมือในการวัดความนิยมพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งหรือรัฐบาลได้

3) การเลือกตั้งซ้ำ (Re - Election) หมายถึงการเลือกตั้งที่จัดให้มีขึ้นในเขตเลือกตั้งใดเลือกตั้งหนึ่ง โดยเฉพาะ ซึ่งอาจจะเกิดจากการฟ้องร้องต่อศาลว่ามีการเลือกตั้งโดยมิชอบเพื่อขอให้ศาลสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ถ้าศาลมีคำพิพากษาว่าเขตการเลือกตั้งใดมีการเลือกตั้งที่มีชอบด้วยกฎหมายศาลจะมีคำสั่งให้การเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นโมฆะ และให้มีการจัดการเลือกตั้งใหม่ในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ผู้แทนคนใดได้รับเลือกตั้งก่อนศาลจะสั่งให้มีการเลือกตั้งนั้นเป็นโมฆะ จะพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ศาลสั่งให้การเลือกตั้ง

3.1.3 ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์การเมือง

เปลี่ยนแปลงในทางเศรษฐกิจและสังคม นับตั้งแต่ทศวรรษ 1980 เป็นต้นมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการปรับโครงสร้างจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาเกษตร สู่เศรษฐกิจที่พึ่งพาอุตสาหกรรมและบริการ สะท้อนออกมาในรูปของความหลากหลายของกลุ่มผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นพ่อค้า นักธุรกิจต่าง ๆ ฯลฯ ส่งผลให้ระบบการเมืองไทยต้องเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทิศทางการเมืองของประเทศไทย กำลังปรับเปลี่ยนจากระบบอำมาตยาธิปไตย (Bureaucratic Polity) ไปสู่ประชาธิปไตยพหุนิยม (Pluralistic Democracy) ที่เปิดโอกาสให้กลุ่มต่าง ๆ ในสังคมแข่งขันและสับเปลี่ยนขึ้นมามีอำนาจโดยไม่เปิดโอกาสให้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมีการผูกขาดในเชิงอำนาจ

หลังปี พ.ศ. 2516 ระบบการเมืองไทยมีลักษณะพลวัต กล่าวคือ เป็นการเมืองที่มีผู้เล่นทางการเมือง (Political players) มาจากหลายภาคส่วน อาทิ กลุ่มข้าราชการ กลุ่มนักการเมือง กลุ่มนายทุน นักธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บทบาทของกลุ่มทุนยังคงจำกัดอยู่เช่นเดิม เป็นเพียงผู้ให้การสนับสนุนทางการเงินอยู่เบื้องหลังพรรคการเมืองต่าง ๆ เท่านั้น แต่หลังจากที่ชนชั้นกลางในเมืองเรียกร้องประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2535 จนนำไปสู่เหตุการณ์รุนแรงทางการเมืองในเดือนพฤษภาคมปีเดียวกัน และเป็นเงื่อนไขสำคัญที่นำไปสู่การได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญปี 2540 ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว เป็นกลไกเปิดช่องให้กลุ่มนายทุน นักธุรกิจก้าวเข้ามาสู่การเมืองแบบเต็มตัว โดยเฉพาะในช่วง พ.ศ. 2544 - 2549 เป็นช่วงที่กลุ่มทุนผูกขาดมีบทบาททางการเมืองโดยตรง ด้วยการรวมตัวกันตั้งพรรคการเมือง ลงสมัครรับเลือกตั้ง จนชนะการเลือกตั้งแล้วจัดตั้งรัฐบาลขึ้นภายใต้ตัวแทนของกลุ่มทุนต่าง ๆ ประกอบกันเป็นคณะรัฐมนตรีบริหารประเทศ ทั้งนี้ องค์ประกอบของคณะรัฐมนตรีถูกมองว่าเป็นรัฐบาลนายทุน มีลักษณะเป็นพวกพ้อง (Cronyism) และได้อำนาจรัฐมาโดยฉันทนาการเมือง (Money Politics)

Money Politics เป็นต้นทุนเพื่อการชนะเลือกตั้ง (cost of winning elections) ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และอุดมการณ์ทางการเมืองทุนนิยมแบบเสรีประชาธิปไตย ซึ่งครอบงำเศรษฐกิจและการเมืองของโลกในขณะนี้ ทุกอย่างจะต้องเป็นประชาธิปไตย ต้องมาจากการเลือกตั้ง ทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่า อุตสาหกรรมเลือกตั้ง (election industry) ในเมื่อเป็นอุตสาหกรรมก็จำเป็นต้องมีเงินลงทุน (investment) ผู้ที่ลงทุนไปแล้วก็ต้องการผลตอบแทนกลับคืนมา (return on investment) ทุกสิ่งทุกอย่างจะถูกกำหนด

ออกมาเป็นเงินทั้งหมด ซึ่งเงินลงทุนจำนวนนี้ นับวันแต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นผู้ลงทุนจึงจำเป็นต้องมีการสะสมทุนเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งครั้งต่อไป เป็นการปกป้องทุนและแสวงหาโอกาสในการขยายทุนต่อไป จึงเป็นสาเหตุของการคอร์รัปชัน เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการต่อไป

ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2548) ได้ให้นิยามของคำว่า “ธนาภิการเมือง” (Money Politics) หมายถึง กระบวนการที่นักการเมืองใช้เงินเพื่อผันตัวเองเป็น 1 ในคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้ใช้อิทธิพลจากตำแหน่ง ดำเนินการและกำหนดนโยบาย เอื้อให้ตนเองและพรรคพวกแสวงหารายได้และกำไรให้คุ้มกับการลงทุนที่เกิดขึ้น แหล่งรายได้สำคัญที่ทำธนาภิการเมืองคือ เข้าเกาะกุมและจัดสรรค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (Economic Rent) ซึ่งค่าเช่านี้ออกมาในรูปแบบ ใบอนุญาต สัมปทาน เงินอุดหนุน และสิทธิพิเศษต่าง ๆ ซึ่งอำนาจรัฐจะให้สิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้นักการเมืองและพรรคพวกสามารถแสวงหากำไรในอัตราที่มากกว่าระดับปกติที่เกิดขึ้นในตลาดแข่งขันทั่ว ๆ ไป

กลุ่มทุนคือ กลุ่มผลประโยชน์กลุ่มหนึ่งที่มีบทบาทและแสดงสถานะของตนอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนหรือปรับกลยุทธ์อยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่เกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง ในกรณีของประเทศไทยกลุ่มทุนจำแนกออกเป็น 2 ประเภทคือ กลุ่มนายทุนไทย และกลุ่มนายทุนต่างชาติ ซึ่งทั้งสองกลุ่มนี้จะพยายามที่เข้ามามีส่วนผลักดันรัฐให้กำหนดนโยบายอันเป็นผลประโยชน์ออกมาสนองต่อตนเองหรือพวกพ้องของตน โดยกลุ่มทุนไทยนี้จะแสดงพฤติกรรมเพื่อสร้างผลประโยชน์ให้เกิดแก่กลุ่มของตนเองใน 2 ลักษณะใหญ่ ๆ ประการแรกคือ การเป็นผู้ให้การสนับสนุนพรรคการเมือง ทั้งในทางตรงและทางอ้อม โดยอาศัยกลไกภายในพรรคการเมืองให้สร้างนโยบายต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่กลุ่ม และประการที่สองคือ การที่กลุ่มนายทุนผันตัวเองเข้ามาเป็นนักการเมืองเพื่อผลักดันนโยบายที่เป็นผลประโยชน์ ทั้งนี้หากพิจารณาให้ดีก็จะพบว่า ลักษณะของกลุ่มนายทุนไทยแบบแรกนั้นมีรากฐานที่กระทำมานานแล้ว ดังที่เรียกว่าเป็นระบบจ่ายค่าน้ำร้อนน้ำชาให้แก่ข้าราชการ หรือเจ้าขุนมูลนายในอดีต เพียงแต่พฤติกรรมในลักษณะนี้ดูมีความชอบธรรมน้อยกว่ารูปแบบการจ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองที่มีฐานรองรับจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ ในแง่ที่พรรคสามารถรับเงินสนับสนุนจากผู้บริจาคได้

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมของนายทุนได้เกิดการปรับเปลี่ยนมากขึ้น โดยใช้กลยุทธ์การผลักดันนโยบายทางตรงมากขึ้น โดยผันตนเองหรือตัวแทนของกลุ่มนายทุนเข้ากระทำการ (active) เอง ดังจะพบว่า ในช่วงเกือบ 3 ทศวรรษที่ผ่านมาสมาชิกพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยมาจากกลุ่มทุนได้ลงเล่นการเมืองด้วยตนเองมีจำนวนมากขึ้น มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยที่มีภพในเบื้องหลังเป็นนักธุรกิจชั้นนำของประเทศมาก่อน กลุ่มธนาภิการเมืองเกิดขึ้นในประเทศไทย ด้วยความสัมพันธ์ทางอำนาจระหว่างอำนาจการเมืองและอำนาจเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน จากปัจจัยทางสังคมของประเทศไทยที่มีระบบรวมศูนย์อำนาจของทั้งสองอำนาจให้เป็นของชนชั้นปกครอง ทั้งสองกลุ่มมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน โดยกลุ่มผู้ปกครองหรือชนชั้นนำทางการเมืองต้องการแสวงหาความมั่งคั่ง ซึ่งต้องอาศัยกลุ่มพ่อค่านักธุรกิจมาช่วยทำการค้าให้กับตน ขณะที่กลุ่มพ่อค่านักธุรกิจต้องการอำนาจทางการเมืองเพื่อช่วยคุ้มครองหรืออิทธิพลในการทางการค้าของตนด้วย ความสัมพันธ์ดังกล่าวสะท้อนออกมาในรูปแบบ

ของการให้สัมปทานผูกขาดในโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐาน และในอีกทางหนึ่งเกิดพันธมิตรระหว่างพรรคหรือกลุ่มนักการเมืองสายธุรกิจกับข้าราชการ เพื่อร่วมมือกันแย่งชิงอำนาจทางการเมืองและแบ่งปันผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างกัน เกิดปรากฏการณ์ของการคอร์รัปชันบนฐานของการสร้างพันธมิตรระหว่างคนสองกลุ่ม

3.2 นโยบายที่น่าสนใจของพรรคการเมืองที่มีความโดดเด่นในจังหวัดปัตตานี

พรรคประชาชาติ

นโยบายหลักของพรรค

แก้ปัญหาของชาติด้วยวิถีทางประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ดำรงไว้ซึ่งหลักนิติธรรม ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมที่เคารพในเกียรติในความหลากหลายทางวัฒนธรรม ยกเลิกและปฏิรูปกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม ระบบงบประมาณและภาษีอากรให้เกิดความเป็นธรรม ส่งเสริมระบบรัฐสวัสดิการด้านการศึกษา การรักษาพยาบาลฟรี ระบบบำนาญและสวัสดิการ (เบี้ยผู้สูงอายุ 3,000 บาท/เดือน) ยกเว้นโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภคและคมนาคม แก้ไขปัญหาความยากจนหนี้สิน ความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ สิทธิเสรีภาพ กฎหมาย คัดดีศรีและเชิงพื้นที่ ขจัดการทุจริต เกษตรกรมีที่ดินทำกินและเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แก้ไขปัญหาน้ำทิ้งระบบ สินค้าเกษตรให้ขายได้ราคาสูงสุด ส่งเสริมการท่องเที่ยวและการกีฬา แก้ไขปัญหาเสพติด กระจายอำนาจอธิปไตยให้ชุมชนท้องถิ่น แก้ไขปัญหาวิกฤติความขัดแย้งให้เกิดสมานฉันท์ปรองดองของคนในชาติ และปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

นโยบายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

1. พรรคประชาชาติลงพื้นที่ปัตตานี ยืนยันเรื่องไฟใต้ ย้ำต้องเป็นวาระแห่งชาติ

พ.ต.อ.ทวิ สอดส่อง เลขานุการพรรคประชาชาติ นำทีมลงหาเสียงในพื้นที่ จ.ปัตตานี โดยได้พบปะประชาชน และตัวแทนแกนนำจากกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งประชาชนต่างขอให้พรรคประชาชาติช่วยแก้ไขปัญหาปากท้อง ปัญหาเศรษฐกิจ ราคายางพาราตกต่ำ สินค้าราคาแพง ปัญหาประมงพื้นบ้านที่ยากจนมายาวนาน เรียกร้องให้แก้ไขการศึกษาให้มีคุณภาพ ทัวถึง และมีงานทำ

พ.ต.อ.ทวิ กล่าวว่่า นโยบายของพรรคประชาชาติ ด้านเศรษฐกิจ จะใช้งบประมาณด้านความมั่นคงบางส่วนมาสนับสนุนภาคการเกษตร เพราะถือว่าความมั่นคงกับความสงบสุขของประชาชนน่าจะดำเนินการควบคู่กันไป ทั้งนี้ ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัญหาความยากจน หากเอางบประมาณความมั่นคง 2 หมื่นกว่าล้านบาท มาให้ประชาชนจะมีค่ามากกว่า ต้องให้ฝ่ายความมั่นคงตระหนักว่่า ความมั่นคงกับความสงบสุขของประชาชนเป็นเรื่องเดียวกัน ให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมในทุกปัญหา เมื่อนั้นกฎหมายต่าง ๆ อาจไม่ต้องมีก็ได้

พ.ต.อ.ทวิ กล่าวว่่า ด้านการพูดคุยเพื่อสันติสุข พรรคประชาชาติจัดปัญหาความไม่สงบชายแดนใต้เป็นปัญหาของชาติและวาระชาติ ต้องผลักดันกฎหมาย ไม่ผูกขาดเพียงตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครอง แต่ต้องเอาประชาชนเป็นศูนย์กลาง ไม่ผูกขาดเฉพาะกลุ่ม การแก้ปัญหาต้องให้คนในพื้นที่เอาปัญหาของประชาชนมาแก้ เชื่อว่่าประชาชนย่อมมีความหวัง การเลือกตั้งครั้งนี้ ขอให้ทุกคนจำ พรรคประชาชาติ เลือกพรรคเราไปแก้ปัญหาประเทศเพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจังและเราทำจริง

2. ‘ทวิ’ นำทัพพรรคประชาชาติ ปูพรมปัตตานีไขว้แก๊ปากท้อง เดินหน้าพัฒนาชายแดนใต้

ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศการหาเสียงของพรรคประชาชาติ ในพื้นที่ จ.ปัตตานี ที่นำทีมโดยขุนพลของพรรคอย่าง พ.ต.อ.ทวิ สอดส่อง เลขานุการพรรคประชาชาติ และอดีตเลขานุการ ศอ.บต. พล.ต.ท.อนุรุต กฤษณะการะเกตุ รองหัวหน้าพรรค ประชาชาติ อดีต ผบช.ศชต. พร้อมเปิดตัวผู้สมัคร สส.แบบเขต เลือกตั้ง จ.ปัตตานี ผศ.ดร.วรวิทย์ บารู ผู้สมัคร เขตเลือกตั้งที่ 1 เบอร์ 1 นายมุฮัมมัดอารีฟันจะปะเกีย ผู้สมัคร เขตเลือกตั้ง ที่ 2 เบอร์ 7 นายสมมุติ เบญจลักษณ์ ผู้สมัคร เขตเลือกตั้ง ที่ 4 เบอร์ 6

สำหรับในการพบปะแต่ละจุด ชาวบ้านต่างเรียกร้องขอให้พรรคประชาชาติ แก้ไขปัญหาปากท้อง เรื่องเศรษฐกิจ ราคา ยางตก ราคาสินค้าแพง เรียกร้องให้มีการแก้ไขปัญหาประมงพื้นบ้าน ที่มีสภาพยากจนมายาวนาน และให้มีการแก้ไขการศึกษาให้ มีคุณภาพ ทัวถึง และมีงานทำ ทั้งนี้เพื่อสามารถนำพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

พ.ต.อ.ทวิกล่าวว่่า นโยบายของพรรคประชาชาติด้านเศรษฐกิจ การแก้ปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องปากท้องราคาพืชทางเกษตรให้กับพี่น้องประชาชนโดยใช้ งบประมาณด้านความมั่นคงบางส่วนมาสนับสนุนภาคการเกษตร เพราะถือว่าความมั่นคงกับความสงบสุขของประชาชนน่าจะดำเนินการควบคู่กันไป เน้นผลักดันการปฏิรูปที่ดิน จากที่ดินที่ว่างเปล่ามีกระจายในพื้นที่เป็นจำนวนมากเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพเลี้ยงชีพอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การหยิบยกฐานะที่ดินที่เป็น สปก.ให้สามารถเป็นหลักประกันกับสถาบันกู้ การเงินได้ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนนำไปประกอบอาชีพได้ด้วย

นอกจากนั้น เรื่องการจัดการป่าไม้ เพราะพบว่าในพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องประชาชนบุกรุกที่ดินเพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นจำนวนมากและทำกันเป็นเวลายาวนาน อาจต้องให้ทางกรมป่าไม้ กรมที่ดินหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหยิบยกปัญหาดังกล่าวนี้มาร่วมกันหาทางออก

ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัญหาความยากจน หากเอางบประมาณความมั่นคง 2 หมื่นกว่าล้านบาทมาให้ประชาชนจะมีค่ามากกว่า ต้องให้ฝ่ายความมั่นคงตระหนักว่า ความมั่นคงกับความสุขสงบของประชาชนเป็นเรื่องเดียวกัน ให้คนในพื้นที่มีส่วนร่วมในทุกปัญหา เมื่อนั้นกฎหมายต่างๆ อาจไม่ต้องมีก็ได้

พรรคประชาชาติเสนอการแก้ไขปฏิรูปกฎหมายที่ไม่ขัดต่อการประกอบอาชีพ ทุกอาชีพให้อยู่ร่วมกันได้ เช่น ประมงพื้นบ้าน เป็นอาชีพที่อยู่คู่กับปัตตานีมาตั้งแต่อดีต มีความสุข ความพอเพียง เมื่อถูกภัยมรสุมแต่ไม่เคยได้รับการดูแลเยียวยา รัฐต้องดูแลเพราะเป็นบุญคุณกับคนไทยในการหาเลี้ยงผู้คน

3. ‘ประชาชาติ’ ปราศรัยปัตตานี ชูธง ‘กระจายอำนาจ’ ยึดหลักการสิทธิขั้นพื้นฐาน

โดยพันตำรวจเอกทวี สอดส่อง เลขาธิการพรรคประชาชาติ กล่าวถึงเจตนารมณ์หลักของพรรคที่เชื่อว่ามนุษย์นั้นเท่าเทียมกัน มีความเห็นพ้องถึงการเป็น ‘มนุษย์นิยม’ มากกว่า ‘วัตถุนิยม’ ดังนั้น การพัฒนามนุษย์นั้นเหนือกว่าการพัฒนาด้านวัตถุ และการพัฒนามนุษย์ที่ดีที่สุดนั้นคือ ‘การศึกษา’ ที่พรรคประชาชาติเชื่อว่เป็น ‘สิทธิขั้นพื้นฐาน’ ของประชาชนในชาติ

“เราจึงเน้นหนักในเรื่องการศึกษาที่รัฐต้องจัดบริการให้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ถึงปริญญาตรี โดยสอดคล้องกับการบริการรักษาพยาบาลที่นับเป็น ‘สิทธิขั้นพื้นฐาน’ ของประชาชนเสมอกัน โดยรัฐจะต้องจัดบริการด้านสาธารณสุขให้มีไว้เพื่อรับใช้ประชาชนโดยหน้าที่รัฐ” เลขาธิการพรรคประชาชาติ กล่าว

นอกจากนี้ยังเสนอแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่ โดยชูธงในเรื่องของคุณค่าวัฒนธรรมและการศึกษาที่ปัตตานีซึ่งเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ศาสนาอิสลาม และถูกขนานนามว่า ‘ระเบียงมัสกะห์’ และปัตตานียังเป็นที่ตั้งของวัดช้างให้ ที่หลวงพ่อทวดเป็นที่นับถือสักการบูชาของชาวพุทธทั่วประเทศ รวมทั้งชาวพุทธจากประเทศในเอเชีย ดังนั้นคงจะดีมากหากประชาชาติเข้ามาร่วมผลักดัน ‘สนามบินปัตตานี’ เพื่อยกระดับคุณภาพการคมนาคม เศรษฐกิจ และยังเป็นการเปิดโลกกว้างให้คนทั่วโลกเข้ามาปัตตานีได้กว้างขึ้นด้วย

พรรคอนาคตใหม่

นโยบายหลักของพรรค

พรรคอนาคตใหม่จะพัฒนาประเทศไทยให้คนไทยเท่าเทียมกัน ประเทศไทยเท่าทันโลก ด้วยการกระจายอำนาจสู่ในท้องถิ่น สร้างสวัสดิการประชาชนถ้วนหน้า ปฏิวัติการศึกษา ทลายเศรษฐกิจผูกขาด ยุติการเอื้อประโยชน์ระหว่างรัฐบาลและกลุ่มทุนขนาดใหญ่ สร้างระบบขนส่งสาธารณะเพื่อทุกคน ยกกระดานการภาคเกษตรสู่เกษตรกรก้าวหน้าด้วยเทคโนโลยี พัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลเพื่อประชาชน แก้ปัญหาทุจริตด้วยการสร้างรัฐเปิดเผย เปิดรับความแตกต่างหลากหลายในสังคม สร้างสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ปฏิรูปกองทัพ ปรับลดงบประมาณกระทรวงกลาโหม เลิกระบบเกณฑ์ทหาร ล้มล้างมรดก คสช. คืนประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน

นโยบายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

1. “ธนาธร” นำทีมอนาคตใหม่ลงใต้หาเสียงปัตตานี ปชช.แห่ต้อนรับตลาดแตก

นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ เดินทางไปปราศรัยใหญ่ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเมื่อเวลา 20.30 น. วันที่ 1 มี.ค. ที่ตลาดกรีนมาเก็ต หน้าวงเวียนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ท่ามกลางประชาชนคับคั่ง บรรยากาศเป็นไปอย่างคึกคัก เสียงกรีดกันดังสนั่นลั่นตลาด เนื่องจากส่วนใหญ่กลุ่มที่มาฟังการปราศรัยเป็นบรรดาวัยรุ่นกลุ่มที่เพิ่งมีโอกาสเลือกตั้งครั้งแรก เนื่องจากธนาธรถือเป็นขวัญใจของวัยรุ่นและกลุ่มเยาวชนที่ทุกคนต่างมาเฝ้ารอคอยกันอย่างล้นหลาม โดยผู้สมัคร ทั้ง 4 เขตของ จ.ปัตตานี ที่นายธนาธรนำขึ้นเวทีแนะนำตัว โดยใช้เวลา 45 นาทีในการปราศรัย

สำหรับเนื้อหาที่ปราศรัยพูดถึงเรื่องความหลากหลายของ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ การมีต้นทุนทางทรัพยากร อาหารและแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากที่หลากหลาย โดยเฉพาะการลงทุน สร้างโรงงานอุตสาหกรรมที่ทันสมัยเพิ่มและการสร้างงานสร้างอาชีพให้กับคนในพื้นที่ หลังการปราศรัย คนที่มาพร้อมต่างชื่นมาขอถ่ายรูปเซลฟี่กับนายธนาธร บรรยากาศเต็มไปด้วยความสุข

นายธนาธร กล่าวหลังปราศรัยว่า ที่ปัตตานีสุดยอด พี่น้องประชาชนมาด้วยใจเต็มพื้นที่ตลาดไม่คิดว่าคน 3 จังหวัดจะให้การต้อนรับพรรคอนาคตใหม่ดีแบบนี้ ตนเชื่อว่านี่คือการปราศรัยในรูปแบบใหม่ของคนรุ่นใหม่ที่มาสนใจการเมือง ทุกคนมาด้วยใจไม่ได้จ่ายเงิน ตนดีใจที่คนรุ่นใหม่มาสนใจการเมือง เพราะคนรุ่นใหม่ต้องมาเปลี่ยนแปลงการเมือง ส่วนการเจรจาเพื่อสันติภาพเพื่อให้ชายแดนใต้เกิดความสงบนั้น ต้องรอรัฐบาลใหม่ มีแต่รัฐบาลที่มาจากประชาชนเท่านั้นที่จะจริงใจที่จะนำสันติสุขมาพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พรรคอนาคตใหม่ไม่เชื่อในการนำทหารมาแก้ปัญหา เพราะการแก้ปัญหาได้

ตนเชื่อว่าคนปัตตานีเหมือนคนภาคอื่น ๆ ที่ได้เจอมา คือ ทนไม่ไหวกับปัญหาเศรษฐกิจปากท้อง คนจนมีแต่จนลง หนี้สินมากขึ้น ดังนั้น คนปัตตานีก็ต้องการเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นวันที่ 24 มีนาคมมาเปลี่ยนแปลงประเทศไทย มาถึงศักยภาพที่เรามีอยู่มาสร้างอนาคต อย่างมองได้แค่ปัญหาความมั่นคงเพียงอย่างเดียว

2. ชาวปัตตานี แห่ฟัง อนาคตใหม่ ปราศรัย ‘ธนาธร’ ชู 3 แนวทางแก้ปัญหาคความไม่สงบ

เมื่อเวลา 19.00 น. วันที่ 1 มี.ค. ที่ตลาดกรีนมาเก็ต ตรงข้าม มอ.ปัตตานี จ.ปัตตานี พรรคอนาคตใหม่ นำโดย นายธนาธร จึงรุ่งเรืองกิจ หัวหน้าพรรค เปิดเวทีปราศรัยท่ามกลางประชาชน นักเรียน นักศึกษาที่มารอฟังการปราศรัยต้อนรับเนืองแน่น โดยนายธนาธรกล่าวว่า ขอขอบคุณชาวปัตตานีที่มาให้กำลังใจ ตั้งแต่ตั้งเวทีปราศรัยมาทั่วประเทศ ที่นี้มีพี่น้องประชาชนมาต้อนรับเยอะที่สุด

นายธนาธร กล่าวว่า แนวทางการแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้ ตนไม่เชื่อในแนวทางที่นำการทหารมาแก้ปัญหา หน้าที่ยิ่งทำให้สถานการณ์แย่ลง ซึ่งพรรคอนาคตใหม่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาสามจังหวัดชายแดนใต้คือ 1. แก้ปัญหาเศรษฐกิจและความเหลื่อมล้ำ 2. คืนอำนาจสู่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นเป็นผู้บริหารจัดการตัวเอง และ 3. ใช้วิธีการทางทูตแก้ปัญหาและอย่ามองว่า ปัตตานีเป็นปัญหาและเมืองแห่งความรุนแรง

3. ‘อนาคตใหม่’ ลงพื้นที่ปัตตานี สะท้อนปัญหา ‘ธุรกิจประมง’ ทరుदनัก

นายปิยบุตร แสงกนกกุล เลขาธิการพรรคอนาคตใหม่ เดินทางลงพื้นที่จังหวัดปัตตานี และได้มีการรับฟังปัญหาของชาวประมง พร้อมทั้งเยี่ยมชมท่าเทียบเรือประมงปัตตานี องค์การสะพานปลา ซึ่งพบว่าบรรยากาศเงียบเหงา ไม่คึกคักเหมือนแต่ก่อน ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) การประมง รวมถึงกฎหมายลูกอีกกว่า 200 ฉบับ ที่เข้ามากำหนดมาตรฐานการทำประมงพาณิชย์

นายปิยบุตร กล่าวว่า ตอนนี้ธุรกิจประมงแย่มาก จากการลงพื้นที่พบว่านักธุรกิจประมงหลายรายขาดทุน หลายรายยกเลิกทำประมงไปแล้ว ซึ่งเป็นผลกระทบต่อเนื่องมาจากมาตรการที่เราออกมาเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานของ ไออยูยู (IUU) โดยออกเป็น พ.ร.ก.การประมง พ.ศ. 2558 มีหลายเรื่องซึ่งวางมาตรฐานโดยไม่ได้สอบถามชาวประมง ทำให้พวกเขาปฏิบัติตามได้ยาก อีกทั้งถ้าไม่ปฏิบัติตามก็ยังมีเจอโทษที่หนัก สบช่องให้เกิดการเรียกรับเงิน เกิดการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ

ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นนี้สะท้อนโยงกลับมาที่การเข้ามาของรัฐบาล คสช. ซึ่งเป็นรัฐบาลที่ไม่ชอบธรรมในทางประชาธิปไตย เมื่อต้องการเจรจาระหว่างประเทศ ก็ทำให้อำนาจในการต่อรองน้อยลง จะเห็นว่ามาตรฐานของไออยูยูนั้น ในประเทศอื่น ๆ อย่างเวียดนาม เขาเจรจาต่อรองได้ยืดเวลาไปได้หลายปี แต่เราด้วยความไม่เป็นประชาธิปไตย พอเจอใบเหลืองก็กังวลใจ จึงยอมรับทุกอย่างที่ไออยูยูกำหนดมาใช้ทันทีเลย โดยที่ไม่สอบถามว่าธุรกิจประมงนั้นสามารถทำได้หรือไม่

“นักธุรกิจ ประมงพาณิชย์หลายท่านที่ผมไปเจอมา ไม่ได้มีปัญหาต่อมาตรฐานไอยูยู ทุกคนพร้อมที่จะปฏิบัติตาม เพียงแต่ว่าต้องขอความร่วมมือในเรื่องระยะเวลาที่ค่อย ๆ ชยับขยายให้ทำตามขั้นตอนตามข้อกำหนดนั้น และขอการมีส่วนร่วมในการพูดคุยกันว่า กฎหมายหรือมาตรการต่าง ๆ ที่จะออกมา จุดไหนที่จะพอยอมรับกันได้ ทั้งสอดคล้องกับมาตรฐาน และทำให้ธุรกิจของเขาอยู่ได้ด้วย นี่เป็นเรื่องสำคัญมาก”

นายปิยบุตร กล่าวเพิ่มเติมว่า จำเป็นต้องกลับมาทบทวน หากจุดร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ ประมง แรงงาน และมาตรฐานของไอยูยู มานั่งเจรจาตกลงกัน ว่าจุดไหนที่พอจะรับกันได้ เพราะการที่เรายอมรับกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศไว้ทั้งหมด โดยไม่เจรจาต่อรองเลยจะส่งผลในระยะยาว คือ ผู้ประกอบการรายเล็กหรือระดับกลาง จะไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐาน ไบอโนญาตก็จะถูกยึด ต้องเลิกประกอบกิจการ สุดท้ายก็จะเกิดกลุ่มทุนใหญ่ซึ่งเป็นทุนผูกขาดเข้ามาเทคโอเวอร์ และไม่ใช่ว่าการเทคโอเวอร์เรือหรือเทคโอเวอร์บริษัทเท่านั้น แต่ในระยะยาวนี้คือการเทคโอเวอร์ทั้งธุรกิจประมง” นายปิยบุตร กล่าว

ในส่วนการดำเนินการของพรรคอนาคตใหม่ หลังจากการรับฟังปัญหาในหลาย ๆ พื้นที่เรื่องนั้นนั้น ทางอนาคตใหม่ตั้งใจที่จะออกแบบนโยบายเรื่องเกี่ยวกับการประมงเข้าไปผลักดันต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทบทวนกฎหมายใหม่ โดยหลักการประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้เสียมานั่งคุยกัน แก้ไขกฎหมายใหม่ร่วมกัน และอนาคตเมื่อต้องการให้เรือประมง ชาวประมง ธุรกิจประมงให้ได้มาตรฐานไอยูยูมากขึ้น รัฐจำเป็นต้องเข้าไปสนับสนุน และให้ช่วงเวลาในการเปลี่ยนผ่านจนได้มาตรฐานการบังคับใช้กฎหมายแบบเคร่งครัดทันที อาจจะแลกมาซึ่งการที่เราไม่โดนใบเหลืองใบแดง หรือรัฐบาลได้รับการยอมรับจากต่างประเทศ แต่ในทางกลับกัน กลับทำลายธุรกิจประมงของคนไทยไป

พรรคพลังประชาชน

นโยบายหลักของพรรค

(1) สวัสดิการประชาชน เพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำผ่านบัตรประชาชน การให้สวัสดิการรายกลุ่มลดหนี้สร้างเงินออม และช่วยเหลือด้านที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน (2) สังคมประชาชน เพื่อสร้างสังคมสงบสุขเข้มแข็งแบ่งปัน ผ่านการพัฒนา การศึกษา การกระจายความเจริญ การสร้างเมืองอัจฉริยะสีเขียว การพัฒนาชุมชนสีขาว กรุงเทพฯ 5.0 (3) เศรษฐกิจประชาชน เพื่อสร้างความสามารถและโอกาสที่เท่าเทียมผ่านการยกระดับความสามารถผู้ผลิต การเกษตรประชาชน การท่องเที่ยวชุมชนและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เศรษฐกิจชีวภาพ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแห่งอนาคต และการลดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

นโยบายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

“พลังประชาชน” ชูรัฐบาลแก้ พ.ร.บ. ัญญาสำเร็จ ขณะลงช่วยผู้สมัครหาเสียงที่ปัตตานี

ผู้สื่อข่าวรายงานบรรยากาศการหาเสียงของพรรคพลังประชาชน ในพื้นที่เขตเลือกตั้งของ จ.ปัตตานี โดยในช่วงโค้งสุดท้าย นายอนุทิน อหะหมัด อดีต สนช. และกรรมการยุทธศาสตร์ พรรคพลังประชาชน ได้ร่วมปราศรัยหาเสียงสนับสนุน นายมูฮัมหมัดปาเรส โลหะสิทธิ์ ผู้สมัคร ส.ส.ปัตตานี หมายเลข 9 แบบเขตเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 ปัตตานี ภายในอาคารอเนกประสงค์จะบังติกอ อ.เมือง จ.ปัตตานี โดยมีประชาชนในพื้นที่ให้ความสนใจร่วมรับฟังอย่างคับคั่ง

นายอนุทิน อหะหมัด ได้กล่าวหยาบยก พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ว่าไม่เคยทำร้ายใคร ซ้ำยังสร้างคุณูปการในการผ่าน พ.ร.บ. ัญญาฉบับล่าสุด ทำให้พี่น้องมุสลิมสามารถลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ไปประกอบพิธีฮัจญ์ในราคาที่ถูกลง โดยได้เปรียบในสมัยของรัฐบาลปกติก่อนหน้านี้ ยังไม่สามารถผลักดัน แก้ไข พ.ร.บ. ัญญาได้สำเร็จ แต่กลับมาแก้ไข พ.ร.บ. ัญญาสำเร็จในรัฐบาลนี้

พรรคประชาธิปัตย์

นโยบายหลักของพรรค

พรรคประชาธิปัตย์มุ่งขจัดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม ยกย่องรายได้เกษตรกร ส่งเสริมสังคมสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิต พร้อมเร่งกระจายอำนาจและความเจริญไปทั่วประเทศ ยึดมั่นแนวทางประชาธิปไตยเสรี ต่อต้านเผด็จการทุกรูปแบบ ภายใต้แนวทาง “ประชาชนเป็นใหญ่ ประชาธิปไตยสุจริต” เพื่อบรรลุภารกิจ “แก้จน สร้างคน สร้างชาติ”

นโยบายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

1. อภิสิทธิ์ลุยหาเสียง จ.ปัตตานี ลั่นรักษาพื้นที่

ผู้สื่อข่าวรายงานว่าเมื่อเวลา 17.00 น.วันที่ 3 มี.ค. ที่สนามศักดิ์เสถียร รร.เบญจมาชุกิต จ.ปัตตานี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ พร้อมด้วยแกนนำผู้บริหารพรรค ประกอบด้วย นายนิพนธ์ บุญญามณี รองหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ และ ดร.พิมพ์พี พันธุ์วิชาติกุล ผู้สมัครปาร์ตี้ลิสต์ พรรคประชาธิปัตย์ ได้เดินทางขึ้นเวทีปราศรัยใหญ่หาเสียงพบปะพี่น้องประชาชนชาว อ.เมืองเขต 1 จังหวัดปัตตานี ซึ่งในการปราศรัยครั้งนี้มีบรรดาแฟนคลับและประชาชนมาร่วมฟังกว่า 2,000 คน บรรยากาศคึกคักจนล้นสนาม

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ได้ทำการแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขตทั้ง 4 เขต ของ จ.ปัตตานี ให้ประชาชนได้รู้จักมากขึ้น พร้อมเน้นย้ำว่า นโยบายของประชาธิปัตย์ แก้จน สร้างคน สร้างชาติ การเลือกตั้งครั้งนี้ขอให้พี่น้องประชาชนที่ชื่นชอบพรรคประชาธิปัตย์ คูโบหน้าผู้สมัครให้ดี ประการสำคัญอย่าเลือกเพราะเห็นแก่ญาติ แต่ขอให้รักญาติเหมือนเดิม ขอเลือกพรรคประชาธิปัตย์ เพราะเป็นพรรคที่เลือกเดินเส้นทางที่สุจริต เราจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ดีขึ้น ยางต้องราคา กิโลละ 60 บาท เราสามารถนำยางไปเพิ่มมูลค่า เอาไปทำถนนได้ เรามีการประกันรายได้ ยางพารา รวมทั้งผลไม้อื่น ๆ ด้วย และปาล์มต้องราคา กิโลละ 4 บาท ซึ่งพรรคประชาธิปัตย์ ได้ทำมาแล้ว ส่วนกรณีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเราไม่เลิก แต่เพิ่มจำนวนเงินให้มากขึ้นเป็น 800 บาท แถมสามารถนำไปซื้ออะไรก็ได้ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ ปัญหาประมงต้องแก้ต้องช่วยให้ความยุติธรรม ทั้งคนกิน คนขาย ด้านอุตสาหกรรมครบด้าน และการดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิด ให้ทันที 5,000 บาท และต่อเดือนอีก 1,000 บาท จนครบแสนบาท และยังมียุทธศาสตร์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศไทย และโปรดระวัง นโยบายของพรรคอื่น ๆ ลอกเลียนแบบ โปรดระวังของปลอม และขออย่าให้เราต้องกลับมาเป็นเหมือนเดิม ให้ประชาชนคำนึงไว้ คือ ท่านเลือก ส.ส.ที่มีอุดมการณ์ ขอให้เลือกพรรคประชาธิปัตย์ ตنهاเสียงมาสมัยที่ 9 แล้ว เราต้องรับฟังปัญหาแล้วนำมาแก้ไขได้

นายอภิสิทธิ์ ได้เปิดเผยถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หากได้เป็นนายกรัฐมนตรีว่า ตนมั่นใจถึงแนวทางที่จะใช้ คือ การเมืองนำทางทหาร จะยึดโยงไปกับประชาชน ให้เค้ามีส่วนร่วม เป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับ แต่ต้องใช้เวลาในการสร้างกระบวนการนำไปสู่การตีความสันติสุข โดยความร่วมมือของทุกหน่วยงาน ต้องมีความสุจริต ไม่มีคอร์รัปชัน อีกเรื่องหนึ่งสำคัญคือ การแก้ไขปัญหาเสพติด ไม่ให้มีในพื้นที่ เราต้องพยายามดึงประชาชนมีส่วนร่วมในการพิจารณา เพื่อที่จะให้ประชาชนมีความพึงพอใจ วันที่ 24 มีนาคมนี้ เราไปเลือก ปชป.เพื่อทุกคนจะได้แก่นสร้างคนสร้างชาติต่อไป

ซึ่งตลอดการปราศรัยประชาชนที่เดินทางมารับฟังในครั้งนี้ ได้ตบมือและส่งเสียงเชียร์ดังกึกก้องเป็นระยะๆ

2. “อภิสิทธิ์” นำผู้สมัคร ส.ส.ปัตตานีลุยหาเสียงงานเมาลิดนบี

นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ นำ ผู้สมัคร ส.ส.ทั้ง 4 เขต ลงพื้นที่จังหวัดปัตตานี เพื่อเข้าร่วมงานเมาลิดนบี บริเวณเทศบาลตำบลปะนาเระ จังหวัดปัตตานี พร้อมพบปะเยาวชนและพี่น้องชาวประมง อ.สายบุรี อ.ปะนาเระ ก่อนเปิดเวทีปราศรัยบริเวณอ.เมือง จ.ปัตตานี ในโอกาสนี้ ชูนโยบายแก้ปัญหาและพัฒนาในพื้นที่ พร้อมทำให้คุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนดีขึ้น นอกจากนี้ ยังมองว่า ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย ให้โอกาสประชาชน รู้ตัว-กลับใจ-แก้ไขใหม่ได้ทุกคน ลดโทษผู้เสพ เปรียบเสมือนผู้ป่วย โดยให้ผู้เสพได้รับการบำบัดอย่างทันท่วงที และไม่มีประวัติอาชญากรรมหากบำบัดสำเร็จ แต่ถ้าบำบัดแล้วไปเสพซ้ำต้องเข้ากระบวนการยุติธรรม ผู้เสพจับซ้ำต้องย้าคุก

พรรคภูมิใจไทย

นโยบายหลักของพรรค

1. ทวงคืนกำไรให้เกษตรกร โดยเสนอกฎหมายระบบกำไรแบ่งปัน ตั้งกองทุนข้าว ข้าวหอมมะลิ ตันละ 18,000 บาท บวกกำไรเพิ่ม 1,500 บาท รวมเป็นเงิน 19,500 บาท มันสำปะหลัง ไม่ต่ำกว่า กก.ละ 4 บาท อ้อย ไม่ต่ำกว่าตันละ 1,200 บาท ปาล์มทะลาย ไม่ต่ำกว่า กก.ละ 5 บาท ยางพารา เป้าหมาย ราคา กก.ละ 70 บาท 2. ยกระดับ อสม. เป็นหมอประจำบ้าน ค่าตอบแทน 2,500-10,000 บาท ต่อเดือน 3. แก้นี้ กยศ. โดยปลดภาระผู้ค้าประกัน ไม่มีดอกเบี้ย ไม่มีค่าปรับ ผ่อนคืนเงินต้น 10 ปี และปลดหนี้ 5 ปี 4.กัญชาไทย ปลุกได้เสรีโดยแก้ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ นำกัญชามาใช้ในทางการแพทย์ เป็นพืชแก้จน ปลุกได้ ปลูกได้ ภายใต้อาณัติ

นโยบายในการหาเสียงของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

1. 'อนุทิน' ลงพื้นที่ปัตตานี ชูนโยบายคนพื้นที่ดูแล 3 จังหวัดได้

นายอนุทิน ชาญวีรกูล หัวหน้าพรรคภูมิใจไทย, นายสรอรรถ กลิ่นประทุม ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาพรรค, แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา ผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อ และทีมผู้สมัครจังหวัดปัตตานี ลงพื้นที่สมาคมประมง จังหวัดปัตตานี เพื่อรับฟังปัญหาชาวประมง

นายอนุทิน กล่าวว่า จากการรับฟัง เท่าที่ทราบ ชาวประมง ปัตตานี เจอปัญหาเนื่องจาก กวาระเบียงของรัฐไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในการเลี้ยงชีพ ตนเคยเห็นชาวบ้านจมเรือทิ้งต่อหน้าต่อตา ถ้าวันหนึ่งตนมีอำนาจรัฐ จะช่วยเหลือประชาชน จะฟังประชาชน เพราะประชาชนเลือกเราเข้ามา ยิ่งกว่านั้น ตามหลักแล้ว รัฐบาลมีหน้าที่ดูแลประชาชน กฎหมายไทยมีปัญหา มีเรื่องความจุกจิกอยู่สูง ตอนตนเป็น รัฐบาล ปัญหาเหล่านี้หายไป แต่พอตนออกไป ปัญหาก็กลับมาเหมือนเดิม เราต้องทลายข้อจำกัด ลดอำนาจรัฐ เพื่อปากท้องประชาชน เป็นเจตนารมณ์ที่ต้องปฏิบัติ ตนชอบคนหนึ่งที่บอกว่า ยูเอ็นไม่ใช่พ่อ แต่เรื่องของท่าน ตนไม่อยากพูดถึง สำหรับตน เมื่อผมคิดถึงประโยชน์เป็นใหญ่ เมื่อทำเพื่อประชาชน ประชาชนต้องปกป้องตน

พรรคเห็นว่าปาล์ม เราเอาไปสกัดเป็นเชื้อเพลิงได้ แน่แน่นอนว่าต้นทุนสูงขึ้น แต่ดีกว่า ต้องเอา เงินของชาติไปซื้อพลังงานจากต่างชาติ ปล่อยให้พี่น้องชาวสวนปาล์มย่าแย่ เรามีกองทุนสำรอง เราต้อง จัดการได้

เรื่องยากก็เช่นเดียวกัน เราต้องแบ่งปันกำไร ปลายทางรวย ต้นทางต้องรวย ทุกวันนี้ เราถูกกดขี่ โดยพ่อค้า ที่ไม่ให้เกษตรกรเข้ามาแปรรูปยาง พรรคสนับสนุนให้แต่ละชุมชน มีโรงงานแปรรูป การแปรรูป จะไม่ใช่กิจกรรมผูกขาดอีกต่อไป

ด้านนายสรรอรรถ กลิ่นประทุม ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาพรรค กล่าวว่า ปัญหาประมงมีความสำคัญมาก ซึ่งที่ผ่านมาพรรคไม่เคยมี ส.ส. ซึ่งอยู่ในพื้นที่เกี่ยวกับการประมงเลย แต่เราไม่ทอดทิ้งใครมีปัญหาค้นมาคุยกับหมอเพชรดาว รวมไปถึงผู้สมัครในพื้นที่ของท่านได้เลย หลังเลือกตั้ง ถ้าภูมิไทย์ได้ทำงาน เราปฏิบัติได้ทันที บุคลากรของพรรคภูมิไทย์ไทยมีความสามารถ และเคยดูแลกระทรวงเกษตรมาก่อน

3.3 อัตลักษณ์พิเศษของการหาเสียงในพื้นที่

สำหรับการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 อาศัยกฎระเบียบตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โดยลักษณะเฉพาะของการเลือกตั้งในครั้งนี้ คือการใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในการประชาสัมพันธ์พรรคและผู้สมัคร โดยประกาศคณะกรรมการฯ ฉบับนี้เองมุ่งกำหนดหลักเกณฑ์การหาเสียงผ่านสื่อสังคมออนไลน์เป็นหลัก

ระเบียบ กกต. ว่าด้วยวิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ระบุความหมายของการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์เอาไว้ว่า หมายถึง การหาเสียงผ่านทางเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย ยูทูบ แอปพลิเคชัน อีเมล เอสเอ็มเอส และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นทุกประเภท ซึ่งก็คือ ‘การหาเสียงออนไลน์’

โดยผู้สมัครจะต้องแจ้งวิธีการ รายละเอียด ช่องทาง ระยะเวลาในการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงาน กกต. จังหวัดทราบตั้งแต่วันสมัคร รับเลือกตั้งเป็นต้นไปหรือก่อนดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีพรรคการเมืองจะดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้แจ้งวิธีการ รายละเอียด ช่องทาง ระยะเวลาในการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ กกต. กำหนด ให้เลขาธิการ กกต. ทราบตั้งแต่วันสมัครรับเลือกตั้งเป็นต้นไปหรือก่อนดำเนินการหาเสียงเลือกตั้งทางอิเล็กทรอนิกส์

ทั้งนี้ กกต. ก็ได้เปิดให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองแจ้งหาเสียงออนไลน์แล้วตั้งแต่วันที่ 25 มกราคม 2562

โดยหากผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใด ใช้ช่องทางออนไลน์หาเสียงในลักษณะขัดกับข้อห้ามของ กกต. เช่น นำสถาบันพระมหากษัตริย์มาเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ใช้ถ้อยคำรุนแรง ก้าวร้าว หยาดคาย

หรือปลุกกระดุม กกด. สามารถสั่งให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบข้อมูลได้ และหากผู้สมัครไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลง กกด. ก็อาจแจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งไปยังผู้ให้บริการ หากมีค่าใช้จ่ายก็ให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง นั้นเป็นผู้รับผิดชอบ และสามารถนำมาเป็นเหตุให้ กกด. ดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนตามระเบียบ กกด. ว่าด้วยการสืบสวน การไต่สวนและการวินิจฉัยชี้ขาดได้

โดยโทษของการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์ ฎกระบุไว้ในกฎหมายเลือกตั้ง มาตรา 156 ว่า ผู้ใดฝ่าฝืนหรือหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกำหนด มีโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการหาเสียงออนไลน์ ไม่ว่าจะผ่านทาง เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูบ อินสตราแกรม ภูเก็ต แอปพลิเคชัน จะถูกรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการหาเสียง ตามที่ กกด. กำหนดไว้ว่า ผู้สมัคร ส.ส. แบบแบ่งเขตเลือกตั้งแต่ละคนต้องใช้จ่าย ในการเลือกตั้ง ไม่เกิน 1,500,000 บาท ส่วนพรรคการเมืองต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกิน 35,000,000 บาท

สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เคยกล่าวถึง การใช้เงินในการหาเสียงว่า หากลองไปพูดคุยกับผู้สมัครจริง ๆ ค่าใช้จ่าย อย่างเช่น ค่าป้าย ค่ารถ ค่าน้ำมันรถ ผู้ร่วมขบวนการในการหาเสียง อาจใช้งบประมาณ 3 ล้านบาท แต่เนื่องจากว่าครั้งนี้ กกด. บอกว่า จะจัดสรรเวลาหาเสียงให้ทางสื่อ คือ ห้ามซื้อสื่อก็จะลดเงินจำนวนนี้ลง แล้วก็บอกว่าขนาดของแผ่นป้าย จะลดลง และจะต้องติดในเขตที่ กกด. จัดไว้ให้ ซึ่ง กกด. มองว่าเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายให้พรรคการเมือง แล้ว

จะเห็นว่า เพดานค่าใช้จ่ายที่ กกด. กำหนดให้ถือเป็นจำนวนที่ไม่ได้มากนัก เนื่องจากต้อง รวมค่าใช้จ่ายการหาเสียงด้วยวิธีการอื่น ๆ ด้วย และอาจทำให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ช่องทางใน การสื่อสารได้น้อยลง สุดท้ายแล้วอาจทำให้ประชาชนไม่สามารถทำความรู้จักผู้สมัครและพรรคการเมืองได้

สิ่งที่ประชาชนควรระวังอีกอย่างหนึ่งคือ หากเราชื่นชอบผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดเป็นพิเศษ และต้องการช่วยหาเสียงผ่านทางออนไลน์ หากมีค่าใช้จ่ายเกินกว่าที่ กกด. กำหนด ผู้สมัคร และ พรรคการเมืองจะต้องแจ้งรายละเอียดและค่าใช้จ่ายให้ กกด. ทราบด้วย

ตามระเบียบ กกด. วิธีการหาเสียงและลักษณะต้องห้ามในการหาเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ข้อ 11 ระบุว่า บุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้สมัคร หรือสมาชิกพรรคการเมือง หากต้องการช่วยผู้สมัครหรือพรรคการเมือง หาเสียงออนไลน์ หากมีค่าใช้จ่ายในหารจัดทำสื่อ หรือค่าตอบแทนต่าง ๆ ในการหาเสียงออนไลน์ รวมแล้ว เกินกว่า 10,000 บาท ให้ผู้นั้นแจ้งค่าใช้จ่ายต่อผู้สมัครหรือพรรคการเมืองทราบ แล้วให้ผู้สมัครแจ้งให้ ผู้อำนวยการ กกด. จังหวัดทราบ ส่วนพรรคการเมืองให้แจ้งต่อเลขาธิการทราบ ซึ่งให้แจ้งรายละเอียด ตามแบบฟอร์มของ กกด. (llaw 2561: ออนไลน์)

3.4 การใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้ง

เกี่ยวกับการใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้น อาศัยประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการใช้จ่ายของพรรคการเมือง ได้กำหนด ‘ประเภท’ ของค่าใช้จ่ายที่ผู้สมัคร ส.ส. และพรรคการเมืองต้องระบุและนับรวมเข้าไปในจำนวนเงินนั้นอย่างละเอียดอีกด้วยตัวอย่างค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัคร ส.ส. และพรรคการเมือง มีด้วยกัน 13 ชนิด ได้แก่

- 1) ค่าใช้จ่ายในการสมัครรับเลือกตั้ง เช่น ค่าสมัครรับเลือกตั้ง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสมัครรับเลือกตั้ง
- 2) ค่าจ้างแรงงาน เช่น ค่าจ้างผู้ช่วยหาเสียง ค่าจ้างในการปิดป้ายโฆษณาหาเสียง ค่าจ้างแจกใบปลิว แผ่นพับ รวมทั้ง ค่าจ้างแรงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง
- 3) ค่าจ้างทำของ เช่น ค่าจ้างทำเสื้อแจ็กเก็ต หมวก และเสื้อยืด หรืออื่น ๆ สำหรับผู้ช่วยหาเสียง เป็นต้น
- 4) ค่าโฆษณาในสื่อต่าง ๆ เช่น ค่าสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ค่าผลิตสื่อเพื่อการออกอากาศรวมถึงค่าโฆษณาอื่นที่เป็นการกระทำเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น
- 5) ค่าจัดทำป้าย เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการโฆษณาหาเสียง
- 6) ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงทางอิเล็กทรอนิกส์หรือค่าบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ ยูทูบ อินสตราแกรม กูเกิ้ล แอปพลิเคชัน เป็นต้น
- 7) ค่าจัดซื้อหรือเช่าวัสดุ และอุปกรณ์สำหรับการหาเสียงเลือกตั้ง
- 8) ค่าเช่าสถานที่ และค่าตกแต่งสถานที่ เช่น ค่าเช่าสำนักงานเพื่อเป็นศูนย์รณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ค่าเช่าสถานที่เพื่อปราศรัยหาเสียง เป็นต้น
- 9) ค่าเช่ายานพาหนะ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง หรือค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เช่น ค่าจ้างเหมารถยนต์ เรือยนต์หรือยานพาหนะอื่น ๆ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง ค่าเช่าที่พัก เป็นต้น
- 10) ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าบริการทางไปรษณีย์ ค่าถ่ายเอกสาร เป็นต้น
- 11) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม สำหรับผู้ช่วยหาเสียง
- 12) ค่าอบรมผู้สมัครหรือผู้ช่วยหาเสียง

13) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกาเลือกตั้งซึ่งไม่ขัดต่อกฎหมาย หรือเป็นเหตุให้กาเลือกตั้งไม่สุจริตและเที่ยงธรรม

ทั้งนี้ คณะกรรมการกาเลือกตั้ง มีกำหนดให้พรรคการเมืองทำเอกสารการเงินไม่ต่ำกว่า 12 ฉบับ ให้เสร็จภายใน 90 วัน หากกระทำการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว หรือมีการปลอมแปลงบัญชี ปรับสูงสุดแสนบาท จำคุก 5 ปี ตัดสิทธิ 10 ปี (law 2561: ออนไลน์)

จังหวัดปัตตานีได้รับงบประมาณในการจัดให้มีการเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 36,079,948.00 บาท ใช้จ่ายจริงจำนวนทั้งสิ้น 27,993,611.88 บาท คงเหลือจำนวน 8,086,336.12 บาท

บทที่ 4

ผลการเลือกตั้ง

4.1 พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน

4.1.1 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า

สำหรับผู้ขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขตกำหนดให้ใช้สิทธิในวันที่ 17 มีนาคม ระหว่างเวลา 08.00-17.00 น. ส่วนผู้ขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรใช้สิทธิระหว่างวันที่ 4-16 มีนาคม การลงคะแนนมี 3 วิธี คือ 1. การลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง 2. การลงคะแนนทางไปรษณีย์ และ 3. การลงคะแนนวิธีอื่น เช่น การจัดหน่วยเลือกตั้งเคลื่อนที่

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยสำนักประชาสัมพันธ์ แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสรุปจำนวนผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนก่อนวันเลือกตั้ง / นอกราชอาณาจักร ระหว่างวันที่ 28 มกราคม – 19 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีรายละเอียดดังนี้

นอกเขตเลือกตั้ง

มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนนอกเขตเลือกตั้ง จำนวน 2,632,935 คน โดยเป็นการลงทะเบียนทางอินเทอร์เน็ตจำนวน 2,318,548 คน และสำนักทะเบียน จำนวน 314,387 คน

จังหวัดที่มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนมากที่สุด (1 – 10 อันดับแรก)

1.กรุงเทพมหานคร	จำนวน 928,789 คน
2.ชลบุรี	จำนวน 221,541 คน
3.สมุทรปราการ	จำนวน 164,575 คน
4.ปทุมธานี	จำนวน 134,783 คน
5.นนทบุรี	จำนวน 97,321 คน
6.เชียงใหม่	จำนวน 85,716 คน
7.ระยอง	จำนวน 81,827 คน
8.สมุทรสาคร	จำนวน 55,358 คน
9.ภูเก็ต	จำนวน 48,980 คน
10.นครราชสีมา	จำนวน 45,185 คน

จังหวัดที่มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนน้อยที่สุด (1 – 10 อันดับแรก)

1.อำนาจเจริญ	จำนวน 2,181 คน
2.สิงห์บุรี	จำนวน 2,198 คน
3.หนองบัวลำภู	จำนวน 2,211 คน
4.สตูล	จำนวน 2,545 คน
5.มุกดาหาร	จำนวน 2,566 คน
6.ระนอง	จำนวน 2,625 คน
7.ชัยนาท	จำนวน 2,776 คน
8.บึงกาฬ	จำนวน 2,821 คน
9.ยโสธร	จำนวน 2,831 คน
10.อุทัยธานี	จำนวน 2,848 คน

นอกราชอาณาจักร

มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิในนอกราชอาณาจักร จำนวน 119,184 คน ใน 67 ประเทศ (94 สถานเอกอัครราชทูต/สถานกงสุลใหญ่) ดังนี้

ประเทศที่มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนมากที่สุด (1 – 10 อันดับแรก)

1.ประเทศออสเตรเลีย	จำนวน	16,183 คน
2.ประเทศสหรัฐอเมริกา	จำนวน	15,010 คน
3.สาธารณรัฐประชาชนจีน	จำนวน	10,996 คน
4.สหราชอาณาจักร	จำนวน	7,926 คน
5.ประเทศญี่ปุ่น	จำนวน	7,758 คน
6.สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	จำนวน	5,748 คน
7.ประเทศมาเลเซีย	จำนวน	5,183 คน
8.ประเทศสิงคโปร์	จำนวน	4,918 คน
9.สาธารณรัฐเกาหลี	จำนวน	2,960 คน
10.สาธารณรัฐฝรั่งเศส	จำนวน	2,614 คน

ประเทศที่มีผู้ลงทะเบียนขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนน้อยที่สุด (1 – 10 อันดับแรก)

1.สาธารณรัฐเซเนกัล	จำนวน	10 คน
2.สาธารณรัฐเปรู	จำนวน	25 คน
3.สาธารณรัฐอาร์เจนตินา	จำนวน	27 คน
4.สาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต	จำนวน	30 คน
5.สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล	จำนวน	31 คน
6.สหพันธ์สาธารณรัฐบราซิล	จำนวน	36 คน
7.ประเทศโรมาเนีย	จำนวน	62 คน
8.สาธารณรัฐชิลี	จำนวน	66 คน
9.ประเทศเม็กซิโก	จำนวน	68 คน
10.สหพันธ์สาธารณรัฐไนจีเรีย และสาธารณรัฐ สังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา	จำนวน	84 คน

สำหรับจังหวัดปัตตานีมีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าทั้งนอกเขตและนอกราชอาณาจักร จำนวนทั้งสิ้น 16,832 คน จาก 4 เขตการเลือกตั้ง ดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 4,635 คน แยกเป็นบัตรดีจำนวน 4,371 บัตร บัตรเสียจำนวน 124 บัตร และ บัตรไม่เลือกผู้ใดจำนวน 140 บัตร

เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 5,538 คน แยกเป็นบัตรดีจำนวน 5,068 บัตร บัตรเสียจำนวน 252 บัตร และ บัตรไม่เลือกผู้ใดจำนวน 218 บัตร

เขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 3,440 คน แยกเป็นบัตรดีจำนวน 3,207 บัตร บัตรเสียจำนวน 128 บัตร และ บัตรไม่เลือกผู้ใดจำนวน 105 บัตร

เขตเลือกตั้งที่ 4 จำนวน 3,219 คน แยกเป็นบัตรดีจำนวน 2,961 บัตร บัตรเสียจำนวน 192 บัตร และ บัตรไม่เลือกผู้ใดจำนวน 66 บัตร

ตารางที่ 5 จำนวนบัตรเลือกตั้งล่วงหน้าจังหวัดปัตตานี

เขตเลือกตั้ง	บัตรดี	บัตรเสีย	บัตรไม่เลือกผู้ใด	รวม
1	4,371	124	140	4,635
2	5,068	252	218	5,538
3	3,207	128	105	3,440
4	2,961	192	66	3,219

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

จำนวนผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง พุทธศักราช 2562 นอกราชอาณาจักร ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ลงทะเบียนทั้งหมด 4,138 คน สำหรับจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 392 คน จำแนกเป็นรายเขต ได้แก่

เขต 1 : 129 คน

เขต 2 : 69 คน

เขต 3 : 75 คน

เขต 4 : 119 คน

จำนวนผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง ปี 62 นอกราชอาณาจักร ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา
ลงทะเบียนทั้งหมด 1,243 คน สำหรับจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 178 คน จำแนกเป็นรายเขต ได้แก่

เขต 1 : 38 คน

เขต 2 : 40 คน

เขต 3 : 35 คน

เขต 4 : 65 คน

จำนวนผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง ปี 62 นอกราชอาณาจักร ณ สถานทูต ณ สิงคโปร์ จำนวนผู้มาใช้สิทธิ
4,151 คน สำหรับจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 1 คน จากเขต 1

จำนวนผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง ปี 62 นอกราชอาณาจักร ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน
จำนวนผู้มาใช้สิทธิ 4,123 คน สำหรับจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 2 คน จำแนกเป็นรายเขต ได้แก่

เขต 1 : 1 คน

เขต 2 : 2 คน

จำนวนผู้ลงทะเบียนเลือกตั้ง ปี 62 นอกราชอาณาจักร ณ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอริซอ
ลงทะเบียนทั้งหมด 340 คน สำหรับจังหวัดปัตตานี มีจำนวนทั้งสิ้น 4 คน จำแนกเป็นรายเขต ได้แก่

เขต 1 : 3 คน

เขต 4 : 1 คน

4.1.2 จำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งรวมจังหวัดปัตตานี

จากการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2562 ที่ผ่านมานั้น สำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานีได้สรุปข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต
เลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี(วันที่ 24 มีนาคม 2562) ไว้ว่า จังหวัดปัตตานี มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 488,162 คน
ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง 387,213 คน คิดเป็นร้อยละ 79.32 บัตรดี 356,954 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.19
บัตรเสีย 26,387 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.81 บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด 3,872 บัตร คิดเป็นร้อยละ 1.00
โดยสามารถแยกเป็นรายเขตได้ดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 132,180 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 104,253
คน คิดเป็นร้อยละ 78.87 แยกเป็นบัตรดีจำนวน 96,400 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.47 บัตรเสียจำนวน
6,641 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.37 และ บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดจำนวน 1,212 บัตร คิดเป็นร้อยละ 1.16

เขตเลือกตั้งที่ 2 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 116,358 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 92,558 คน คิดเป็นร้อยละ 79.55 แยกเป็นบัตรดีจำนวน 85,138 บัตร คิดเป็นร้อยละ 91.98 บัตรเสียจำนวน 6,171 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.67 และ บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดจำนวน 1,249 บัตร คิดเป็นร้อยละ 1.35

เขตเลือกตั้งที่ 3 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 120,561 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 98,361 คน คิดเป็นร้อยละ 81.59 แยกเป็นบัตรดีจำนวน 90,707 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.22 บัตรเสียจำนวน 6,736 บัตร คิดเป็นร้อยละ 6.85 และ บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดจำนวน 918 บัตร คิดเป็นร้อยละ 0.93

เขตเลือกตั้งที่ 4 มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 119,063 คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวน 92,041 คน คิดเป็นร้อยละ 77.30 แยกเป็นบัตรดีจำนวน 84,709 บัตร คิดเป็นร้อยละ 92.03 บัตรเสียจำนวน 6,839 บัตร คิดเป็นร้อยละ 7.43 และ บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดจำนวน 493 บัตร คิดเป็นร้อยละ 0.54

ตารางที่ 6 ข้อมูลการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี (วันที่ 24 มีนาคม 2562)

เขตเลือกตั้ง	ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง	ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง	คิดเป็นร้อยละ (%)	บัตรดี	คิดเป็นร้อยละ (%)	บัตรเสีย	คิดเป็นร้อยละ (%)	บัตรไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด	คิดเป็นร้อยละ (%)
1	132,180	104,253	78.87	96,400	92.47	6,641	6.37	1,212	1.16
2	116,358	92,558	79.55	85,138	91.98	6,171	6.67	1,249	1.35
3	120,561	98,361	81.59	90,707	92.22	6,736	6.85	918	0.93
4	119,063	92,041	77.30	84,709	92.03	6,839	7.43	493	0.54
รวม	488,162	387,213	79.32	356,954	92.19	26,387	6.81	3,872	1.00

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

4.2 ผลการเลือกตั้ง

4.2.1 ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต จังหวัดปัตตานี

เขตการเลือกตั้งที่ 1 ในบริเวณพื้นที่อำเภอเมืองปัตตานีและอำเภอยะหริ่ง (เฉพาะตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลยามู ตำบลราตาป็นยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปียามูม้ง ตำบลตะโละ ตำบลตาสือฮายร์ และตำบลปลูลากง) โดยผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด คือ นายอันวาร์ สาและ พรรคประชาธิปัตย์ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 5 ชนะด้วยคะแนนเสียงจำนวน 19,883 เสียง รองลงมาได้แก่ นายวรวิทย์ บารู พรรคประชาชาติ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 1 และ นายสนิท นาแวง พรรคชาติไทยพัฒนา ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 7 ด้วยคะแนนเสียง 15,233 และ 13,614 คะแนน ตามลำดับ

เขตการเลือกตั้งที่ 2 ในบริเวณพื้นที่อำเภอหนองจิก อำเภอโคกโพธิ์ และอำเภอแม่ลาน โดยผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด คือ นายอับดุลบาซิม อาบู พรรคภูมิใจไทย ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 1 ชนะด้วยคะแนนเสียงจำนวน 17,652 เสียง รองลงมาได้แก่ นายมุฮัมมัดอารีฟีน จะปะกียา พรรคประชาชาติ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 7 และ นายศิริวัชโชติ รัตนมาลา พรรครวมพลังประชาชาติไทย ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 19 ด้วยคะแนนเสียง 17,218 และ 14,918 เสียง ตามลำดับ

ตารางที่ 7 รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 1
จังหวัดปัตตานี

เขตเลือกตั้งที่ 1				เขตเลือกตั้งที่ 1			
หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน	หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน
5	นายอันวารีย์ สาและ	ประชาธิปัตย์	19,883	21	นางสาวซาริทัะ เจ๊ะนะ	พลังชาติไทย	110
1	นายวรวิทย์ บารู	ประชาชาติ	15,233	33	นายไพโรจน์ คณานุรักษ์	ประชาชนปฏิรูป	83
7	นายสนิทธ นาวา	ชาติไทยพัฒนา	13,614	16	นางอนัดตา แข็งแรง	เพื่อชาติ	77
3	นายบัณฑิต อับดุลบุตร	ภูมิใจไทย	13,487	22	นายอับดุลกอเดร์ ประดู่	ประชาธิปัตย์ใหม่	73
17	นายอภิศักดิ์ หะยีมะ	อนาคตใหม่	11,951	30	นายมุตตอปา สะเม	พลังเมืองไทย	73
6	นายอรุณ เบ็ญกุลลักษณ์	รวมพลังประชาชาติไทย	11,095	31	นายคณนภัก บานแก้ว	แผ่นดินธรรม	61
9	นายมุฮัมมัดปาเรซ โสหะสัดห์	พลังประชารัฐ	5,673	19	นางสาวนริยา เลาะนะ	รักษะผืนป่าประเทศไทย	59
11	นายอิสมาณ โต๊ะมีนา	เพื่อไทย	1,421	29	นายอิสหมานี เจ๊ะอุบง	พลังสังคม	58
14	นายเฟาซี ดอเลาะ	เสรีรวมไทย	857	10	นายรอเสะ เจ๊ะหะ	ประชานิยม	55
27	นายมุฮัมมะฮายดี เฮาะมะ	เศรษฐกิจใหม่	826	13	นางสาวหยาตี บุสะมัน	ประชาภิวัฒน์	52
8	นายนฤเบศร์ ขวัญเชื้อ	คลองไทย	333	32	นายอับดุลเลาะ สะดียามู	พลังประชาธิปไตย	46
4	นายรอมลี แวหะมะ	พลังท้องถิ่นไท	292	12	นายบัญญัติ มะเต็ง	เพื่อธรรม	43
2	นายชัยนต์ เพชรล้อม	ชาติพัฒนา	255	34	นางสาวชนิษฐา อรัญญ	ภูมิพลังเกษตรกรไทย	29
25	นายอุดมศักดิ์ แวนิด	ถิ่นกาขาวชาววิไล	178	35	นายประกาศ แก้วแกม	ไทยรักธรรม	26
23	นายณรงค์ มะเซ็ง	ครูไทยเพื่อประชาชน	136	24	นางอามีเนาะ ดาโอะ	ภราดรภาพ	24
28	นายอัญชลี เพ็ชรภิมล	เพื่อแผ่นดิน	132	18	นางพาริตะ หมดเจริญ	ไทยธรรม	20
26	นายอับดุลอารี ยะโกะ	พลังไทยรักไทย	128	20	นายดินทร์ มีแอ	พลังไทยรักชาติ	17

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

ตารางที่ 8 รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 2 จังหวัดปัตตานี

เขตเลือกตั้งที่ 2			
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน
1	นายอับดุลบาซิม อาบู	ภูมิใจไทย	17,652
7	นายมุฮัมมัดอารีฟีน จะปะเกีย	ประชาชาติ	17,218
19	นายศิริวิชิต รัตนมาลา	รวมพลังประชาชาติไทย	14,918
10	นายอิสมาแอล เบญจอิบรอฮิม	ประชาธิปัตย์	12,953
4	นายวันนอร์ หะยีมะลือ	อนาคตใหม่	6,936
6	นายมุฮัมมัดรอปี หม่อมแหล่	พลังท้องถิ่นไท	5,667
8	นายอศมี หยีคาโอะ	พลังประชารัฐ	3,923
5	นายอับดุลนัซ สุลหลง	เสรีรวมไทย	1,137
14	นายเอกอนันต์ วันอารีย์สกุล	ชาติไทยพัฒนา	858
20	นายสมมาตร พรหมดำเนิน	พลังชาติไทย	500
26	นายชูเพียน สะดียามู	เศรษฐกิจใหม่	344
21	นายเฉลิมพล ธรรมชาติ	แผ่นดินธรรม	305
2	นายชาญฤทธิ์ หนูชูแก้ว	คลองไทย	272
3	พ.ต.ท.อนุวัตร คอเลาะเซาะ	เพื่อธรรม	267
27	นายณัฐัน หะยีเต็ง	พลังไทยรักไทย	214
24	นายสมมาแอ สะมะแอ	ประชาธิปไตยใหม่	210
29	นายไซตอาลี ไซตอูเซ็ง	พลังประชาธิปไตย	197

เขตเลือกตั้งที่ 2			
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน
12	นายดอโรหะ สะมุติง	เพื่อชาติ	188
33	นายเจษฎา บาหม	ไทยรักธรรม	183
18	นายคองอิง มุคตอ	ถิ่นกาขาวชาววิไล	155
30	นางอามีนาก เพ็ชรกิมล	เพื่อแผ่นดิน	150
11	นางสาวโรสลี ศรีตุลาการ	รักษผืนป่าประเทศไทย	119
15	นายสุตใจ ชุมนุมนณี	สยามพัฒนา	115
17	นางสาวซาลือะ เซ็ง	ประชาธิปไตย	103
22	นายรอแม สามะ	ครูไทยเพื่อประชาชน	93
13	นายนิรันดร์ แวดือราม	ประชาธิปไตย	84
16	นายสีฮาดิน หะยีมะเต็ง	ไทยธรรม	76
28	นางสาวไดฮิบา สาและ	พลังไทยสร้างชาติ	75
34	นายคunya เบญจฮาริส	ประเทศไทย	66
25	นายชาครี มูซอ	ประชานิยม	56
31	นางแวฮานี แวแยนา	ภูมิใจหลังเกษตรกรไทย	50
32	นายแวสะแม แวสุหลง	พลังสังคม	30
23	นายอาอี ยูโซะ	ภราดรภาพ	24

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี,2562

เขตการเลือกตั้งที่ 3 ในบริเวณพื้นที่อำเภอปะนาเระ อำเภอสายบุรี อำเภอไม้แก่น อำเภอกะพ้อ อำเภอยะหริ่ง (ยกเว้นตำบลบางปู ตำบลแหลมโพธิ์ ตำบลตะโละกาโปร์ ตำบลยามู ตำบลรตาทาปันยัง ตำบลตาเกาะ ตำบลปียามูมั่ง ตำบลตะโละ ตำบลตาลีอาฮ์ และตำบลปูกลาง) โดยผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุดคือ นายอนุวัติ ชูสารอ พรรคประชาชาติ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 3 ชนะด้วยคะแนนเสียงจำนวน 36,799 เสียง รองลงมาได้แก่ นายอับดุลกอฮาร์ อาแวปูเตะ พรรคภูมิใจไทย ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 14 และ นายนิซรูตดิน ฮัจยีดาโอะ พรรคพลังประชารัฐ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 10 ด้วยคะแนนเสียง 18,109 และ 11,740 เสียง ตามลำดับ

ตารางที่ 9 รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 3 จังหวัดปัตตานี

เขตเลือกตั้งที่ 3			
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน
3	นายอนุวัติ ชูสารอ	ประชาชาติ	36,799
14	นายอับดุลกอฮาร์ อาแวปูเตะ	ภูมิใจไทย	18,109
10	นายนิซรูตดิน ฮัจยีดาโอะ	พลังประชารัฐ	11,740
6	นายคอเลฟ เจ๊ะนา	ประชาธิปัตย์	9,980
13	นายอาลีฟ มาแอส	อนาคตใหม่	6,742
15	ว่าที่ ร.ต.โมฮัมหมัดยาสรี ยูซง	รวมพลังประชาชาติไทย	2,322
5	นายนาเซอร์ พงศ์ประเสริฐ	เพื่อไทย	810
1	นายเซ็ง ปูเตะ	เสรีรวมไทย	632
18	นายอับดุลรามัน มะยูโซะ	ชาติไทยพัฒนา	483
23	นายนูกุล ขวัญทอง	แผ่นดินธรรม	459
11	นายอุสมาน อับดุลเกาะ	พลังท้องถิ่นไท	282
8	นางสาวรอฮันนี เจ๊ะเลาะ	ชาติพัฒนา	269
30	นางดวงฤดี นิลจันทร์	เพื่อแผ่นดิน	232
4	นางสาวซาวีเยะ หะยีแวนละ	รักษสันป่าประเทศไทย	211
26	นายซาบารี มะลี	พลังชาติไทย	177
34	นางจิปีตยา กิมเต็ม	ภูมิใจเพชรกรไทย	172
29	นายอิสมาแอ ยาดา	เศรษฐกิจใหม่	160
9	นายนิฮัลลีล นิมะ	ประชาภิวัฒน์	150

เขตเลือกตั้งที่ 3			
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน
16	นายกอเดร์ สือแต	เพื่อชาติ	140
7	นางสาวอารอนี มะแซ	คลองไทย	97
33	นายอับดุลสาลาม ยูโซะ	พลังประชาธิปไตย	79
12	นายเจตติง คาลัง	เพื่อธรรม	69
28	นายคอเละ ยูโซะ	ทางเลือกใหม่	63
17	นายมะสุกรี สามะ	ไทยธรรม	62
27	นายอัมมัน อาแซ	พลังไทยรักไทย	60
21	นางฮัมเสาะ ปูเงิน	ถิ่นกาขาวชาววิไล	52
22	นายอายุ สะสอเล็ง	พลังไทยรักชาติ	49
24	นายปานุสซี สารี	ครูไทยเพื่อประชาชน	49
25	นายอภิเชษฐ์ เจ๊ะเล็ง	ประชาธิปไตยใหม่	47
36	นายมะลี คามะ	ประชไทย	45
35	นางสุพรรณิ ศรีปาน	ไทยรักธรรม	42
31	นางสาวเสาะเดาะ มามะ	ภราดรภาพ	38
19	นายอับดุลฮาหมัด หะยีจะหลง	ประชารธรรมไทย	36
32	นายมุฮัมมัด อาแว	พลเมืองไทย	27
20	นายแวปา แวดาเยะ	ประชานิยม	23

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี,2562

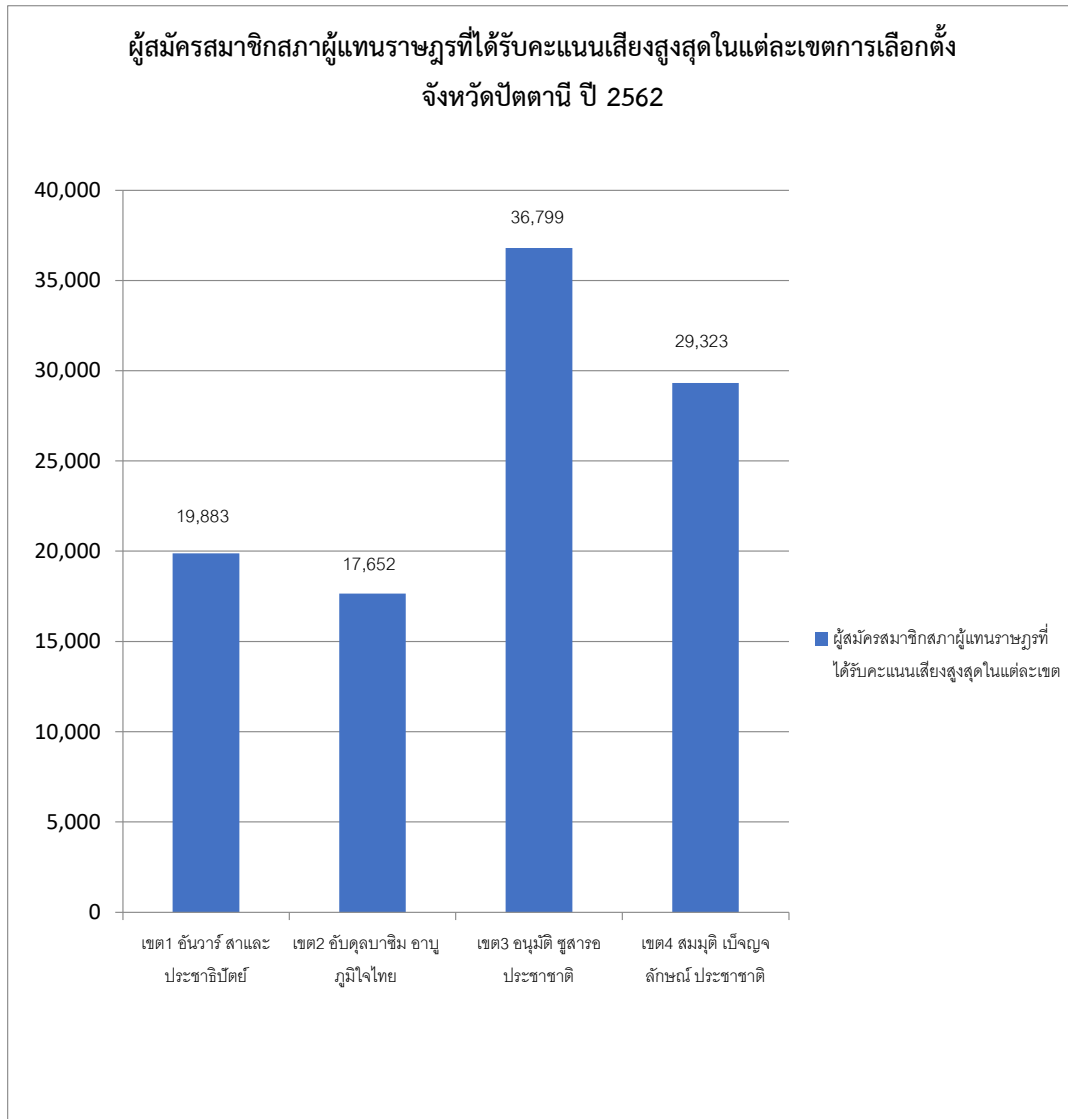
เขตการเลือกตั้งที่ 4 ในบริเวณพื้นที่อำเภอยะรัง อำเภอมายอ และอำเภอทุ่งยางแดง โดยผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด คือ นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ พรรคประชาชาติ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี หมายเลข 6 ชนะด้วยคะแนนเสียงจำนวน 29,323 เสียง รองลงมาได้แก่ นายอันวาร์ สะมาแอ พรรคพลังประชารัฐ ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 4 และ นายมุฮัมมัดอาลาวี บือแน พรรคภูมิใจไทย ผู้ลงสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี หมายเลข 5 ด้วยคะแนนเสียง 15,718 และ 12,623 เสียง ตามลำดับ

ตารางที่ 10 รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งที่ 4 จังหวัดปัตตานี

เขตเลือกตั้งที่ 4				เขตเลือกตั้งที่ 4			
หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน	หมายเลขประจำตัวผู้สมัคร	ชื่อ-สกุลผู้สมัคร	พรรค	ได้คะแนน
6	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	ประชาชาติ	29,323	28	นายอานัส ดอร์เลาะห์	พลังสังคม	121
4	นายอันวาร์ สะมาแอ	พลังประชารัฐ	15,718	11	นายยูโซะ หามะ	เพื่อธรรม	117
5	นายมุฮัมมัดอาลาวี บือแน	ภูมิใจไทย	12,623	22	นายมะเย็ง ชามูติง	พลังชาติไทย	116
9	นายซาดา อาแวกือจี	รวมพลังประชาชาติไทย	8,636	14	นายอับดุลดอละ สามอ	คลองไทย	92
8	นายฟรีดี เบญจอรอน	ประชาธิปไตย	7,685	27	นางมะเยะ สามะ	พลังไทยรักไทย	92
10	นายวันฮูเซน เวหะยี	อนาคตใหม่	6,741	30	นางตอยบัส ยาซิง	พลเมืองไทย	85
3	นายอับดุลฮาริส อุดุลยศาสน์	เสรีรวมไทย	485	15	น.ส.ซูไรยา เบ็ญจวรรณมาศ	ประชากรธรรมไทย	75
19	นายอิทธิพล นารินพัฒนรัตน์	ชาติไทยพัฒนา	393	13	นายอิบราเฮม กอตอ	ประชานิยม	58
24	นายอาแซ บิง	เศรษฐกิจใหม่	329	16	นางสาวนุรฮายาตี บูละ	ประชาภิวัฒน์	58
1	นายเจ๊ะโมฮัมมัดอิศตีร์ เจ๊ะโมง	ชาติพัฒนา	326	21	นายมูตอ แก่	ถิ่นกาขาวชาววิไล	49
7	นายอาหะมะ เวาะผา	พลังท้องถิ่นไท	309	34	นายฮัมฎาน บือซา	ประชาไทย	39
26	นางสาวมัจญ์ดิยะห์ อาสัน	ครูไทยเพื่อประชาชน	233	23	นายเค็มศักดิ์ ถาวรสุข	แผ่นดินธรรม	33
25	นายรุสดี แนราฮิง	ประชาธิปไตยใหม่	217	20	นายประสาน ยูแมน	เพื่อแผ่นดิน	27
17	นายสุรียา ฮามะ	ไทยธรรม	208	32	นายอดุลย์ สาและ	พลังไทยรักชาติ	26
29	นายฮุสซัยน์มุดอัสซาน กาทะมะ	พลังประชาธิปไตย	178	33	นายฮาซัน หมักหมัน	ไทยรักธรรม	26
12	นายประสิทธิ์ แทนเอียด	เพื่อชาติ	147	31	นายคอเลาะ สาและ	ภราดรภาพ	12
2	นางสาวรุสดี เอี่ยมเด	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	132				

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

แผนภูมิที่ 1 ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในแต่ละเขตการเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2562

4.2.2 เปรียบเทียบผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขต จังหวัดปัตตานี ปี 2554 และ 2562

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบรายชื่อผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด และการสังกัดพรรคในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2554 และ 2562

รายชื่อผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด								
ปีที่เลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	สังกัดพรรค	เขตเลือกตั้งที่ 2	สังกัดพรรค	เขตเลือกตั้งที่ 3	สังกัดพรรค	เขตเลือกตั้งที่ 4	สังกัดพรรค
2554	นายอันวาร์ สาและ	ประชาธิปัตย์	นายอิสมาแอล เบญจิบรอฮีม	ประชาธิปัตย์	นายอนุวัติ ชูสารอ	มาตุภูมิ	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	ภูมิใจไทย
2562	นายอันวาร์ สาและ	ประชาธิปัตย์	นายอับดุลบาซิม อานู	พรรคภูมิใจไทย	นายอนุวัติ ชูสารอ	พรรคประชาชาติ	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี 2554 และ 2562

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุด ในการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2554 และ 2562

คะแนนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในการเลือกตั้ง								
ปีที่เลือกตั้ง	เขตเลือกตั้งที่ 1	คะแนน	เขตเลือกตั้งที่ 2	คะแนน	เขตเลือกตั้งที่ 3	คะแนน	เขตเลือกตั้งที่ 4	คะแนน
2554	นายอันวาร์ สาและ	28,733	นายอิสมาแอล เบญจิบรอฮีม	38,164	นายอนุวัติ ชูสารอ	27,142	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	21,510
2562	นายอันวาร์ สาและ	19,883	นายอับดุลบาซิม อานู	17,652	นายอนุวัติ ชูสารอ	36,799	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	29,323

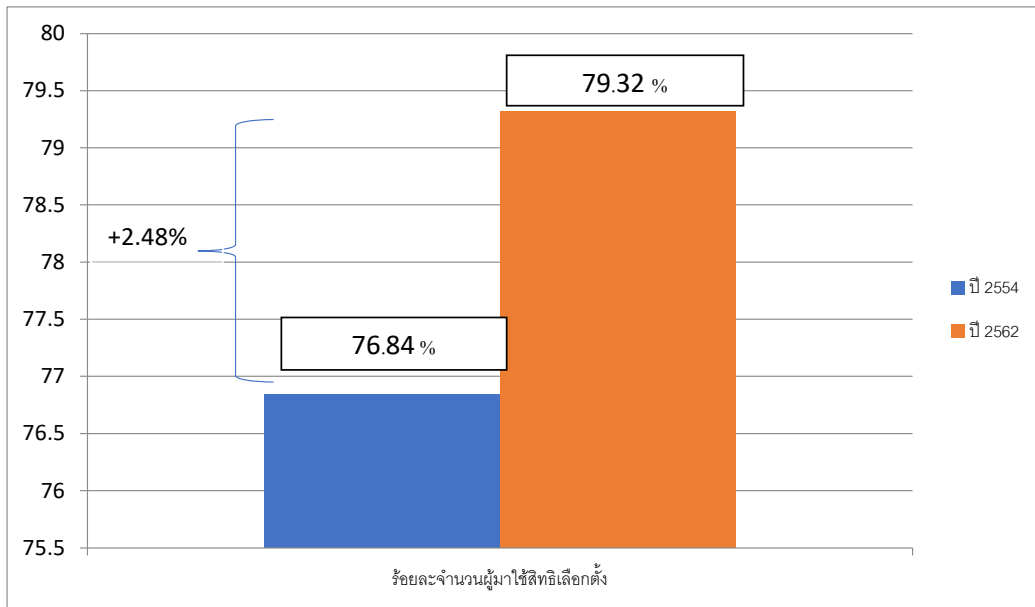
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี 2554 และ 2562

เมื่อพิจารณาผลการเลือกตั้งในปี 2554 นั้น พบว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่ที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในแต่ละเขตการเลือกตั้งในช่วงนั้น เป็นผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนเดียวกับที่ได้รับคะแนนเสียงสูงสุดในการเลือกตั้งปี 2562 จำนวน 3 คนจากทั้งหมด 4 คน ได้แก่ นายอันวาร์ สาและ นายอนุมัติ ชูสารอ และ นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ และ 2 ใน 3 มีการเปลี่ยนแปลง ไปสังกัดในพรรคการเมืองอื่นแทน ได้แก่ นายอนุมัติ ชูสารอ จากพรรคมาตุภูมิ ย้ายมาสังกัดในพรรค ประชาชาติ และ นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ จากพรรคภูมิใจไทย ย้ายมาสังกัดในพรรคประชาชาติเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ผลการเลือกตั้ง พุทธศักราช 2562 ยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางการเมืองของ ประชาชนโดยส่วนใหญ่ในจังหวัดปัตตานีที่ยังคงนิยมและเชื่อมั่นในตัวของผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คนเดิม แม้ว่าบางคนได้ย้ายพรรคไปสังกัดในพรรคการเมืองอื่นแทนแล้วก็ตาม สิ่งนี้อาจแสดงให้เห็นว่า ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคนดังกล่าวอาจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างจริงจัง จนสามารถซื้อใจ ประชาชนได้อีกสมัยเช่นนี้

การเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2562 นี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการตื่นตัวด้านการมีส่วนร่วม ในทางการเมืองของประชาชนมากยิ่งขึ้นด้วย สังเกตได้จากจำนวนเปอร์เซ็นต์ของผู้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ที่เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2554 ด้วยจำนวนที่เพิ่มขึ้น 2.48 เปอร์เซ็นต์ นอกจากนี้ ยังเห็นว่า ประชาชนส่วนใหญ่ยังให้ความสนใจทางการเมืองด้วยวิธีการอื่น ๆ อีกด้วย อาทิ การร่วมรับฟัง การปราศรัยต่าง ๆ ของพรรคการเมือง ร่วมรับฟังนโยบายของพรรคที่ตนสนใจเพื่อประกอบการตัดสินใจ ในการเลือกตั้งอย่างค้ำคั่ง การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการหาเสียงของแต่ละพรรคการเมือง บ้างก็มีส่วนร่วมในการรณรงค์หาเสียงให้กับพรรคการเมือง เป็นต้น ซึ่งทั้งหมดนี้ถือเป็นกิจกรรมการมีส่วนร่วม ทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ที่สนใจและให้ความสำคัญกับการใช้สิทธิของตนเพื่อกำหนดทิศทาง ทางการเมืองในพื้นที่ของตนเอง และอาจกล่าวได้ว่า ประชาชนในจังหวัดปัตตานีได้เรียนรู้ที่จะมีส่วนร่วม ในทางการเมืองมากขึ้นนั่นเอง

แผนภูมิที่ 2 เปรียบเทียบจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี พุทธศักราช 2554 และ 2562

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, 2554 และ สำนักประชาสัมพันธ์ จังหวัดปัตตานี, 2562

สำนักข่าวหลายแหล่งต่างนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้งที่จังหวัดปัตตานี ทั้งการเลือกตั้งล่วงหน้า เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พุทธศักราช 2562 และวันเลือกตั้งจริง เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2562 ที่มีประชาชนออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้งกันอย่างคับคั่ง เริ่มแรกด้วยสำนักข่าว NBT News ที่ได้นำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้าที่จังหวัดปัตตานีว่า มีประชาชนที่ลงทะเบียนเลือกตั้งล่วงหน้าเดินทางไปใช้สิทธิกันอย่างคึกคัก ที่หอประชุมองค์การบริหารจังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นสถานที่เลือกตั้งล่วงหน้านอกเขต เขต 1 จังหวัดปัตตานี มีผู้เดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งจำนวนมาก โดยเฉพาะข้าราชการทหาร ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับจำนวนของประชาชนในพื้นที่ได้ลงทะเบียนล่วงหน้าทั้งสิ้น 14,337 คน ซึ่งทางคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดสถานที่สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อยู่นอกเขตจังหวัดปัตตานีมาใช้สิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น 4 จุด คือ 1. หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี อำเภอเมือง 2. หอประชุมโรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ 3. หอประชุมอำเภอสายบุรี และ 4. หอประชุมอำเภอยะรัง

ThaiPBS นำเสนอข่าวเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้าที่จังหวัดปัตตานีว่า วันที่ 17 มีนาคม 2562 กำลังพลของกองทัพภาคที่ 4 ใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ที่หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานีจำนวนมาก ทำให้ตั้งแต่ช่วงเช้า มีภาพของการรอเข้าคิวเป็นแถวยาวนับกิโลเมตรตั้งแต่ก่อนเปิดหีบ เนื่องจากผู้มาใช้สิทธิส่วนใหญ่เป็นตำรวจ ทหาร และข้าราชการที่ต้องปฏิบัติงานในวันเลือกตั้งจริง 24 มีนาคม กองทัพภาคที่ 4 ต้องสับเปลี่ยนกำลังพลที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ ออกมาใช้สิทธิ จำนวนคนที่ออกมาใช้สิทธิมากทุกพื้นที่ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ทำให้หลายจุด กกต.ต้องเพิ่มช่องทางในการลงคะแนนเพื่อป้องกันความล่าช้า โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดปัตตานี เนื่องจากประชาชนมีความตื่นตัวอย่างมาก ขณะที่การรักษาความปลอดภัยหีบบัตรหลังการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง ขณะนี้ได้ประสานกับสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อเก็บรักษาหีบบัตรไว้ในที่ที่ปลอดภัยแล้ว เป็นที่น่าสังเกตว่า การออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ครั้งนี้ มีเยาวชนคนรุ่นใหม่ออกมาใช้สิทธิค่อนข้างมาก โดยหลายคนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งครั้งแรก และอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเหตุผลที่นำมาใช้ตัดสินใจเลือก คือ นโยบายของพรรคการเมืองที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และช่วยแก้ปัญหาความรุนแรงใน 3 จังหวัด

Southernreports ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้าที่จังหวัดปัตตานีว่า จำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลางนอกเขตเลือกตั้ง จำนวนผู้มาใช้สิทธิ รวม 13,396 คน คิดเป็นร้อยละ 93.51 และจำนวนผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าก่อนวันเลือกตั้ง ณ ที่เลือกตั้งกลางในเขตเลือกตั้ง ผู้ลงทะเบียน จำนวน 3,164 คน ทั้ง 12 จุด (อำเภอ) มีจำนวนผู้มาใช้สิทธิรวมทั้งสิ้น 3,085 คน คิดเป็นร้อยละ 97.50 เปอร์เซนต์

Matichon online ได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้าที่จังหวัดปัตตานีว่า บรรยากาศเป็นไปอย่างคึกคักตั้งแต่ช่วงเช้า มีประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าจำนวนมาก โดยบรรยากาศเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยนางสุพรรณ ทองตราชู อายุ 74 ปี ผู้ลงทะเบียนใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้ากล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า “ในวันนี้เดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งก็ไม่พบปัญหาอะไร เพราะคนอื่นได้เช็ครายชื่อของตนเองล่วงหน้าแล้วที่เราอยู่เขตไหนและใช้สิทธิตรงจุดไหน ก็ไม่มีปัญหาอะไร สำหรับในปีนี้มีผู้ใช้สิทธิกันเป็นจำนวนมาก ตนรู้สึกชอบตรงนี้ เพราะทุกคนใช้สิทธิของตนเอง เพื่อเลือกบุคคลเข้าไปบริหารประเทศ ซึ่งก็แล้วแต่บุคคลว่าจะพิจารณาอย่างไร ส่วนตนก็หวังจากรัฐบาลที่ได้รับการเลือกตั้งให้เข้ามาบริหารประเทศให้ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น ประชาชนอยู่ดีกินดี เดินทางเลือกตั้ง” นอกจากนี้ ทางสำนักข่าว Matichon ยังได้นำเสนอข่าวเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้ง วันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2562 ด้วยว่า ตั้งแต่ช่วงเช้า 08.00 น. ตามเวลาเปิดหีบ พบว่ามีประชาชนทยอยเดินทางมาลงคะแนน รวมถึงผู้สมัครของแต่ละพรรคยังเลือกเดินทางมาลงคะแนนในช่วงเวลาเปิดหีบเช่นกัน จากการสอบถามได้คำตอบว่า ต้องการกลับไปเตรียมตัว และติดตามรายงานบรรยากาศออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน อีกทั้งเตรียมการลุ้นผลการนับคะแนนหลังปิดหีบ ซึ่งนายไกรสร วิศิษฏ์วงศ์

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี เป็นคนแรกในการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของหน่วยเลือกตั้งที่ 21 ตำบลชะบารัง เทศบาลเมืองปัตตานี เขตเลือกตั้งที่ 1 (โรงเรียนเดชะปัตตนยานุกูลปัตตานี) และให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนถึงสถานการณ์การเลือกตั้งทั่วไปเป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมเชิญชวนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิกันให้มากที่สุด

และ INNnews นำเสนอข่าวเกี่ยวกับบรรยากาศการเลือกตั้ง วันที่ 24 มีนาคม พุทธศักราช 2562 ว่า บรรยากาศการเลือกตั้งปัตตานีเป็นไปอย่างคึกคัก ประชาชนออกมาใช้สิทธิเป็นจำนวนมาก บางหน่วยมีการมารอเข้าคิวตั้งแต่ตีบยังไม่เปิด ขณะที่ชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้สึกหวาดระแวงเจ้าหน้าที่เมื่อเจ้าหน้าที่เรียกขอคูบัตรประชาชนเพื่อจะอำนวยความสะดวกในการหาเลขลำดับของแต่ละคน นอกจากนี้ บริเวณหน่วยเลือกตั้งยังมีประชาชนจำนวนมากที่ไม่มีความเข้าใจการกาเลือกพรรคที่ชอบ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ประจำเลือกตั้งหลายจุดต้องอธิบาย ก่อนที่จะให้ชาวบ้านเข้าคูหาเลือกพรรคที่ชอบ ท่ามกลางการดูแลรักษาความปลอดภัยจากกำลังเจ้าหน้าที่อย่างเข้มงวด จากการสอบถามชาวบ้านโดยส่วนใหญ่ต่างกล่าวว่า มีความรู้สึกดีใจมากที่ได้มาเลือกตั้งคนดี คนที่ชอบเข้ามาบริหารประเทศ และต่างมีความหวังว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ จะเป็นไปอย่างปกติทุกอย่างจนได้ ส.ส. ที่มาจากการเลือกตั้ง จากชาวบ้าน ทั่วประเทศ

4.3 ผู้เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

4.3.1 ภาคราชการ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี

ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2547 ข้อ 54 ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. งานธุรการของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
2. งานที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัด
3. งานที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย รวมทั้งงานที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมาย
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

การแบ่งส่วนงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2547 ข้อ 55 ให้จัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็น 5 งาน ดังนี้

1. งานอำนวยการ มีภาระหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน การจัดทำคำของบประมาณ รายจ่าย รวมทั้งการประสานงานด้านแผน การติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- ประสานงานกับส่วนงาน ส่วนราชการ หรือหน่วยงานอื่น ในการรวบรวมข้อมูล สถิติ ตัวเลข และจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและการเผยแพร่
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานสารบรรณและงานธุรการทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- ดำเนินการเกี่ยวกับงานพัสดุครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และการเบิกจ่ายงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
- ตรวจสอบเอกสารเพื่อเบิกจ่ายเงิน บันทึบบัญชี และรายงานบัญชีแยกประเภท
- ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมตรวจสอบการมาปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ตลอดจนข้อมูลด้านบุคคลเบื้องต้น
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งงานที่มีได้อยู่ในความรับผิดชอบของกลุ่มงานอื่นโดยเฉพาะ

2. งานจัดการเลือกตั้ง มีภาระหน้าที่ดังนี้

- ประสานงานและดำเนินการจัดให้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา การออกเสียงประชามติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ การเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

3. งานพรรคการเมือง มีภาระหน้าที่ดังนี้

- ประสานงานและดำเนินการสนับสนุนกิจการของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในเขตพื้นที่
- การยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

4. งานการมีส่วนร่วม มีภาระหน้าที่ดังนี้

- ประสานและดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง
- เสนอความเห็นเกี่ยวกับการรับรององค์การเอกชนตรวจสอบการเลือกตั้ง
- การรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือตามที่ได้รับมอบหมาย

5. งานสืบสวนสอบสวน มีภาระหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงในพื้นที่ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย
- รับเรื่องร้องเรียนและเรื่องร้องคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จัดแบ่งส่วนงานออกเป็น 2 ส่วนงาน คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ประกอบด้วย

ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด 1 คน และกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด จำนวน 4 คน มีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา 14 ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 ดังนี้

- (1) อำนวยการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติที่กระทำภายในจังหวัดนั้น
- (2) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
- (3) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ
- (4) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วย
- (5) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานประจำปีหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้งของสนง.กกต.จว.
- (6) ปฏิบัติงานอื่นตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ และมติของกกต. หรือตามที่กกต. มอบหมายหรือมีคำสั่ง
- (7) กำกับดูแลการปฏิบัติงานของสนง.กกต.จว.

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด (ผอ.กต.จว.)

เป็นพนักงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามระเบียบกกต.ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล และเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานและลูกจ้างของ สนง.กกต.จว. รับผิดชอบการปฏิบัติโดยขึ้นตรงต่อเลขาธิการ กกต.ปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศระเบียบข้อกำหนดและมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมถึงการปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมอบหมายหรือมีคำสั่ง บทบาทและอำนาจหน้าที่ของ ผอ.กต.จว.เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พ.ศ.2552 ข้อ 6 ดังนี้

1. จัดทำและเสนอแผนปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และแผนหรือโครงการเกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพิจารณาให้ความเห็นชอบ
2. ประสานขอความร่วมมือกับส่วนราชการหรือภาคเอกชนหรือองค์การเอกชนหรือองค์กรประชาชน ในการให้การสนับสนุนการเลือกตั้ง
3. ให้การศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. รณรงค์ประชาสัมพันธ์ตลอดจนประสานขอความร่วมมือประชาชน ภาคเอกชน องค์กรเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง
5. เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
6. ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองในจังหวัดและให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
7. ดำเนินการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
8. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้ง และการออกเสียงประชามติ
9. ดำเนินการเกี่ยวกับการสืบสวนสอบสวน และคัดค้านการเลือกตั้งรวมทั้งการออกเสียงประชามติ
10. ปฏิบัติงานอื่นตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง และมติของผอ.กต.จว.

บุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี

1. ร.ต.อ. สมนึก กุลมณี	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
2. นางปาริตา คำแพง	เจ้าหน้าที่การเลือกตั้ง (ธุรการ)
3. นายธีระยุทธ มุตตาทหารัช	หัวหน้างานอำนวยความสะดวก
4. นางอารีย์ เขียวแก้ว	พนักงานการเลือกตั้ง ปฏิบัติหน้าที่การเงิน
5. นายอาฮามัดสุกรี เจ๊ะเลาะ	พนักงานขับรถยนต์
6. นายประภัทร พลทอง	พนักงานบริการ
7. นายฮัสบลูเลาะห์ สุเรรัตน์	พนักงานการเลือกตั้ง
8. นางดาร์เลียา สายสหัส	พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ
9. นายจำนงค์ อินทันแก้ว	พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ
10. นางสาววิไลรัตน์ สุวรรณภักดี	พนักงานการเลือกตั้งชำนาญการ
11. ด.ต. กล้า ตระกูลกำจาย	พนักงานสืบสวนและไต่สวน
12. นายคมสัน วาที	หัวหน้ากลุ่มงานสืบสวนสอบสวนและพรรคการเมือง
13. นางสาวริณี มุสตาฟา	พนักงานสืบสวนและไต่สวน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

นายไกรสร วิศิษฎ์วงศ์

เจ้าหน้าที่ความมั่นคง

ช่วงวันที่ 31 มกราคม 2562 ที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี นายไกรศร วิศิษฏ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี พล.ต.ต.ปิยะวัฒน์ เฉลิมศรี ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปัตตานี ร.ต.อ.สมนึก กุลมณี ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี และนายบุญพาศ รักนุ้ย ปลัดจังหวัดปัตตานี ร่วมกันแถลงข่าว การเตรียมความพร้อมการเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป ปี 2562 โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานีจะเร่งให้ความรู้ ความเข้าใจข้อกฎหมาย และระเบียบวิธีปฏิบัติที่ถูกต้องในการเลือกตั้งแก่ประชาชนในทุกตำบล หมู่บ้านทั้ง 12 อำเภอ จังหวัดปัตตานี โดยจะมีเจ้าหน้าที่ ตัวแทนภาคเอกชน และนักเรียนจะช่วยกันเดินเคาะประตูบ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้เข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และการเลือกตั้งที่ถูกต้อง

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2562 ที่หอประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี สถานที่รับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัตตานี ร.ต.อ.สมนึก กุลมณี ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี กล่าวถึงการรับสมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัตตานีในวันแรกว่า การรับสมัครช่วงเช้าเรียบร้อย มีปัญหาไม่มาก และมีเพียงบางพรรคยื่นเอกสารไม่ครบ เนื่องจากรอบนี้มีการขอเอกสารจำนวนมาก เช่น การชำระภาษี เอกสารแนะนำตัว ในส่วนของการดูแลความสงบเรียบร้อยทางคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสานฝ่ายความมั่นคงเพื่อวางมาตรการดูแลความปลอดภัยก่อนเลือกตั้งและวันเลือกตั้ง โดยทั้ง 803 หน่วยเลือกตั้ง ได้จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหน่วยละ 4 คน และพื้นที่รอบนอกมีหน่วยลาดตระเวนทุกเส้นทางเพื่อดูแลประชาชน

ต่อมา วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ โรงแรมเซาเทิร์นวิว ปัตตานี นายไกรศร วิศิษฏ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี เป็นประธานเปิดโครงการสร้างกลไกในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งการเลือกตั้งกิจกรรมการเลือกตั้งเชิงสมานฉันท์ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี โดยสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี ได้ดำเนินการจัดโครงการดังกล่าวขึ้นเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ติดตาม ผู้สนับสนุนหรือหวัคະແນตลອດຈນผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วไป และเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีความสมานฉันท์ปรองดอง ยอมรับในเรื่องรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และการรู้จักสามัคคีซึ่งกันและกัน ไม่มีการใส่ร้ายป้ายสีซึ่งกันและกัน เพื่อรักษาความเป็นมิตรทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง อีกทั้งเพื่อให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเลือกตั้งได้ทราบบทบาทอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ซึ่งกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมในครั้งนี้ประกอบด้วยผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้งและผู้ติดตาม เขตเลือกตั้งละ 50 คน รวม 200 คน รวมทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง บุคคลที่เป็นที่ยอมรับนับถือของประชาชนในเขตพื้นที่ จำนวน 225 คน ทั้งนี้ได้มีการลงนามในพันธสัญญาร่วมกันของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานีในครั้งนี้ด้วย

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ห้องประชุมพญาตานี ศาลากลางจังหวัดปัตตานี นายไกรสร วิศิษฎ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ได้นั่งเป็นประธานประชุมชี้แจงและซักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป พุทธศักราช 2562 โดยมีนายสมนึก พรหมเขียว รองผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี นายบุญพาศ รักนุ้ย ปลัดจังหวัด นายอำเภอทั้ง 12 อำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม

วันที่ 14 มีนาคม 2562 พ.ต.อ.จรุงวิทย์ ภูมมา เลขานุการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เปิดเผยถึงความร่วมมือในการรายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างไม่เป็นทางการ (Rapid Report) ในวันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม 2562 ว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ประสานความร่วมมือกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ สพร. และสมาคมโทรทัศนระบบดิจิทัล (ประเทศไทย) ในการรายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างไม่เป็นทางการ ผ่านแอปพลิเคชัน Rapid Report เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

สำหรับแอปพลิเคชัน Rapid Report สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้พัฒนาและปรับปรุงแอปพลิเคชันให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากจะใช้ในการรายงานผลการเลือกตั้งแบบ Real Time แล้ว ยังสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการควบคุมติดตามและแก้ไขปัญหาในการจัดการเลือกตั้งได้อย่างทันท่วงที เพื่อให้ภารกิจการเลือกตั้งทุกขั้นตอนเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยมีการอบรมวิทยากรที่จะทำหน้าที่ในการอบรมกรรมการประจำหน่วย และอบรมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้งานแอปพลิเคชัน Rapid Report ได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ ได้เตรียมการไว้กรณีบางหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ไกลอาจจะมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตนั้น ได้มอบหมายให้อนุกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตที่รับผิดชอบระดับอำเภอดำเนินการรายงานแทน เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องข้อมูล ไม่ครบถ้วน รวมทั้งความหนาแน่นของผู้ใช้งานเมื่อมีการรายงานข้อมูลเข้ามาพร้อม ๆ กัน ก็ได้เตรียม Server รองรับไว้อย่างพอเพียง จึงคาดว่าจะไม่มีปัญหาในการรายงานข้อมูลการเลือกตั้ง เพราะได้จัดให้มีการทดสอบระบบพร้อมกันก่อนการใช้งานด้วยแล้ว

การรายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างไม่เป็นทางการในการเลือกตั้งครั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสมาคมโทรทัศน์ระบบดิจิทัล (ประเทศไทย) ซึ่งเป็นตัวแทนฝ่ายสื่อมวลชน 30 สำนัก ประกอบด้วย สถานีโทรทัศน์ระบบดิจิทัล จำนวน 23 สถานี และ 7 พันธมิตร สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ และเคเบิลทีวี ประกอบด้วย ททบ.5, สทท.11, ไทยพีบีเอส, ช่อง 3 แฟมิลี, ทีเอ็นเอ็น 24, นิวทีวี, สปริงนิวส์, ไบรท์ทีวี, วอยซ์ทีวี, เนชั่นทีวี, เวิร์คพอยท์, จีเอ็มเอ็ม 25, สปริง 26, ช่อง 8, ช่อง 3 เอสดี, โมโน, อสมท, ช่องวัน, ไทยรัฐทีวี, ช่อง 3 เอชดี, อมรินทร์ทีวี, ช่อง 7 เอชดี, พีพีทีวีเอชดี 36, นสพ.บางกอกโพสต์, กรุงเทพธุรกิจ, เมเนเจอร์ออนไลน์, กระจุกดอกทศอม, สุกุดอกทศอม, เดอะสแตนดาร์ด, 77 ข่าวเด็ด และเคเบิลทีวี Five Channel จะรายงานผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อย่างไม่เป็นทางการ) ภายหลังจากปิดหีบลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้งได้อย่างถูกต้องแม่นยำและรวดเร็ว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดตั้งศูนย์รายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระหว่างวันที่ 14-25 มีนาคม 2562 ณ บริเวณพื้นที่ลานอเนกประสงค์ ชั้น 2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ เพื่อเป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์ในการรายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างไม่เป็นทางการ โดยสื่อมวลชนทุกแขนงสามารถรายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างไม่เป็นทางการให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตลอดทั้งเผยแพร่ออกอากาศสู่สาธารณชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์อีกด้วย

วันที่ 17 มีนาคม 2562 นายไกรศร วิศิษฎ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยบรรยายภาคการใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรล่วงหน้าในพื้นที่จังหวัดปัตตานี บรรยายภาคเป็นไปอย่างคึกคักตั้งแต่ช่วงเช้าจนถึงปิดหีบ สถานการณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

พล.ท.พรศักดิ์ พูลสวัสดิ์ แม่ทัพภาคที่ 4 ระบุว่า กองทัพได้อำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่พลทหารเพื่อออกมาลงคะแนน และได้กำชับให้ระมัดระวังระหว่างการเดินทาง เนื่องจากมีการเคลื่อนย้ายกำลังพลมายังสถานที่เลือกตั้งเป็นหมู่คณะ เช่นเดียวกับการดูแลสถานที่จัดการเลือกตั้ง และเส้นทางสำหรับประชาชนทั่วไปที่ออกมาใช้สิทธิจำนวนมาก ส่วนการรักษาความปลอดภัยหีบบัตรหลังการลงคะแนนเลือกตั้งล่วงหน้าในเขตเลือกตั้ง ได้ประสานกับสถานีตำรวจต่าง ๆ เพื่อเก็บรักษาหีบบัตรไว้ในที่ที่ปลอดภัยแล้ว

วันที่ 24 มีนาคม ภาพรวมการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี 4 เขต รวม 803 หน่วย พบมีปัญหาหน่วยเลือกตั้งที่ 1 หน่วยย่อยที่ 28 ที่เดิมใช้สถานที่ทำการไปรษณีย์ตำบลรูสะมิแล อ.เมืองปัตตานี แต่มีการย้ายไปใช้สถานที่ไปอยู่ที่ป้อมซูดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ภายในโรงเรียนบ้านรูสะมิแล ห่างจุดเดิมประมาณ 1 กิโลเมตร โดยไม่แจ้งล่วงหน้า ส่งผลให้เกิดความสับสนวุ่นวาย สถานที่คับแคบ ประกอบกับอากาศร้อนอาจทำให้ผู้สูงอายุเป็นลม หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี ได้ลงตรวจสอบพร้อมให้ทางผู้รับผิดชอบในหน่วยเลือกตั้งนำป้ายไปติดและเร่งทำการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านบางส่วนที่ยังคงสับสนทราบ และส่วนหนึ่งได้ทยอยเดินทางมาลงคะแนนยังสถานที่แห่งใหม่

ขณะที่การเตรียมความพร้อมในช่วงเวลาปิดหีบเลือกตั้งและนับคะแนนของแต่ละหน่วยเลือกตั้งได้มีการปรับแผนเรื่องของเวลานับคะแนนที่คาดว่าจะล่วงเลยไปถึงเวลา 20.00 น. โดยมีการประสานจุดเจ้าหน้าที่ประจำแต่ละหน่วยเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะในเส้นทางที่ใช้เดินทางขหนีบตรลงคะแนนได้มีการขอชุดกำลังเจ้าหน้าที่ทหาร ตำรวจและฝ่ายปกครองช่วยตรวจตราเส้นทางให้มีความปลอดภัยล่วงหน้าก่อนแล้วแจ้งให้เจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยประจำแต่ละหน่วย จึงจะมีการขนย้ายหีบบัตรออกจากพื้นที่ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุร้ายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

ร.ต.อ.สมนึก กุลมณี ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี กล่าวว่าช่วงของการปิดหีบลงคะแนนเวลา 17.00 น. และเวลาในการนับคะแนนที่คาดการณ์ว่าอาจล่วงเลยเกินกว่าเวลา 20.00 น. ทำให้ต้องเตรียมแผนสำรอง โดยประสานไปยังการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อสำรองไฟส่องสว่างให้เพียงพอสำหรับบางหน่วยเลือกตั้ง เพื่อความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยที่ต้องนับคะแนนและจะพิจารณาความปลอดภัยในบางหน่วยเลือกตั้งนั้น

ด้านนายไกรศร วิศิษฎ์วงศ์ ผวจ.ปัตตานี มีความห่วงใยและเน้นย้ำเรื่องการรักษาความปลอดภัยหีบบัตรลงคะแนน ขึ้นต้นได้สั่งปรับแผนในเส้นทางใช้ขนย้ายหีบจะต้องมีชุดเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบให้มีความปลอดภัยก่อนแล้วให้แจ้งแจ้งขนย้ายหีบ อาจจำเป็นต้องสำรองแผนขนย้ายหีบทั้งรถยนต์หรือเฮลิคอปเตอร์ เพื่อมานับในหน่วยที่ปลอดภัยกว่าในยามเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยขณะนี้แผนการรักษาความปลอดภัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานีได้จัดเตรียมการไว้ทั้งหมดแล้ว

4.3.2 ภาคสังคม

สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีการใช้สื่อออนไลน์เป็นสื่อกลางในการติดตามและให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง เช่น THE UNIQUEX เป็นสำนักสื่อของชมรมสื่อสารมวลชน ม.อ.ปัตตานี สื่อที่นำเสนอข่าวสารในฉบับย่อและเข้าใจง่าย

ภาพที่ 2 ตัวอย่างการนำเสนอข่าวของ THE UNIQUEX

ที่มา : สำนักสื่อ THE UNIQUEX, 2562

การจัดเวทีให้ผู้สมัครได้เข้ามาร่วมพูดคุย พบปะนักศึกษา

ภาพที่ 3 ตัวอย่างการจัดเวทีให้ผู้สมัครได้เข้ามาร่วมพูดคุย พบปะนักศึกษา

BIG FORUM

พบกับตัวแทนผู้สมัคร สส.ปัตตานี เขต 1 ทั้ง 5 พรรค

20 มีนาคม 2562 เวลา 13.00น.

ห้อง 66B103 คณะวิทยาการสื่อสาร ม.อ.ปัตตานี

ที่มา : สำนักสื่อ THE UNIQUEX, 2562

การจัดเวทีให้มีการวิเคราะห์การเลือกตั้ง

ภาพที่ 4 ตัวอย่างการจัดเวทีให้มีการวิเคราะห์การเลือกตั้ง

เคาะติด เลือกตั้ง 62
อนาคตเรากำหนดได้

3 ช่วงเวลา
07.30-08.30น.
11.30-12.30น.
16.30-18.30น.

วิเคราะห์สถานการณ์สด
กับวิทยากรที่เชี่ยวชาญทางการเมือง

อ.พันธ์พิพร พิพรพันธ์ อ.เอกรินทร์ ด่อนศิริ

ผศ.ดร.ศรีสมภพ จิตรกรมย์ศิริ

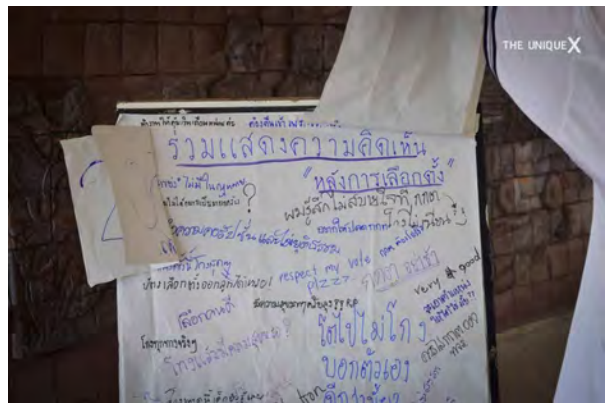
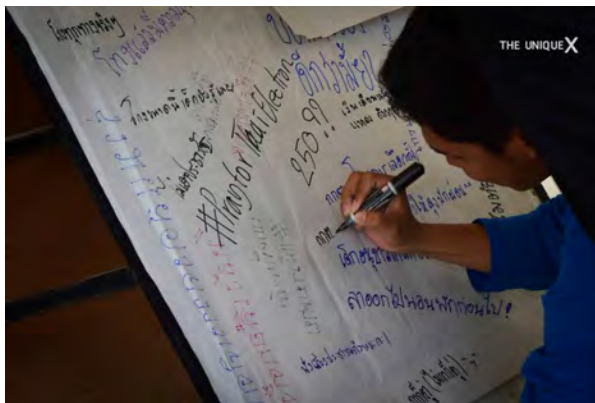
คณะวิทยาการสื่อสาร
สถาบันทรกศนัทยุคพิบัส

theuniquex.com

ที่มา : สำนักสื่อ THE UNIQUEX, 2562

พลังนักศึกษาลำรายชื่อ ถอดถอน กกต. หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปผ่านไปเพียงไม่กี่วัน เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่สามารถที่จะให้คำตอบสำหรับปัญหาต่างๆ ในการเลือกตั้ง ทั้งเรื่องคะแนนที่ไม่แน่ชัด เรื่องจำนวนผู้ใช้สิทธิ รวมถึงเรื่องอื่นๆ ทำให้กกต. กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับวิกฤติศรัทธาของประชาชน ที่รอคอยความหวังว่าการเลือกตั้งครั้งนี้จะนำไปสู่เส้นทางประชาธิปไตยอีกครั้ง เมื่อนำมาซึ่งความไม่พอใจของประชาชน จึงมีแนวคิดให้ดำเนินการถอดถอนคณะกรรมการการเลือกตั้ง แม้ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันจะไม่จำเป็นต้องรวบรวมรายชื่อให้ครบ 20,000 รายชื่อแล้วจึงจะสามารถยื่นถอดถอน แต่เพียงแค่อำนาจรายชื่อก็สามารถถอดถอนได้ โดยยื่นให้กับปปช. เพื่อไต่สวนต่อไป โดยตั้งโต๊ะ 7 สถาบันทั่วประเทศ 1 ในนั้นคือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ภาพที่ 5 นักศึกษาลำรายชื่อ ถอดถอน กกต. หลังจากการเลือกตั้งทั่วไป

ที่มา : สำนักสื่อ THE UNIQUEX, 2562

การรวมตัวบรรณรักษ์จัดกิจกรรมคัดค้านการเลื่อนเลือกตั้งของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีที่ได้รวมตัวกันบรรณรักษ์ไม่เลื่อนเลือกตั้ง บริเวณหน้าตึก 19 ในวิทยาเขต ขณะที่องค์การบริหารองค์การนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และสโมสรนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก็ได้ออกแถลงการณ์ประกาศจุดยืนต่อการเลื่อนเลือกตั้งเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ทางคณะรัฐศาสตร์ได้จัดโครงการเสริมสร้างทัศนคติและความเข้าใจต่อสิทธิเสรีภาพและรัฐธรรมนูญของไทยสู่ชุมชน ในหัวข้อ “ก้าวแรกของเยาวชนรุ่นใหม่สู่การเลือกตั้ง 2562” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาทางด้านวิชาการ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหาและการใช้เทคโนโลยี โดยให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติการลงพื้นที่จัดกิจกรรม และเพื่อปลูกฝังให้มีส่วนร่วมทางการเมืองและการใช้องค์ความรู้ไปช่วยเหลือสังคม

ภาพที่ 6 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีรวมตัวกันบรรณรักษ์ไม่เลื่อนเลือกตั้ง

ที่มา: สำนักสื่อ Voicetv, 2562

ภาพที่ 7 ก้าวแรกของเยาวชนรุ่นใหม่สู่การเลือกตั้ง 2562

ที่มา : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2562

กิจกรรมเดินรณรงค์เลือกตั้ง วันที่ 16 มี.ค. 2562 เวลา 08.00 น. ที่ลานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี อ.เมือง จ.ปัตตานี นายไกรสร วิศิษฎ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี เป็นประธานปล่อยขบวนรณรงค์เลือกตั้ง ในกิจกรรม “รณรงค์โค้งสุดท้าย (Big Day) จังหวัดปัตตานี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิตชนก ราธิมมูลา คณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ ร.ต.อ. สมนึก กุลมณี ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน นักเรียน นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และ ประชาชนทั่วไป ร่วมเดินรณรงค์ถือป้ายเชิญชวนประชาชน ให้ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้ง ในวันที่ 24 มีนาคม 2562

ภาพที่ 8 กิจกรรมรณรงค์โค้งสุดท้าย (Big Day) จังหวัดปัตตานี

ที่มา : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, 2562

องค์กรเครือข่ายสังคม

We Watch เครือข่ายประชาชนที่ไม่แสวงหาผลกำไร ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของเหล่าอาสาสมัครจากหลากหลายอาชีพเมื่อปี พ.ศ. 2556 มีบทบาทในการหนุนเสริมความเข้มแข็งของระบอบประชาธิปไตยที่วางอยู่บนฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ทำหน้าที่ในการติดตามสถานการณ์การเลือกตั้งเพื่อความโปร่งใสมากที่สุด โดยได้มีการเชิญชวนทุกคนที่มีความห่วงใยและใส่ใจต่อสถานการณ์ทางการเมืองการเลือกตั้งร่วมกันติดตาม จัปตา และเรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งครั้งนี้ไปด้วยกัน โดยที่ 5 ประเด็นหลักที่ควรติดตาม จัปตาในห้วงก่อนการเลือกตั้ง ได้แก่

1. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง
2. การหาเสียงของพรรคการเมืองและบทบาทของสื่อที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียง การนำเสนอข่าวการเลือกตั้ง
3. การจัดการและความเป็นกลางของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
4. การรับรู้ ความเข้าใจ และความพร้อมของประชาชน
5. การละเมิดกฎหมาย การโกงเลือกตั้ง และความรุนแรง

การติดตามด้านงบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้ง 24 มี.ค. 62 งบประมาณการเลือกตั้งสูงที่สุดในประวัติศาสตร์

การเลือกตั้งปี 2544 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 2,000 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2548 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 1,500 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2549 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 2,159 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2550 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 2,521 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2554 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 3,300 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2557 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 3,885 ล้านบาท

การเลือกตั้งปี 2562 ใช้งบจัดการเลือกตั้ง 4,006 ล้านบาท

การเลือกตั้งครั้งนี้จะเห็นได้ว่า งบประมาณการเลือกตั้ง จากปี 2544 เพิ่มขึ้นมา 1 เท่า จาก 2,000 ล้านบาท เป็น 4,006 ล้านบาท จากผู้มีสิทธิเลือกตั้งปี 2544 จำนวน 42.7 ล้านคน และปี 2562 จำนวน 51 ล้านคน

ภาพที่ 9 งบประมาณในการจัดการเลือกตั้ง

ที่มา : We Watch, 2562

Projek SAMA SAMA คือการรวมตัวนักกิจกรรมทางการเมืองชายแดนใต้/ปาตานี ฝ้าสังเกตการณ์การเลือกตั้ง บนฐานคิดของความเท่าเทียม เพื่อผลักดันให้เกิดการเมืองที่ดี มีคุณธรรมเป็นประชาธิปไตย โปร่งใสและตรวจสอบได้ ผ่านการสังเกตการณ์การเลือกตั้งทั่วไปใน 13 เขตเลือกตั้งในเดือนกุมภาพันธ์ 2019 โดยเรียกร้องให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง “ร่วมเป็นสักขีพยานการเลือกตั้งเพื่อการเมืองที่ดีและมีศักดิ์ศรี”

ภาพที่ 10 ตัวอย่างการนำเสนอข้อมูลของเพจ Projek SAMA SAMA

ที่มา : Projek SAMA SAMA, 2562

นอกจากการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกตั้งแล้ว เพจ Projek SAMA SAMA ได้ร่วมจัดดีเบตออนไลน์เพื่อพูดคุยกับผู้สมัครด้วย

ภาพที่ 11 เพจ Projek SAMA SAMA ได้ร่วมจัดดีเบตออนไลน์เพื่อพูดคุยกับผู้สมัคร

ที่มา : Projek SAMA SAMA, 2562

การจ้ดกิจกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

ภาพที่ 12 เพจ Projek SAMA SAMA กับกิจกรรมแสดงความคิดเห็นทางการเมือง

ที่มา : Projek SAMA SAMA, 2562

การเฝ้าติดตามบรรยากาศการเลือกตั้งและการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้งต่างๆ

ภาพที่ 13 เพจ Projek SAMA SAMA กับการติดตามบรรยากาศการเลือกตั้ง และการนับคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง

ที่มา : Projek SAMA SAMA,2562

4.3.3 สื่อสารมวลชน

สถานีโทรทัศน์

ภาพที่ 14 สถานีโทรทัศน์ที่นำเสนอข่าวบรรยากาศการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี

Thai PBS News

MCOT HD

CH7 NEWS

Nation TV

4.3.4 นักการเมืองและพรรคการเมือง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานีได้มีการติดป้ายไวเนลในการหาเสียง

ภาพที่ 15 ป้ายไวเนล

การจัดเวทีปราศรัย

ภาพที่ 16 เวทีปราศรัย

พรรคอนาคตใหม่

พรรคประชาธิปัตย์

พรรคประชาชาติ

การลงพื้นที่พบปะประชาชน
ภาพที่ 17 การลงพื้นที่พบปะประชาชน

พรรคพลังประชารัฐ

พรรคประชาธิปัตย์

บทที่ 5

รูปแบบ วิธีการ และผลกระทบการเลือกตั้ง ภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเลือกตั้ง นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเข้าใจหน้าที่สังคมการเมืองนั้น ๆ กล่าวคือพฤติกรรมการเลือกตั้งเป็นการบอกให้ทราบและรับรู้ถึงวัฒนธรรมของสังคมนั้น ๆ กล่าวให้ถึงที่สุดแนวทางการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งที่ผ่านมาที่ไข่มุมมอง 2 แนวทางคือทางด้านสังคมวิทยาและรัฐศาสตร์พฤติกรรม อาจจะมีข้อจำกัดที่จะอธิบายปรากฏการณ์การเลือกตั้งวันที่ 24 มีนาคม 2562 ได้ เพราะภูมิทัศน์ทางด้านการเมืองและสภาพแวดล้อมของการเมืองไทยได้เปลี่ยนไปอย่างมาก รัฐธรรมนูญปี 2560 คือปัจจัยหลักที่เป็นตัวกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเลือกตั้งครั้งนี้โดยเฉพาะ 2 ประการที่สำคัญคือ 1. มีบัตรเลือกตั้งใบเดียว เลือกทั้งคนและพรรค 2. สูตรของการนับคะแนนการเลือกตั้ง สองปัจจัยหลักข้างต้นนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะชี้ให้เห็นถึงรูปแบบ วิธีการ และผลกระทบการเลือกตั้ง โดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานี

5.1 บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี

รัฐธรรมนูญปี 2560 กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้ง 7 คน ตามมาตรา 222 และให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหามาตรา 203 เป็นผู้คัดเลือกซึ่งประกอบด้วยประธานศาลฎีกาเป็นประธานกรรมการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรเป็นกรรมการ ประธานศาลปกครองสูงสุดเป็นกรรมการ บุคคลซึ่งองค์กรอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา 201 และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 202 และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละ 1 คนเป็นกรรมการ

สำหรับจังหวัดปัตตานี ผู้อำนวยการคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยมี ร.ต.อ.สมนึก กุลมณี ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการ ได้ดำเนินการจัดการเลือกตั้ง ปัตตานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา จึงต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษเพื่อให้การดำเนินการเลือกตั้งผ่านไปด้วยดี ลักษณะเฉพาะเจาะจงคือการมีหน่วยงานทหารเข้ามาทำหน้าที่ช่วยเหลือในการเลือกตั้ง เช่นในหน่วยการเลือกตั้งทุก ๆ หน่วยจะมีทหารจำนวน 2 นายเข้ามารักษาความปลอดภัยและเฝ้าอำนวยความสะดวกให้การเลือกตั้งดำเนินไปอย่างราบรื่น

สิ่งที่น่าสนใจสำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้คือ ไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรงเกิดขึ้นในพื้นที่ทุกหน่วยของการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดปัตตานี ร.ต.อ. สมนึก กุลมณี ได้กล่าวว่า “ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งจากฝ่ายข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง และประชาชนต่าง ๆ ในพื้นที่ ซึ่งจำนวนของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (รปภ.) ที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำหน่วยการเลือกตั้งจำนวนหน่วยละ 4 นาย ได้แก่ ตำรวจและเจ้าหน้าที่ของฝ่ายปกครอง สำหรับทหารก็จะดูแลเส้นทางเป็นหลัก ซึ่งในส่วนนี้ก็มีการใช้งบประมาณจำนวนมาก รวมไปถึงค่าตอบแทนของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง (กปน.) ประจำหน่วยการเลือกตั้งในพื้นที่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จะเป็นจำนวน 2 เท่าจากปกติ เนื่องจากการเลือกตั้งโดยปกติก็จะเกิดเหตุการณ์ทุกครั้ง ไม่เช่นนั้นก็จะไม่มีบุคคลใดที่จะมาทำหน้าที่เป็น กปน. เลย” (สัมภาษณ์ ร.ต.อ. สมนึก กุลมณี, ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, วันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

จะสังเกตได้ว่า การจัดการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ความรุนแรงต้องใช้กำลังคน หน่วยงานความมั่นคงเข้ามาช่วยดำเนินการเลือกตั้งเป็นกรณีพิเศษ ในอีกด้านหนึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเพิ่มของงบประมาณที่เพิ่มสูงขึ้นแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ ของประเทศ นี่คือนิยามเฉพาะในเขตพื้นที่ความรุนแรง

การรับภารกิจจัดการเลือกตั้งในเขตพื้นที่ความรุนแรงจะต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ แต่อย่างไรก็ตาม การมีส่วนร่วมการเลือกตั้งจากประชาชนก็เป็นจุดหมายที่สำคัญอันจะสะท้อนถึงระบอบประชาธิปไตยในสังคม สอดคล้องกับข้อเสนอของ กกต.จังหวัดปัตตานี “ต้องการที่จะให้เกิดการเลือกตั้งของประชาชน กล่าวคือ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เป็นการจัดการเลือกตั้ง

โดยประชาชนอย่างแท้จริง ฉะนั้นประชาชนจะเข้ามายังจุดนั้นได้ จะต้องเข้ามาศึกษา มีความจริงใจที่จะศึกษาระบบการเลือกตั้ง และเฝ้าติดตามการเลือกตั้งให้มีความสุจริตและเที่ยงธรรม” (สัมภาษณ์ ร.ต.อ สมนึก กุลมณี, ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, วันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

สำหรับการทำหน้าที่ของ กกต. จังหวัดปัตตานี ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ทางกลุ่มภาคประชาสังคม บางองค์กรได้ตั้งข้อสังเกตว่า การย้ายหน่วยการเลือกตั้งในเขต 1 จากหน่วยพื้นที่การเลือกตั้งในมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ไปพื้นที่สนามกีฬาากลางจังหวัดปัตตานี ได้สร้างความสับสนให้แก่ประชาชนในพื้นที่ สำหรับเหตุการณ์ข้างต้นทาง กกต. ได้ให้ข้อมูลว่า “ทั้งนี้ในเรื่องของความผิดพลาดเกิดขึ้น ทุกครั้ง มากน้อยแตกต่างกัน ฉะนั้นเมื่อเกิดความผิดพลาดในระดับของชาวบ้าน ถ้าสังคมได้เข้าไปโจมตีที่กกต. จึงเกิดภาวะการตีไม่ถูกคน ในส่วนของจังหวัดปัตตานีไม่มีความผิดพลาดมากนัก มีเพียงเรื่องเดียวคือ ปัญหาการย้ายหน่วยจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไปสนามกีฬาอบจ. ซึ่งดำเนินการตามระเบียบ แต่เกิดการละเลยในส่วนของการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านได้ทราบ ซึ่งเป็นหน้าที่ของกกต.เขตที่ต้องดูแลดูในเรื่องของความเหมาะสมของสถานที่ และต้องมีการประชาสัมพันธ์” (สัมภาษณ์ ร.ต.อ สมนึก กุลมณี, ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, วันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

สำหรับประเด็นเรื่องการย้ายหน่วยการเลือกตั้ง สะท้อนให้เห็นถึงการขาดการประชาสัมพันธ์ให้แก่ประชาชนรับทราบ และเป็นการตัดสินใจย้ายที่กระชั้นชิดจนเกินไป ทำให้เกิดข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่อการทำงานของ กกต.จังหวัดปัตตานี หากว่าเหตุการณ์ข้างต้นก็ผ่านไปด้วยดี จากการสังเกตการณ์เลือกตั้งและนับคะแนนของผู้วิจัย ที่ได้ลงพื้นที่ไปสังเกตการณ์เลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม 2562 ณ สนามกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เป็นสถานที่ที่มีการย้ายหน่วยการเลือกตั้ง ผู้วิจัยได้สอบถามเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งเรื่องการย้ายหน่วยว่ามีการรับมืออย่างไร ทางเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยบอกว่าได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำการที่หน่วยการเลือกตั้งเดิมคือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อทำหน้าที่แจ้งให้ทราบ และได้มีการประชาสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์

สำหรับเรื่องการนับคะแนนการเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี ไม่มีเรื่องร้องเรียนจากผู้สมัครเลือกตั้งใด ๆ แต่ก็จะมีส่วนผิดพลาดเล็กน้อยของการลงช่องคะแนน จากคำสัมภาษณ์ กกต.ปัตตานี “ซึ่งคะแนนที่เป็นทางการนี้ ครั้งก่อน ๆ คะแนนนิ่ง แต่ในครั้งนี้นับว่าเกิดความผิดพลาด ในส่วนของปัตตานีก็พบ คือการสลับช่อง เช่น เบอร์ 13 ได้เป็น 14 ช่อง 14 กรอกเป็น 13 ในหลายจุด แต่ก็ไม่ได้ทำให้ตัวเลขผิดพลาดมากมาย แต่เมื่อพบว่าไม่ถูกต้อง ก็รายงานไปยังส่วนกลางว่าพบข้อผิดพลาด ส่วนกลางจึงให้แก้ไข โดยให้ทางเขตยืนยันว่าผิดพลาดจริงหรือไม่ แล้วปรับให้เรียบร้อยถูกต้อง แต่ความผิดพลาดนั้นก็ไม่ได้ทำให้เกิดการพลิกผันของผู้ชนะ โดยข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเป็นของบุคคลที่ไม่ได้รับคะแนนเสียงมากนัก ซึ่งคะแนนที่ประกาศไปแล้วสุดเป็นคะแนนที่นิ่งแล้ว คะแนนที่มีความผิดพลาดในเรื่องของการสลับช่องก็มีการจดบันทึกเพื่อการปฏิบัติในครั้งต่อไปที่ดีขึ้น ให้เกิดความผิดพลาดในครั้งต่อไปน้อยที่สุด” (สัมภาษณ์ ร.ต.อ สมนึก กุลมณี, ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, วันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

ในส่วนของจังหวัดปัตตานี การคัดแยกบัตรเลือกตั้งจากต่างประเทศหรือนอกราชอาณาจักร ก็มีปัญหาบางส่วนแต่ไม่ส่งผลต่อคะแนนการเลือกตั้ง เช่น การเขียนหน้าซองผิด ระบุเขตผิดพลาด จากการสัมภาษณ์ของ กกต. จังหวัดปัตตานี “ซึ่งทางปัตตานีก็พบว่ามบัตรที่ส่งพลาดประมาณ 10 ใบ เพราะ คนทำงานก็มีผิดพลาดบ้าง เช่น การเขียนหน้าซองว่าปัตตานีเขต 2 แต่รหัสเป็นเขต 3” (สัมภาษณ์ ร.ต.อ สมนึก กุลมณี, ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี, วันที่ 2 กรกฎาคม 2562)

บทบาทหน้าที่ของ กกต. สำหรับการเลือกตั้งที่ผ่านมา เป็นสิ่งประชาชนได้ให้ความสนใจอย่างยิ่งในระดับทั้งประเทศ โดยเฉพาะกลุ่มภาคประชาสังคม พรรคการเมืองต่าง ๆ การเรียกร้องให้ กกต. ดำเนินการจัดการเลือกตั้งที่เป็นกลาง เกิดจากที่มาของ กกต. ทั้ง 7 คน ทำให้ส่งผลต่อ กกต. ประจำจังหวัดไปในตัวด้วย เช่น การไม่เปิดเผยผลคะแนนรายหน่วยให้แก่สาธารณะรับทราบ เช่น ในช่องทางออนไลน์ เพื่อเผยแพร่ในวงกว้าง

สำหรับจังหวัดปัตตานี การทำงานของ กกต. ครั้งนี้ถือว่าลุล่วงไปได้ดี โดยเฉพาะการพิจารณาเหตุการณ์ความรุนแรงไม่ได้เกิดขึ้นในหน่วยการเลือกตั้งทุกหน่วย

5.2 บทบาทของกลุ่มภาคประชาสังคม

กลุ่มภาคประชาสังคมมีความสำคัญอย่างยิ่งในสังคมการเมืองที่มีพื้นฐานยึดโยงกับระบอบประชาธิปไตย สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้เช่นกัน กลุ่มภาคประชาสังคมที่โดดเด่นและติดตามการเลือกตั้งคือ กลุ่ม “Projek SAMA SAMA” ที่ประกาศตัวเพื่อติดตามการเลือกตั้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้และอีกสี่อำเภอในจังหวัดสงขลา Projek SAMA SAMA คือการรวมตัวนักกิจกรรมทางการเมืองชายแดนใต้/ปาตานี ฝ้าสังเกตการณ์การเลือกตั้ง เพื่อผลักดันการเมืองที่มีคุณธรรม เป็นประชาธิปไตย โดยสังเกตการณ์การเลือกตั้งทั่วไปใน 13 เขตเลือกตั้ง ในพื้นที่ชายแดนใต้/ปาตานี ในวันที่ 24 ก.พ. 62 บนฐานคิดของความเท่าเทียม โปร่งใสและตรวจสอบได้ บนฐานความคิด “ร่วมเป็นสักขีพยานการเลือกตั้งเพื่อการเมืองที่ดีและมีศักดิ์ศรี”

สำหรับการเคลื่อนไหวติดตามการเลือกตั้งที่ผ่านมา ทางกลุ่ม Projek SAMA SAMA ได้มีจัดทำเพจเพื่อสื่อสารข่าวสารของการเลือกตั้งครั้งนี้ โดยเฉพาะข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยที่มาที่ไปของการจับตาเลือกตั้งครั้งนี้ของกลุ่มภาคประชาสังคมในพื้นที่ที่เป็นที่น่าสนใจยิ่ง

“สำหรับการคิดชื่อของ Projek Sama Sama นั้น มาจากการคิดถึงเรื่องของศักดิ์ศรีของประชาชนในสามจังหวัดว่ามีศักดิ์ศรีเทียบเท่ากับคนไทยภูมิภาคอื่น ๆ มีสิทธิ์มีเสียง 1 เสียงเท่ากัน จึงเป็นที่มาของชื่อ Projek Sama Sama ซึ่ง Sama Sama หมายถึง คนเท่าเทียมกัน ใช้ wording ของคำว่า ศักดิ์ศรี และคำภาษามลายูก็ใช้คำว่า Saksee หมายถึง การเป็นสักขีพยาน เป็นการเล่นคำต่าง ๆ เหล่านี้ ในฐานะที่

เป็น Monitor ก็เป็นสักขีพยานด้วย เป็นผู้เฝ้ามองว่าคุณทำตามกติกาหรือไม่ คุณมีอะไรที่นอกเหนือจากกติกาที่กำหนดหรือไม่ ซึ่งประเด็นที่เน้นก็คือ ความเป็นพื้นที่พิเศษที่ไม่เหมือนกับที่อื่น เช่น ช่วงเวลาในการหาเสียงใน 3 จังหวัด จะมีการเกณฑ์มาละหมาดฮายัต (สวดขอพร) หัวคะแนนที่เป็นอิหม่าม และผู้นำศาสนาก็จะเกณฑ์คนมาละหมาดฮายัต มีการใส่เงินในซอง เขาเรียกมันว่าค่าน้ำมัน ซึ่งเป็นลักษณะของสิ่งที่ไม่มีในพื้นที่อื่น อาจจะต้องคิดว่าเป็นการซื้อเสียงอย่างไรรันก็ว่าไป แต่ก็พบว่ามึรูปแบบเช่นนี้อยู่ มีการระดมวิทยุรุ่มมาทำซุ๊ปชาติ (ซุ๊ปเปิด) ซึ่งวิทยุรุ่มก็มา คำถามว่าคนที่ใช้จ่ายเงินส่วนนี้คือใคร ก็คือหัวคะแนน แล้วแต่หัวคะแนนแต่ละพื้นที่ เป็นรูปแบบเดียวกัน เมื่อเราเล่น Project ว่าวันนี้มีการทำซุ๊ปชาติที่ไหนบ้าง ที่อื่นก็จะตอบรับ ว่าจุดไหนมีบ้าง ทำให้ทางเราเห็นเม็ดเงินที่ไปซื้อชาติ ไปเช็คชื่อฟาร์มที่เลี้ยงเปิด เช่น ที่บ้านกุแบอีเตะ เปิดจะขายดีมาก ขายตลาด เพราะมีการทำซุ๊ปเปิดเกือบทุกคืนทุกที่” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

การรับรู้ทางวัฒนธรรมของชาวบ้านในพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการ “อ่าน” สถานการณ์ทางการเมืองและรับรู้ความคิดของผู้คน สัญลักษณ์ทางการเมือง กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ได้เผยให้เราเห็นได้อย่างตรงไปตรงมา แต่มันต้องอาศัยการตีความสัญลักษณ์หรือกิจกรรมนั้น ๆ ในความหมายนี้อาจจะกล่าวได้ว่าวัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่ย่อมมีความแตกต่างกันอย่างยิ่ง จะอาศัยชุดความคิดและคำอธิบายแบบใดแบบหนึ่งตายตัวในความเข้าใจมิได้

“เหตุผลที่เป็นเปิด เพราะเมื่อมีอะไรเกิดขึ้นที่จะต้องเฉลิมฉลองกัน ซุ๊ปเปิดถือเป็นเมนูที่ฮิตที่สุด นอกเหนือจากแกงแพะ ซึ่งแกงแพะจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใหญ่ ๆ ที่มีคนเหนียด (เจตนา) ไว้ เช่น การสอบผ่าน การเรียนจบ ก็จะเกี่ยวข้องกับการนาซัร (การบนบาน) การทำซุ๊ปเปิดถือเป็นกิจกรรมพิเศษ ซึ่งไม่ว่าที่อื่นมีหรือเปล่า แต่ที่นี่จะเป็นจุดเด่น คล้ายว่าเป็นวัฒนธรรมใหม่ แต่อันที่จริงก็มีมานานแล้ว แต่เมื่อเราจับงานด้าน Monitor ก็จะทำให้เห็นภาพที่มีความชัดเจนขึ้น แล้วเราก็นำสิ่งนี้ จากการที่เรามีการเก็บข้อมูลในพื้นที่ต่าง ๆ มาทำเป็นกราฟฟิกและแผนที่แล้วมาร์คจุดสำหรับพื้นที่ที่มีการทำซุ๊ปเปิด ซึ่งจะมีเกือบทุกที่ จะทำให้เราเห็นภาพว่า การหาเสียงของหัวคะแนนมีการใช้เม็ดเงินไปกับกิจกรรมเช่น การทำซุ๊ปเปิด การเตะบอลสนามหญ้า ซึ่งในส่วนนี้จะเป็นการจ่ายที่ทำให้ไม่เห็นภาพว่าผู้สมัครเป็นคนจ่าย คือ หัวคะแนนมาจ่าย ในส่วนของวิทยุรุ่มก็จะชอบมาเล่นบอล เตะบอล เมื่อเตะเสร็จก็ไม่ต้องจ่ายเงิน มีคนจ่ายให้แล้ว จากนั้นตัวแทนของพรรคก็จะมาพูด ก็ทำให้รู้ว่าพรรคนี้จ่ายให้ ตัวอย่างเช่น การจัดที่ปูยูด เมื่อแกนนำเยาวชนเตะบอลเสร็จ ก็จะมีคนบอกว่า ครั้งนี้ไม่ต้องจ่าย เพราะมีคนจ่ายให้แล้ว จากนั้นก็มีคนมาพูด สมมุติเป็นผู้สมัครคนหนึ่ง ผู้สมัครคนนั้นก็มาพูดปิดท้าย ขอขอบคุณทุก ๆ คนที่มาร่วมและอย่าลืมนะ มันก็เป็นการหาเสียงรูปแบบหนึ่งที่มีความแนบเนียน ผ่านการเตะบอล มีการระดมวิทยุรุ่มออกมากันเยอะมาก เนื่องจากฟรีและมีการเลี้ยงน้ำ ซึ่งเงินจะไม่ให้โดยตรง แต่เงินจะผ่านในรูปแบบการจ่ายค่าสนาม ของกินเล็ก ๆ น้อย ๆ และแกนนำที่พาคนออกมาก็จะถูกเรียกตัวต่างหาก เพื่อพูดคุย ในลักษณะที่เป็นหัวคะแนนให้ต่อเนื่องไปเลย” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

สำหรับในพื้นที่ปัตตานี โดยส่วนใหญ่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จะใช้ภาษามลายูท้องถิ่นเป็นภาษาในการสื่อสารเป็นหลักมากกว่าภาษาไทย นัยยะสำคัญคือการเข้าถึงชาวบ้านในพื้นที่ซึ่งที่น่าสนใจอีกประการก็คือระบบห้วคะแนนในการเลือกตั้งครั้งนี้ได้มีการทำงานอย่างเป็นระบบและมีความแม่นยำมากขึ้น

“ในภาษามลายู ในการหาเสียงจะไม่ใช้คำว่าห้วคะแนน แต่ใช้ว่า คนนี้คนของประชาธิปไตย คนนี้คนของประชาชาติ สำหรับการเลือกตั้งครั้งนี้ ห้วคะแนนจะทำงานเป็นระบบมาก คล้ายว่ามีการ research งานวิจัยถึงข้อมูลจากกกต. มี list ตาราง สมมุติ เขตตำบลดอนรัก มีผู้ใช้สิทธิทั้งหมด 4,000 คน หมู่บ้านนี้ 400 คน หมู่บ้านนี้ 600 หมู่บ้านนี้ 1,000 เป็นต้น โดยวางเป้าว่าหมู่บ้านนี้ขอ 200 คน หมู่บ้านนี้ขอ 150 คน เป็นต้น ซึ่งจะมีการล๊อคเป้าเรียบร้อย เขียนเป็นฟอนต์สีแดงเลย หมายถึงเป้าที่อยากได้ และคิดว่าชนะแน่นอน ก็จะแจก Poll list นี้ให้กับห้วคะแนนเพื่อที่จะทำการเช็ครายชื่อตามเขตการเลือกตั้งของตนเองอีกทีหนึ่ง และรายชื่อนี้เป็นที่มาของเงินที่จะลงมาในคืนสุดท้าย คือคืนมาหอน และนี่คือพฤติกรรมของการหาเสียงที่ผ่านมา” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

การทำงานของกลุ่มภาคประชาสังคมน่าสนใจอย่างยิ่งก็คือ การได้ลงพื้นที่และตั้งข้อสังเกตอย่างน่าสนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งที่ผ่านมาของประชาชนในพื้นที่

“เมื่อเลือกตั้งและ Monitor เสร็จเรียบร้อย ได้ข้อสรุปว่า 6 ที่นั่งของพรรคประชาชาติ ซึ่งเรา Monitor ทั้งหมด 13 เขต รวม 2 เขตของสงขลาด้วย คือเขต 7 และเขต 8 จากสถิติเก่าพบว่าประชาธิปัตย์ได้ทั้งหมด 11 ที่นั่ง แต่รอบนี้ได้แค่ 2 ที่นั่ง ปัตตานี 1 และสงขลา 1 มันทำให้เห็นภาพวาด กระแส Nationalism ชาตินิยมมุสลิมยังขายในพื้นที่นี้ได้อยู่ ความเป็นรูปธรรมคือ พรรคประชาชาติได้ 6 ที่นั่งนี้เป็นผลชัดเจนว่ากระแสชาตินิยมมลายูยังมีในพื้นที่ ยังไม่หมดไป และการเมืองตัวแทนในสามจังหวัดไม่มีใครมาผูกขาดได้ เพราะปี 2554 พรรคประชาธิปัตย์ได้ทั้งหมด 11 จาก 13 ที่นั่ง แต่รอบนี้ได้แค่ 2 และในสามจังหวัดพบว่าชนะเพียงแค่เขตเดียว คือเขต 1 ปัตตานี ทำให้เห็นว่าไม่มีใครผูกขาดได้” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

5.3 เลือกพรรคหรือว่าเลือกคน?

คำถามที่ผู้คนมักจะถามว่าในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เลือกพรรคหรือว่าเลือกตัวบุคคล ต่อคำถามนี้เป็นสิ่งที่น่าสนใจคือการสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการเมืองของคนในพื้นที่ การยึดโยงกับระบบเครือญาติ พรรคพวก ระบบอุปถัมภ์ หรือว่าการเลือกที่นโยบายของพรรคการเมือง คำถามนี้ทางกลุ่ม Projek SAMA SAMA สรุปว่า

“ชาวบ้านจะมองในเรื่องของตัวบุคคล ซึ่งแนวคิดนี้ยังสามารถใช้ได้อยู่ ยังมีความคิดดั้งเดิมเรื่องความสัมพันธ์ในพื้นที่ ซึ่งสามารถที่จะเห็นได้ชัด เช่น ที่ยะลา อาติลัน อาลีอิสเฮาะ พรรคพลังประชารัฐ ที่ได้เพราะตัวของตัวเอง ไม่ใช่เพราะพรรค เพราะพรรคเขาไม่เอา แต่ตัวเขาทำงานหนักและช่วยเหลือคนมาเยอะ สำหรับกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ พรรคประชาชาติ ได้คะแนนสูงที่สุดในสามจังหวัด คือ 40,000 คะแนน ซึ่งก่อนหน้านั้นเขาเคยลงเลือกตั้งแต่ก็ไม่ชนะ ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เขาได้เป็น ส.ส. อันนี้เป็นการตีคู่ระหว่างตัวบุคคลและพรรคที่เป็นกระแสชาตินิยมมุสลิม และอีกกระแสหนึ่งที่มาคู่ขนานที่เห็นชัดคือ กระแสของพรรคอนาคตใหม่ ความเป็นประชาธิปไตยใหม่ของคนรุ่นใหม่ เริ่มฟอร์มตัวจากคะแนนของพรรคอนาคตใหม่ 80,000 กว่าคะแนน ใน 3 จังหวัด ซึ่งเป็นคะแนนที่สูงมาก ถ้าสังเกตจากทุกหน่วยเลือกตั้ง จะเห็นได้ว่า คะแนนของพรรคอนาคตใหม่จะแทรกมาอยู่เสมอ ไม่ชนะเขต แต่ก็ติด 1 ใน 5 ตลอดทุกหน่วยที่มี

กระแสที่คนรุ่นใหม่มีความคิดเป็นของตัวเอง ตื่นตัวทางการเมืองสูงมาก สำหรับเปอร์เซ็นต์ของการเลือกตั้งในสามจังหวัด 79 เปอร์เซ็นต์ ที่ออกมาใช้สิทธิ มีบัตรเสีย 6-7 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่แปลกมาก ในทีม Monitor ได้พูดคุยถึงเรื่องนี้ว่า ทำไมบัตรเสียถึงน้อย จากนั้นได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึกในเขตที่เป็นพื้นที่สีแดง อย่างผมอยู่หนองจิก ก็ได้ไปคุยกับหัวคะแนน บางพรรคถึงขนาดมีข้อมูลว่า ปีนี้ไม่มีกระแสการทำให้เป็นบัตรเสีย เนื่องจากเมื่อก่อนมีการรณรงค์ให้ทำบัตรเสีย ซึ่งเป็นกระแสที่ทำให้พวกเราพยายามมองว่า อันนี้คือเสียงของแนวร่วมที่ไม่ยอมรับในระบบรัฐสภาไทย ซึ่งปีนี้ไม่มี แปลกมาก และเปิดมากขึ้น สำหรับนักการเมืองที่ลงสมัครก็หาเสียงได้เต็มที่ ไม่ใช่เพียงแค่ฝ่ายของกระบวนการที่ดูเหมือนว่าจะไฟเขียว ไม่แสดงปฏิกิริยาใดๆ ไม่มีการขัดขวาง ไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรง ฝ่ายของทหารเองก็เช่นกัน ทหารก็ไม่ยุ่ง ทหารไม่มีปัญหากับพรรคใด ๆ พรรคประชาชาติมีการพูดคุยถึงเรื่อง autonomy เรื่องเขตการปกครองพิเศษบนเวที คุยเรื่องหนัก ๆ เรื่องความมั่นคง แต่ทหารก็ไม่ยุ่ง มองว่า ฝ่ายกองกำลังทั้งสองฝ่ายจะมีการปล่อยเต็มที่ นี่คือนี่ที่เหล่า Monitor เห็นจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา” (สัมภาษณ์ ชาญวิทย์ เกษศิริ, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

ด้านความตื่นตัวของประชาชนในพื้นที่ก็นับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อระบบประชาธิปไตย เพราะเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้ประชาธิปไตยแข็งแรง และสามารถปึกหมุดธงประชาธิปไตยในแผ่นดินที่มีความหลากหลายความคิด ชาติพันธุ์ ภาษาที่แตกต่างกัน

“ประชาชนคุยเรื่องการเมืองกันมากในร้านน้ำชา ในโลก Social Media คนรุ่นใหม่ก็มีการโพสต์ข้อความเรื่องการเมือง ทางทีมงาน Monitor ก็ดูข้อความต่าง ๆ เรื่องการเมืองด้วย สำหรับคนที่เล่น Social Media มีทีมที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ Monitor Social Media ก็แยกต่างหากที่มาช่วยงานสื่อทำกราฟฟิคต่าง ๆ เพราะข้อมูลที่เราได้ไม่ได้เปิดทั้งหมด” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

สำหรับคนรุ่นใหม่กับการเมืองการเลือกตั้งที่ผ่านมาถือว่ามีอิทธิพลอย่างมากต่อผลการเลือกตั้ง เพราะมีจำนวนผู้ใช้สิทธิจำนวนมาก สำหรับในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็เช่นกัน พรรคคอนาคตใหม่ก็เป็นพรรคที่มีกระแสความนิยมอย่างมาก ต่อคนรุ่นใหม่ โดยเฉพาะเรื่องของการเปลี่ยนวัฒนธรรมการเมือง เรื่องของหวัคະແນ และการใช้เงินในกิจกรรมทางการเมือง อาจจะกล่าวได้ว่าเป็นการยกระดับการเมืองไทยในระยะเปลี่ยนผ่านที่สำคัญอย่างยิ่ง

“กระแสคนรุ่นใหม่ที่เลือกพรรคคอนาคตใหม่คือธนาธร ไม่ใช่ผู้สมัคร ผมได้สอบถามหลายคน แม้กระทั่งนักศึกษาเองที่เลือกพรรคคอนาคตใหม่ เขาไม่ได้รู้จักตัวผู้สมัคร แต่เลือกเพราะธนาธร ซึ่งเวทีที่จัดใหญ่สุดคือเวทีที่จัดบริเวณตลาด Green Market จุดนี้เป็นจุดที่สร้างกระแสให้กับพรรคคอนาคตใหม่ สำหรับในโซเชียลก็ต้องยอมรับว่าการเดินเกมของพรรคคอนาคตใหม่เดินเกมได้ดีมาก คนรุ่นใหม่เข้าถึงได้ เกิดมีความได้เปรียบ ทำให้ทุกพรรคต้องมานั่งคิด บอกว่าไม่สามารถที่จะประเมินได้ เพราะพรรคคอนาคตใหม่ไม่ใช้เงิน คือทางผมไม่มีข้อมูลการซื้อเสียงของพรรคคอนาคตใหม่เลย เงินก็ใช้ แต่ใช้ในกิจกรรม ไม่มีแบบรายหัว คือถ้ามี ทางผมจะตรวจสอบได้” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

ด้วยสถานะของบทบาทขององค์กรภาคประชาสังคมที่มีความชอบธรรมในการที่ไม่เอียงไปทางพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง ทำให้พวกเขาได้รับความไว้วางใจต่อผู้สมัครของพรรคการเมืองต่าง ๆ ทำให้เกิดเวทีกลางที่ทำให้พรรคต่าง ๆ ได้เข้ามาร่วมเสวนา แสดงความคิดเห็นทางด้านการเมืองในช่วงการหาเสียงที่ผ่านมา

“สังเกตเห็นว่าภาคประชาสังคมจะดึงนักการเมืองให้มาสนใจสิ่งที่ตนเองกำลังทำ อย่างนักการเมืองก็มีฐานเสียงของตนเองอยู่แล้ว ความเดือดร้อนของมวลชนของเขา ประชาชนโดยรวมแต่กลุ่มภาคประชาสังคมทำงานเป็นการเฉพาะ เช่น งานประเด็นผู้หญิง ประเด็นแม่หม้าย ประเด็นเด็กกำพร้า ประเด็นจำเลย ประเด็นเยาวชน เป็นต้น ซึ่งช่วยให้นักการเมืองได้ข้อมูลที่ดีขึ้น เพราะกลุ่ม CSO ทำงานอยู่กับประเด็นเฉพาะตลอด และเมื่อประเด็นเฉพาะต่าง ๆ ถูกเชื่อมกับนักการเมือง จะช่วยให้นักการเมืองมีข้อมูลที่แน่นในการอภิปรายในรัฐสภา ผมมองเห็นถึงความเข้มแข็งของภาคประชาสังคมในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อส่งต่อ นักการเมืองก็ทำไม่เหน็ดเหนื่อย โดยเฉพาะนักการเมืองที่เคยอยู่ในภาคประชาสังคม เช่น หมอเพชรดาว ไต้ะมีนา กมลศักดิ์ ลีวาเมาะ อุดิลัน อาลีอิสเฮาะ คือมีข้อมูลอยู่กับตัวเองอยู่แล้ว ช่วยทำคดีให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายพิเศษมา 15 ปี ถือว่ามีข้อมูลแน่นมาก” (สัมภาษณ์ ซาฮารี เจ๊ะหลง, ผู้ก่อตั้งโครงการ Projek SAMA SAMA, 12 กรกฎาคม 2562)

การเกิดกลุ่มภาคประชาสังคมที่มุ่งประเด็นเกาะติดการเลือกตั้ง อีกกลุ่มที่น่าสนใจคือ กลุ่ม THE PEN ที่จัดวางตัวเองอยู่ในฐานะของภาคประชาสังคม และมีการทำงานเรื่องการสื่อสารประเด็นในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สู่พื้นที่สื่อออนไลน์ระดับกว้าง

“การที่ CSO เข้ามามีบทบาทเกี่ยวกับการเมืองในครั้งนี้มากกว่าที่ผ่านมา เช่น ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาจาก CSO ประเด็นข้อเสนอและนโยบายต่างๆ บางส่วน มาจาก CSO แม้กระทั่งการทำงานกับฐานเสียง ซึ่ง CSO บางกลุ่มก็มีบทบาทเกี่ยวกับฐานเสียงของพรรคการเมืองต่างๆ

การเลือกตั้งในช่วงก่อน ไม่ได้มีพื้นที่ให้กับทาง CSO แต่การเลือกตั้งช่วงหลังนี้ พบว่า กระแสการเมืองอาจส่งผลให้นักการเมืองลงมาหากกลุ่มที่หาเสียงในหลายๆแบบ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือ CSO เนื่องจากเป็นฐานเสียงฐานหนึ่งที่มีความสำคัญมาก โดยช่วงหลังมานี้ CSO ได้เข้ามามีบทบาทในชุมชนมากขึ้น หากมองในด้านการตลาด CSO ก็ถือเป็นกลุ่มเป้าหมายหนึ่งที่ต้องเจาะ เหตุผลอาจเกิดจากการที่ผู้สมัครลงมาหา CSO ในรูปแบบของการชวน CSO ไปเจอในเวทีต่างๆ แม้กระทั่งพรรคขนาดใหม่ พรรคประชาชนตัวเองก็มาเจอ โดยพรรคประชาชนมีความชัดเจนที่สุดในการลงมาพบกับ CSO โดยมีการพูดคุยหลายวิธีมาก สำหรับ The Pen ไม่ได้มาคุย เนื่องจากเพิ่งเกิดมา แต่โดยส่วนใหญ่ก็มาพบเจอเป็นตัวบุคคลที่ทำงานกับ CSO” (สัมภาษณ์ ปรชญา ไต่ะอิตเต, ผู้จัดการสำนักงานและบรรณาธิการสื่อ The PEN, 9 กรกฎาคม 2562)

การเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบรัฐสภาหรือที่เราเรียกว่าการเมืองแห่งตัวแทนที่อาศัยการฉันทามติของการออกเสียงประชาชน ผู้เล่นหน้าใหม่ก็เกิดขึ้นจำนวนมาก ข้อเสนอของพรรษา ไต่ะอิตเต สะท้อนให้เห็นถึงการเข้ามาของกลุ่มภาคประชาสังคมในเวทีการเมืองมากขึ้น นี่คือการปรากฏการณ์ที่มีนัยยะสำคัญต่อบทบาทของกลุ่มภาคประชาสังคมในพื้นที่ จากผู้เล่นที่อยู่ตรงกลางทางการเมือง แต่เข้ามาเป็นผู้อาสาทำงานในระบบการเมืองรัฐสภา

สำหรับบทบาทของ The Pen ในฐานะของกลุ่มภาคประชาสังคมที่มีสื่อเป็นของตัวเอง ก็ได้ทำหน้าที่ในการสื่อสารทางด้านนโยบายของพรรคการเมืองต่างๆ ในพื้นที่สื่อของตัวเอง โดยเฉพาะพื้นที่ออนไลน์ และเวทีสาธารณะที่จัดขึ้น

“ดังนั้นทาง The Pen จึงมีความเห็นว่า จะไม่เล่นในส่วนของพรรคการเมือง แต่จะเล่นในส่วนของนโยบาย ข้อเสนอจากส่วนวิชาการและข้อเสนอจากประชาชนต่อการทำงานทางการเมือง ซึ่งจะมีผลงานอยู่ 3-4 ชิ้น ที่พูดถึงการเมืองสร้างสรรค์ เป็นการสอบถามว่าอยากจะเห็นการเมืองสร้างสรรค์แบบไหน จากการสัมภาษณ์ภาคประชาชน ให้เขาสะท้อนว่าการเมืองที่ดีในความหมายของเขาเป็นอย่างไร การเมืองที่ไม่ดีในความหมายของเขาเป็นอย่างไร นักการเมืองที่ดีเป็นแบบไหน นักการเมืองที่ไม่ดีเป็นแบบไหน โดยหลายๆ คนก็ได้ตอบมาเป็นประเด็นๆ โดยพยายามที่จะโหนการเมือง

ซึ่งในส่วนของกิจกรรมคือ มีการจัดเวที แต่ก่อนหน้านั้นคือจะมีการปล่อยคลิปวิดีโอ 2 คลิป ซึ่งจะเป็นการพูดถึงกระบวนการที่สร้างสรรค์ในการเลือกตั้งครั้งนี้ การเสนอวิธีในการเล่นการเมือง ประมาณ 5-6 คลิป หรือเรียกว่า การเมืองสร้างสรรค์” (สัมภาษณ์ ปรชญา ไตะอีเต้, ผู้จัดการสำนักงานและบรรณาธิการสื่อ The PEN, 9 กรกฎาคม 2562)

การผลักดันให้การเมืองเป็นสิ่งสร้างสรรค์ในพื้นที่ความรุนแรงคงไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะมันคือการเปลี่ยนบทสนทนาของการเมืองให้พ้นจากวงจรเดิม ๆ

“บทสนทนาหลัก ในเริ่มแรกก็จะมีการพูดคุยเกี่ยวกับบริบทของพื้นที่ นักการเมืองจะปฏิบัติหน้าที่อย่างไร หาผลประโยชน์ให้กับพื้นที่อย่างไร ในส่วนของการเสนอแก่นักการเมืองหรือผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรว่าต้องทำหน้าที่เป็นตัวแทนอย่างไร ซึ่งโจทย์นี้บางคนในระดับอบจ.มีการลงพื้นที่สำรวจและทำวิจัย ว่าช่วงก่อนการเลือกตั้งเป็นอย่างไร เช่น ในเครือข่ายของแบดิง (นัจมุดดีน อูมา) ที่จะลงนายกท้องถิ่นรอบนี้ ได้มีจัดตั้งทีมในการสำรวจกันตั้งแต่ปีที่แล้ว โดยให้นักศึกษาไปทำวิจัย ซึ่งไม่ได้ระบุว่าในกลุ่มการเมือง โดยประเด็นหลัก ๆ คือ อยากจะเห็นนักการเมืองแบบไหน มีบุคลิกภาพหรือท่าทีแบบใด และประเด็นปัญหาต่าง ๆ ต้องการให้มีการแก้ไขปัญหายังไง ในฐานะนักวิจัยก็มีการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากชาวบ้าน แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบยุทธศาสตร์การเดินเกมเลือกตั้ง ซึ่งจะเป็นโจทย์ที่ใกล้เคียงกับที่ CSO มีการถามว่าต้องการนักการเมืองในพื้นที่แบบไหน โดยทาง CSO มีความเชื่อที่ว่าพรรคการเมืองจะต้องเข้ามาหา หรือข้อ CSO ซึ่งหากมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย จะเรียกร้องได้ยาก จึงมีการเสนอในเรื่องของทัศนคติ พฤติกรรมของตัวผู้สมัครแทนซึ่งจับต้องได้ในลักษณะที่ว่าหากต้องการคะแนนเสียง ต้องการที่จะทำงานกับ CSO ก็จะต้องมีการปรับตัวของตนเองด้วย จากนั้นจึงค่อยมาพูดคุยกันในเรื่องของนโยบายต่าง ๆ ในรอบถัดไป โดยการพูดคุยต่าง ๆ ก็จะมีหลายชั้น ทั้งการพูดคุยที่เป็นเวทีเปิดชั้นหนึ่ง และมีการพูดคุยเพื่อเลือกหัวคะแนนอีกชั้นหนึ่ง

เช่น เวที Patani Forum ที่จัดในครั้งก่อน โดยมีผู้สมัครมาร่วม ซึ่งมีพรรคประชาชาติร่วมด้วย จัดขึ้นที่สงขลา มีการพูดถึงการเมืองว่าการเลือกตั้งครั้งนี้มีการคาดหวังอะไรบ้าง เมื่อการพูดคุยบนเวทีเสร็จสิ้น ก็จะมีพบว่า พฤติกรรมของพรรคการเมืองจะมีการเล็งหรือมองหาบุคคล อย่างคนพุทธก็จะนัดมาพูดคุยกัน และมีคุณปาตีเมาะห์ ก็จะมีนัดมาพูดคุยกัน บางคนก็จะเป็นการทาบทามในพรรค ในส่วนของ CSO ก็รู้สึกว่าการเมืองมีการให้ความสำคัญหรือให้ราคากับตัวเอง เพราะทั้งชีวิตไม่เคยมีนักการเมืองชวนพูดคุยกันในลักษณะดังกล่าว อีกทั้งยังเป็นการเรียกร้องที่ถูกกลไก ซึ่งแตกต่างจากเดิมที่เป็นการเรียกร้องกลางอากาศ จะเรียกร้องกับทางทหารก็รู้สึกไม่สบายใจมากนัก ดังนั้นการเรียกร้องครั้งนี้ อย่างน้อย ๆ พรรคการเมืองเหล่านี้ก็สามารถที่จะผลักดันข้อเสนอต่าง ๆ ในกลุ่มของตนเองได้ ดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ CSO จะตื่นตัวในเรื่องของการเข้าไปพูดคุยกับทางนักการเมืองในครั้งนี้” (สัมภาษณ์ ปรชญา ไตะอีเต้, ผู้จัดการสำนักงานและบรรณาธิการสื่อ The PEN, 9 กรกฎาคม 2562)

บทบาทของภาคประชาสังคมมีความสำคัญเรื่อย ๆ ภายใต้บริบทของสังคมการเมืองไทยที่มีรัฐธรรมนูญเป็นข้อตกลงผู้คนในสังคมไทย แต่สำหรับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือกล่าวโดยเฉพาะในจังหวัดปัตตานี

“มีความชัดเจนขึ้น ในการเลือกตั้งครั้งหน้าจะเป็นเรื่องของการตรวจสอบซึ่งสามารถที่จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เรื่องของการเมืองฝักใฝ่ ในรอบนี้คุณจะได้เลือกพรรคการเมืองที่อยู่ฝ่ายไหน ฝ่ายทหารหรือฝ่ายประชาธิปไตย ซึ่งเป็นบทสนทนาของสังคมไทยที่ไม่สามารถที่จะปฏิเสธได้ โดยหวัคเนนหลายคนยอมลาออกจากสมาชิกพรรค เนื่องจากรู้สึกอายในการกระทำที่จะต้องไปพูดคุยจากการที่โลกโซเชียลทำให้เกิดเป็นกระแสสังคม ส่งผลให้ถูกมองในด้านลบพร้อมกับถูกชาวบ้านตำว่าแม้กระทั่งปาร์ตี้ B ก็เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ส่งผลให้บทสนทนามีความเกี่ยวข้องกับการเลือกฝักใฝ่ฝ่ายใด ทำให้การเมืองมีความชัดเจนขึ้น คิดว่าในพื้นที่ 3 จังหวัดในเรื่องนี้จะเข้ามาแน่ ๆ” (สัมภาษณ์ ปรชญา ไต้ะอิตเต, ผู้จัดการสำนักงานและบรรณาธิการสื่อ The PEN, 9 กรกฎาคม 2562)

5.4 สำหรับการเลือกตั้งมีผลต่อสันติภาพอย่างไร?

“ในส่วนนี้นักกิจกรรมก็มีการโหวตเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่เหมือนกัน ซึ่งเป็นการโหวตที่มีหลักการและเหตุผล และการทำให้สังคมในพื้นที่นี้เป็นสังคมประชาธิปไตย จะช่วยให้พื้นที่นี้มีทางออกมากกว่าการไม่มีส่วนร่วมในประชาธิปไตยเลย สำหรับปาร์ตี้ B ไม่สนับสนุนพรรค แต่เป็นการสนับสนุนตัวบุคคล ส่วนในการเลือกตั้งรอบหน้าอาจจะเป็นการสนับสนุนบุคคลที่จะต้องเรียกว่าจะอยู่ฝ่ายใด มีกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนขึ้น ซึ่งการที่มีการแบ่งฝ่ายออกเป็น 2 ฝ่ายนี้ก็จะมีผลต่อ ปาร์ตี้ B ค่อนข้างมาก เนื่องจากประชาธิปไตยในจะทำให้รู้สึกว่ามีเสรีภาพในการพูดคุยมากขึ้น จึงมีการให้ความสำคัญกับกลุ่มที่มีการโหวตกับประชาธิปไตยมากขึ้นด้วย โดยในส่วนนี้นักการเมืองก็น่าจะมีปฏิสัมพันธ์กับ ปาร์ตี้ B เพราะที่ผ่านมาก็ปฏิสัมพันธ์กันมาอยู่แล้ว อย่าง อาลีเพ็ญ จะบอกว่าไม่เกี่ยวข้องคงเป็นไปได้ เพราะน้องชายเขาก็เป็นหัวหน้า B คนก่อน นัจมุดดินก็มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอยู่แล้ว” (สัมภาษณ์ ปรชญา ไต้ะอิตเต, ผู้จัดการสำนักงานและบรรณาธิการสื่อ The PEN, 9 กรกฎาคม 2562)

สำหรับกลุ่ม We Watch Thailand เป็นกลุ่มภาคประชาสังคมที่จับตาการเลือกตั้งระดับประเทศที่มีความร่วมมือกับทางกลุ่ม Projek SAMA SAMA โดยมีการอบรมร่วมกันและนำไปสู่การทำงานร่วมกันที่น่าสนใจยิ่ง การเคลื่อนไหวของกลุ่มภาคประชาสังคมที่จับตาการเลือกตั้งครั้งนี้ พลังการขับเคลื่อนหลักคือการพยายามทำให้การเลือกตั้งยุติธรรมต่อทุกฝ่าย โดยเฉพาะการพิจารณาถึงกฎกติกาต่าง ๆ ที่เป็นดอกผลของรัฐธรรมนูญ ปี 2560 ซึ่งถือว่ามีความสำคัญต่อการเลือกตั้งภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรก คือการเลือกตั้งในวันที่ 24 มีนาคม 2562”

5.5 บทบาทของสื่อมวลชนต่อการเลือกตั้ง

ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านทางการเมืองที่สำคัญครั้งนี้ จะกล่าวถึงบทบาทของสื่อมวลชนมิได้ เพราะในโลกแห่งดิจิทัล ได้เปลี่ยนภูมิทัศน์ของการสื่อสารของผู้คนในสังคมจำนวนมาก โดยเฉพาะการมีพื้นที่ทางสื่อออนไลน์เป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างประชาชนด้วยกัน หรือแม้กระทั่งหน่วยงานของรัฐก็ได้ใช้ช่องทางสื่อสารในพื้นที่ออนไลน์

แต่อย่างไรก็ตามสื่อกระแสหลักที่นำเสนอการเลือกตั้งผ่านโทรทัศน์ของยังเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ด้วยขนาดพื้นที่ของการสื่อสารที่กว้างและสามารถเข้าถึงในช่องทางหลักโดยเฉพาะโทรทัศน์ที่ออกถ่ายทอดทั่วประเทศ

สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส (Thai PBS) ถือเป็นสถานีโทรทัศน์ที่ทำข่าวเกาะติดการเลือกตั้งผู้สื่อข่าวก็เป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญในด้านการจับประเด็นต่าง ๆ และประสบการณ์การสังเกตการเลือกตั้งที่ผ่านมา

“หัวหน้าพรรคของแต่ละพรรคการเมืองลงมาในพื้นที่ 3 จังหวัดไม่ต่ำกว่า 2 ครั้ง เพราะเขาก็กลัวเหมือนกัน อภิสิทธิ์ก็ลงมา ธนาธรยังลงมาเลย ภูมิไฉ่ไทยก็มาเบตง หัวหน้าพรรคทั้งนั้นเลย ซึ่งเมื่อก่อนนี้ไม่มาทุกหัวหน้าพรรค บางพรรคการเมืองครั้งนี้ลงมา 2 ครั้ง ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” (สัมภาษณ์ ดิชีลา พุทธสาระพันธ์, หัวหน้าศูนย์ข่าวภาคใต้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, วัน 17 กรกฎาคม 2562)

พฤติกรรมความเปลี่ยนแปลงด้านการเมืองในพื้นที่ ส่งผลให้ทุก ๆ ฝ่ายต้องปรับตัวเองมากขึ้น พรรคการเมืองต่าง ๆ ก็ต้องปรับตัวเองเพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงจากประชาชนมากที่สุด

“ดูการนับคะแนนที่หน่วยนับคะแนนแห่งหนึ่งที่อยู่ที่ใกล้กับมัสยิด ซึ่งอยู่ใกล้บ้านผู้สมัคร ส.ส. ท่านหนึ่งที่จังหวัดปัตตานี เชื่อกันว่าเขาแพ้ แพ้ทั้ง 2 หน่วย แปลกประหลาดมาก และหน่วยเลือกตั้งอยู่ในมัสยิด แปลกประหลาดจริง ๆ เราคิดว่าซั้วเลย แต่แพ้ในหน่วยนับคะแนน ซึ่งแพ้เยอะด้วย ไม่ได้แพ้ย่อย อาจจะเป็นเพราะลงพรรคผิดหรือเปล่าก็ไม่รู้ ถึงบอกว่า การตัดสินใจของคน 3 จังหวัดเปลี่ยนไป และระหว่างที่มีการนับคะแนนก็ยังได้ยินบารอหรือโตะอิหม่ามพูดบอกว่า “เด็กรุ่นใหม่เยอะนะเดี๋ยวนี้อันนี้ แพ้มันเลือกไม่คิด” ผู้นำศาสนาเขาพูดแบบนี้ แต่เราไม่คิดว่าเด็กเลือกอย่างเดียว คือไม่รู้ปัจจัย เพราะวันที่ลงคะแนนไม่ได้อยู่ตรงหน่วยนั้น อยู่หน่วยอื่น ก็อย่จึ่งคิดว่าพลวัตการเมืองใน 3 จังหวัด กำลังจะเปลี่ยนและเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วด้วย” (สัมภาษณ์ ดิชีลา พุทธสาระพันธ์, หัวหน้าศูนย์ข่าวภาคใต้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, วัน 17 กรกฎาคม 2562)

สำหรับการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวการเลือกตั้งของสื่อกระแสหลัก นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง การเกาะติดสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี การได้รับความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นพื้นที่ที่มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องตลอด 15 ปีที่ผ่านมา การทำงานของสื่อมวลชน ก็ย่อมให้ความสนใจเป็นพิเศษกับเรื่องของความมั่นคง

“เรื่อง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ก็ทำเรื่องความมั่นคง เรื่องการพูดคุยของพรรคการเมือง แต่ละพรรค ก้อยก็เคยเอาของธนาธรที่ไม่ให้เลือกตั้งทหาร แต่อีกฝั่งหนึ่งคืออะไร แต่สุดท้ายแล้ว เหนือสิ่งอื่นใดในตัวสภูปเรา จะไปสู้มคุยกับชาวบ้านว่านโยบายแบบนี้มันมีผลต่อการตัดสินใจของคุณ หรือเปล่า แต่ไม่ได้หมายถึงว่าเลือกหรือไม่เลือกคนนั้น อย่างนโยบายความมั่นคงมีผลต่อการตัดสินใจหรือไม่ เขาก็จะบอกว่า “ไม่สำคัญ เท่าเรื่องไม่มีอะไรจะกิน” เขาไม่เห็นนโยบายที่จะแก้ปัญหา 3 จังหวัดเลย” (สัมภาษณ์ ตีชิลลา พุทธสาระพันธ์, หัวหน้าศูนย์ข่าวภาคใต้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, วัน 17 กรกฎาคม 2562)

“ในการทำข่าวการเมืองในรอบนี้ นักสื่อสารมวลชนได้เห็นถึงพลวัตความเปลี่ยนแปลงการทำข่าวที่น่าสนใจ กล่าวคือ นักข่าวสตรีเกอร์เป็นกลไกหลักที่ทำให้ข่าวเลือกตั้ง สตรีเกอร์นักข่าวที่ถูกตั้งขึ้นในจังหวัดนั้น ๆ ง่ายเป็นรายชิ้น ไม่ใช่พนักงาน แต่ก็เป็นคนของออฟฟิศ ข่าวส่วนใหญ่จากทุกที่ ก็จะถูกส่งมาจากสตรีเกอร์ สิ่งหนึ่งที่ก้อยเห็นได้ชัดในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ก้อยว่าสตรีเกอร์เริ่มทำข่าวในเชิงนโยบายของพรรคการเมืองมากขึ้น เมื่อก่อนสตรีเกอร์ที่เป็นนักข่าวท้องถิ่นก็จะลงไปหาเสียง เคาะประตูบ้าน ไปดูวัด แต่สิ่งที่เราเห็นพัฒนาการของนักข่าวในตอนนี้เป็นนักข่าวท้องถิ่น เขาเริ่มมองนโยบายของพรรคการเมืองนั้น ๆ เช่น สมัยก่อนที่จังหวัดตรัง เมื่อคุณชวนไปหาเสียง นั่งร้านกาแพ ก็จะเป็นข่าวแล้ว สตรีเกอร์โดยทั่วไปจะตามเกี่ยวกับการหาเสียง การไปเยี่ยมคนแก่ ช่วงหาเสียงได้ทุกอย่าง การตระเวนในตลาด แต่สิ่งที่เราเห็นชัดคือ เขาเริ่มไม่ถามคุณชวน เมื่อคุณชวนไปตลาด เขาก็เริ่มที่จะถามแม่ค้ามากกว่าถามคุณชวน ว่าอยากให้คุณชวนและพรรคประชาธิปัตย์ทำอะไร ซึ่งก้อยว่ามันเป็นเรื่องที่ดี คือแหล่งแรกในการถ่ายทอดข้อมูลมันมาจากความเข้าใจ พรรคการเมืองจะต้องมีอะไรบางอย่างให้กับชาวบ้าน ไม่ใช่แค่หาเสียงไปวัน ๆ มันทำให้เห็นว่า ประชาชนก็เริ่มคิด เช่นวันก่อนที่ลุงกำนันไปกระบี่แล้วโดนด่าในตลาด นักการเมืองเขาตามแล้วส่งมา หลังจากที่ลุงกำนันไปแล้ว เขาก็ไปสอบถามพี่คนนั้นว่าด่าลุงกำนันทำไม เขาก็บอกว่าเป็นเพราะชายของไม่ได้

ก้อยรู้สึกว่ามันเป็นพลวัตของคนทำข่าวในฐานะคนสายข่าว ว่าไม่ได้มองการเมืองแค่เพียงว่าเป็นนักการเมืองหลังการหาเสียงแล้วก็จบไป เริ่มมองว่านักการเมืองจะให้อะไรกลับไปให้จังหวัดของเขา คนที่อยู่ในพื้นที่ของเขา ก้อยว่ามันเป็นความรับผิดชอบของคนในวิชาชีพสื่อในพื้นที่มากขึ้น” (สัมภาษณ์ ตีชิลลา พุทธสาระพันธ์, หัวหน้าศูนย์ข่าวภาคใต้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส, วัน 17 กรกฎาคม 2562)

สำหรับสื่อวิทยุในพื้นที่ต่างจังหวัดย่อมยังมีความสำคัญอยู่ในปัจจุบัน แม้ว่าจะสื่อออนไลน์ เข้ามาก็ตาม สถานีวิทยุ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เป็นสื่อวิทยุที่มีคนติดตามและให้ความสำคัญเพราะเป็นสื่อของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ การเกาะติดตามเลือกตั้งก็ย่อมมีความสำคัญอย่างยิ่ง บทบาทของสื่อในการเลือกตั้งครั้งนี้ ก็ย่อมแบกรับความคาดหวังของคนฟังวิทยุเช่นกัน

“การทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในช่วงก่อนการเลือกตั้ง และมีการรายงานสดบรรยากาศในช่วงของการเลือกตั้ง ทั้งเลือกตั้งล่วงหน้าและวันเลือกตั้งจริง เลือกตั้งล่วงหน้าตัวเองมาใช้สิทธิที่องค์การ

บริหารส่วนจังหวัดปัตตานี เพราะตัวเองอยู่จังหวัดสงขลา แต่ลงเลือกตั้งล่วงหน้า ก็ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าติดตามทำข่าวบรรยากาศการใช้สิทธิลงคะแนนล่วงหน้าที่หน่วยคือ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี และติดตาม Monitor บรรยากาศความเคลื่อนไหวทั่วไป วันนั้นมีคนมาใช้สิทธิเยอะ ส่วนใหญ่เป็นคนนอกเขตที่มาใช้สิทธิตามที่ลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าไว้

การเลือกตั้งครั้งนี้รู้สึกว่ามีความยากในแง่ที่ต้องทำความเข้าใจต่อระบบการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งเราเป็นสื่อจะต้องเข้าใจก่อน แล้วอธิบายให้แก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นระบบแบบไหน? ทำไมต้องไปเดี๋ยวเลือก 3 อย่าง? แล้วมันคืออะไร? จะได้นายกอย่างไร? นี่คือนสิ่งที่เราทำ คือมีความยากในแง่ที่ไม่เหมือนเดิม และง่ายในแง่ที่ว่า เมื่อเราเข้าใจก็สามารถที่จะสื่อสารให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งไปเดี๋ยวแต่ได้ทั้ง 3 อย่าง เมื่อเข้าใจระบบแล้วช่วยให้ไม่ต้องพูดเยอะ ว่า 2 ไปเป็นยังไง ยากเพียงแค่วงแรกที่ทำความเข้าใจก่อน และง่ายในการสื่อสาร แต่ในส่วนขอประชาชนเราไม่รู้ว่ายากหรือง่าย ในส่วนของประชาชนอาจจะยากก็ได้ แต่ส่วนตัวคิดว่ามันยากในแง่ทำความเข้าใจ เมื่อเข้าใจก็จะง่ายในการสื่อสาร คุณเลือกไปเดี๋ยวได้ 3 อย่าง ทำไมต้องไปเลือก จะเกิดผลอย่างไร จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และรู้สึกว่าง่ายในการสื่อสารที่เขามีความตื่นตัวเป็นพื้นฐานที่อยากจะไปใช้สิทธิอยู่แล้วด้วย เพราะห่างจากการเลือกตั้งมานาน ทุกคนจึงกระตือรือร้น” (สัมภาษณ์ คุณพัชรา ยิ่งดำนุ่น, ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

ด้วยสภาพของกฎหมายการเลือกตั้งที่เปลี่ยนแปลง สืบเนื่องมาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทำให้การเลือกตั้งมีความซับซ้อนและแตกต่างจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา นักสื่อสารมวลชนโดยเฉพาะวิทยุก็ได้ใช้เสียงเป็นหลักในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ การอ่านและศึกษาทำความเข้าใจก็ย่อมเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อจะให้ตัวเองได้มั่นใจที่จะประชาสัมพันธ์ในทางวิทยุให้ผู้ฟังต่อไป หากทว่าก็ไม่ใช่ว่าเรื่องที่จะทำได้ง่ายสักทีเดียว

การปฏิสัมพันธ์กับผู้ฟังก็เป็นเรื่องที่สำคัญต่อการเลือกตั้งครั้งนี้

“คนฟังก็จะมีหลายระดับ ถ้าเป็นระดับนักวิชาการ หรือคนที่อยู่ในที่นี้ก็จะง่ายที่จะเข้าใจ แต่ถ้าเป็นชาวบ้าน จริง ๆ เขาก็ยังถามอยู่ว่า ไปเดี๋ยวทำไมเลือก 3 อย่าง เป็นคำถามเช่นนี้ตอนที่ลงไปทำศูนย์ส่งเสริมประชาธิปไตย เป็นกรรมการที่ลงพื้นที่ คือเขาก็อยากให้มีการเลือกตั้งและคิดว่าการเลือกตั้งในครั้งนี้จะช่วยทำให้เศรษฐกิจดี จะช่วยแก้ปัญหา คือเขามองผลว่ามันจะเปลี่ยนได้จริง ๆ” (สัมภาษณ์ คุณพัชรา ยิ่งดำนุ่น, ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

ต่อการรณรงค์การเลือกตั้ง ทางผู้สื่อข่าววิทยุก็ได้ทำงานร่วมกับทาง กกต. ทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ ที่ต้องศึกษาดูงานและทำความเข้าใจต่อการเลือกตั้งครั้งนี้

“กับหน่วย กต. ก็ทำงานกันใกล้ชิด เพราะเขามีการเรียกสื่อมวลชนเข้ามาประชุมก่อน มีทั้งที่จัดโดยประชาสัมพันธ์จังหวัดให้ความรู้ และเชิญกต.มา ทั้งของจังหวัดจัด ทั้งของประชาสัมพันธ์จัดเอง สำหรับสถานีเองก็เป็นเครือข่ายจึงได้รับเลือกให้มาเป็นรายการที่ประชาสัมพันธ์ของกต. มีการนำเสียงของผู้สมัครมาเปิด โดยในปัตตานีจะมี 4 คลื่นหลัก ได้แก่ สถานีม.อ. สวท. อสมท. และคลื่นชุมชนที่ปาลัส คือมีไม่เยอะ เนื่องจากเราเป็นเครือข่ายที่มีดีเจไปอบรมดีเจประจำปไตย ได้แก่ พัชราและน้องจอย เสาวนีย์ เดิมหนักจัดรายการก็เคยมีการทำงานใกล้ชิดกับกต.มาก่อน เมื่อช่วงของการเลือกตั้งเราก็โอเค ได้มาฟังนโยบาย เขาให้แนวทางแล้วให้เสียงผู้สมัครมาเปิดด้วยในช่วงของรายการที่จัด เป็นรายการพิเศษ โดยให้ผู้สมัครไปบันทึก บางส่วนก็บันทึกที่สถานีเพื่อไปออกคลื่นอื่น คลื่นหลักทั้งหมดไม่เกิน 10 คลื่น จะมีวิทยุชุมชนในบางคลื่น แต่ไม่แน่ใจว่ามีคลื่นไหนบ้าง มีที่ปาลัส 1 คลื่น แต่ก็จะมีคลื่นหลักและคลื่นชุมชนบางคลื่นที่เป็นเครือข่าย

การนำเสียงของผู้สมัครมาเปิดพร้อมกับการพูดให้ข้อมูลความรู้ด้วย มีสคริปให้ ของผู้สมัครก็จะมีเปิดเสียงเข้าไปโดยเราไม่ได้พูดแนะนำอะไรตาม คือพูดว่า “เดี๋ยวเราจะตามไปฟังการแนะนำตัวของผู้สมัคร ชื่อนี้ เขตนี้” ก็เปิดเสียงเข้าไปเลย ซึ่งบางคนพูดไม่ถึง 5 นาที พูดเพียง 2 นาที บางพรรคก็เปิดแค่เพลง โดยข้อมูลผ่านการสกรีนโดยกต. แล้วก่อนที่จะนำมาให้เราเปิด ทำให้เราสบายใจ เราแค่เปิดไปตามผังว่าวันนี้ จะเป็นของผู้สมัครคนใด เขาสกรีนบทมาเรียบร้อยแล้ว การพูดเยอะหรือน้อยก็ถือเป็นสิทธิของผู้สมัคร บางคนก็ไม่ได้พูดโดยให้คนอื่นมาพูดแทน

รายการเส้นทางสู่การเลือกตั้งเป็นรายการที่สถานีผลิตเอง ส่วนของกต.มีชื่อว่าเกาะติดการเลือกตั้ง 62 เป็นอีกส่วนหนึ่งที่อยู่ในช่วงของรายการที่พัชราจัด คือรายการร่วมแรงร่วมใจชายแดนใต้ ซึ่งรายการเกาะติดการเลือกตั้ง 62 เป็นรายการที่มีสนับสนุนโดยกต. มีค่าตอบแทนให้ เป็นอีก section หนึ่งซึ่งอยู่ในช่วงของรายการร่วมแรงร่วมใจชายแดนใต้ ซึ่งไม่เกินครึ่งชั่วโมง ประมาณ 20 นาที ส่วนรายการเส้นทางสู่การเลือกตั้งออกอากาศทุกวันศุกร์ ช่วงเวลา 16:30 น. ถึง 17:00 น. ประมาณ 30 นาที ซึ่งบางข้อดีสัมภาษณ์เสร็จในร่วมแรงร่วมใจชายแดนใต้ก็คัดเอามาริรันในช่วงของรายการเส้นทางสู่การเลือกตั้ง จะคัด เฉพาะช่วงมาออก” (สัมภาษณ์ คุณพัชรา ยิ่งดำนุ่น, ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

ในกรณีจังหวัดปัตตานี ผลของการเลือกตั้งที่ผ่านมา สื่อได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจถึงความเปลี่ยนแปลงหรือการตัดสินใจของคน

“คือเราตกใจว่ามันเปลี่ยนไปแล้วจริง ๆ หรือ มีอะไรบางอย่างมันเปลี่ยน เหมือนที่เรายังคาดหวังว่ายังไงคนในพื้นที่ก็ ด้วยความที่พรรคประชาธิปัตย์มีความเหนียวแน่นกับพื้นที่ และเราก็คาดหวังว่าอย่างน้อยน่าจะจะได้เยอะ และเมื่อไม่ได้ อีกพรรคหนึ่งหรือคะแนนที่หายไป จึงรู้สึกว่าจะไร ทำให้เปลี่ยน คนเปลี่ยนใจหรือคนไปชอบนโยบายที่คาดว่าจะป็นโอกาสใหม่ใหม่ หรืออยากลอง

เปลี่ยนใหม่จากการเลือกนโยบายหรือพรรค คนอยากจะเปลี่ยนแปลงอะไรใหม่ ๆ แล้ว จึงมีคำถามว่า อะไรมันถึงทำให้เปลี่ยน เกิดการตั้งคำถาม แต่เมื่อไปฟังข้อมูลลึก ๆ ก็จะเห็นว่า การเมืองเปลี่ยนได้ตลอด และมันก็เป็นช่วงชิงไหวชิงพริบกันที่ไม่เหมือนกันในวินาทีสุดท้าย ซึ่งเราก็ไม่รู้ว่าศึกเลือกตั้งจะสู้กันถึงขนาดไหน หัวคะแนนวิ่งเต้นกันอย่างไร เราก็จับกระแสมาได้บ้าง แต่สุดท้ายแล้วก็เป็น การตัดสินใจของคน และเราก็ยังมองว่าเงินจะมีผลทำให้เปลี่ยนได้หรือไม่ เหมือนกับว่าการวิ่งเต้นของหัวคะแนนในวินาทีสุดท้าย มีผลต่อการตัดสินใจของคน คนจะยอมเอาเงินเพื่อจะเปลี่ยนการตัดสินใจของตนเองหรือไม่ เราก็ยังมองว่า มีผลหรือไม่ เราก็ตั้งข้อสงสัยคิดว่ามีผลจริง ๆ เปลี่ยนจากความคิดของเขาหรือเปลี่ยนเพราะเงิน” (สัมภาษณ์ คุณพัชรา ยิ่งดำนุ่น, ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

สำหรับสื่อกับการเลือกตั้งนับว่าเป็นสิ่งที่อยู่คู่กันในสังคมการเมืองไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แต่ในโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงก็ย่อมมีความสำคัญอย่างมาก ที่ผู้สื่อข่าวต้องปรับตัว การโลกยุคที่มีข้อมูลข่าวสารจำนวนมาก

“ในการเลือกตั้งครั้งต่อไป สื่อจะต้องมีความชัดเจนในบทบาท การวางตัวเป็นกลางและการทำหน้าที่อย่างถูกต้องชัดเจน จะต้องรู้เท่าทัน คือบางทีไปแบบใส่เสื้อก็ได้ ไม่ใช่ว่าเล่นเหลี่ยมแต่ต้องรู้เท่าทัน เพราะทุกอย่างจะถูกดึง ถูกเหมารวมไปได้หมดเลยกับการปรากฏตัวของเรา ซึ่งจะต้องชัดเจนในบทบาท และทำหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา สิ่งที่เราทำมาก็เป็นเครดิตและปกป้องเราในระดับหนึ่ง ดังนั้น เราก็ควรที่จะยืนหยัดในบทบาทที่เรายังคงรักษา และด้วยการเป็นสื่อสถาบันการศึกษา เราเน้นการเป็นสื่อที่ต้องให้ความรู้ ดังนั้นเราต้องรู้ก่อน เข้าใจให้ชัด หรือไม่ก็ต้องแสวงหาแหล่งข่าวข้อมูล สัมภาษณ์นักวิชาการ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ต้องติดตามข่าวสารบ้านเมือง ต้องมีการรอบมุ่มองความคิดบางอย่างในการพูด อย่างการสัมภาษณ์นักวิชาการถ้าหากเราไม่ติดตาม เมื่อจะสัมภาษณ์เราก็จะไปไม่ถูก ก็จะต้องเตรียมตัวทำการบ้าน สื่อก็ต้องมีการอบรม สัมมนา หรือเข้ารับฟัง เราจะต้องเอาตัวเองเข้าไป เพื่อที่เราจะได้มีกรอบ มีแนวความคิด” (สัมภาษณ์ คุณพัชรา ยิ่งดำนุ่น, ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

5.6 รูปแบบและวิธีการหาเสียงของผู้สมัครเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี

การเลือกตั้งภายใต้รัฐธรรมนูญปี 2560 ได้ทำให้บรรดาผู้สมัครเลือกตั้งทั้งหมดเปลี่ยนกลยุทธ์การเลือกตั้งอย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กรณีจังหวัดปัตตานีก็เช่นกัน

“ยุทธศาสตร์ในการเลือกตั้ง 4 ครั้งนี้ไม่เหมือนกันเลย การเลือกตั้งครั้งนี้ชนะ 4,000 กว่าครั้งที่แล้ว 5,000 กว่าคะแนน เฉลี่ยก็จะอยู่ประมาณนี้ นอกจากการเลือกตั้งที่เป็นพวง คະแนนชนะ

เป็นหมื่น ชนชาติ ได้ยกพรรค กับคุณอิสมาแอล เบญจอิบรอฮีม 2 คน ครั้งที่ยากที่สุด คือ ครั้งที่ 3 ปี 2554 เพราะว่า 1. ภูมิใจไทยคุมกระทรวงมหาดไทย แล้วใช้กลไกทั้งหมดในมือ ใช้เงินทุนในมือสูงมาก ครั้งที่สู้กับคุณอรุณ ซึ่งเป็นรองนายกอบต. ทุกอย่างมี Full package หหมด คนที่เป็นผู้ว่า รองนายก นายอำเภอ เดินสายให้กับผู้สมัครที่เป็นผู้แทนอื่น แม้แต่เลขาศอ.บต.ในตอนนั้นก็ยังคงเดินให้คนอื่นที่เป็นคู่แข่งผมด้วย ที่ไม่ใช่ผม เพราะว่ามหาดไทยอยู่ข้างบน

การเลือกตั้งในครั้งนี้นี้ยาก แต่ว่ายากกันคนละแบบ คือ ผมประเมินไม่ได้ โดยการเลือกตั้ง 3 ครั้งที่ผ่านมาไม่ใช่ครั้งนี้ ทุกครั้งคะแนนของผมจะถูกบอกแก่พรรค 5-7 วันก่อนเลือกตั้ง และเมื่อมาบวกลบ (การเลือกตั้งแบบแบ่งเขต) คะแนนของผมจะสูงหรือต่ำไม่เคยเกิน 200 คะแนน นอกจากตอนเป็นพวง คะแนนคลาดเคลื่อนจากที่คาดไว้ 400 คะแนน แต่สำหรับการเลือกตั้งในครั้งนี้นั้นผมประเมินไม่ได้ นี่คือความยาก ด้วยคู่แข่งที่มีจำนวนมาก และด้วยวิธีการ ปัจจัยในการเลือกก็เป็นอีกแบบหนึ่ง สำหรับกลยุทธ์ในการเลือกตั้งในครั้งนี้นั้น ผมประเมินถูกหมดตั้งแต่วันแรกว่าคู่แข่งผมคือ พรรคประชาชาติ แต่คนอื่นกลับมองว่าเป็นคนอื่นด้วยเหตุผลต่าง ๆ” (สัมภาษณ์ นายอันวาร์ สาและ, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 12 กรกฎาคม 2562)

สำหรับยุทธศาสตร์หลักของผู้สมัครที่ได้รับการเลือกตั้งครั้งนี้คือ “ก่อนอื่นต้องวิเคราะห์ตัวเองก่อน อย่าลืมนะว่าผมเป็นนักการตลาด ฉะนั้น concept ทุกอย่างที่คุณเห็นบนตัวผม คือสิ่งที่เป็จุดแข็งของผม ผมก็ใช้ทุกอย่างที่เป็นจุดแข็งของผม สมัยแรกที่ผมสู้กับคุณไวโรจน์ สู้กับคุณเด่น ถามว่าผมสู้กับเขา ผมมีอะไรดี ผมไม่มีอะไรดีเลย แต่ผมมีจุดแข็ง ทุกอย่างมันมาจากการที่วาง concept ก่อน ผมดู product ก่อน ผมคือ product ตัวหนึ่ง ผมมองว่าคนที่ลงเป็นมุสลิมทุกคน แต่สิ่งที่แตกต่างกันระหว่างคนมุสลิมทุกคนโดยที่ชาวบ้านไม่ต้องรับข้อมูลอะไรเลย แต่สามารถทำให้แตกต่างกันได้ มีอย่างหนึ่งมุสลิมทุกคนแตกต่างกับผม แม้แต่คุณเด่นก็แตกต่างกับผม โดยวิธีเดินมีหลายอย่าง แต่มีผู้ใหญ่อายุที่ไม่รู้จักกับผมมาพูดกับคนแถวบ้านว่า “กูไม่รู้จักหรอกว่ามันเป็นใคร ไม่รู้ว่าดีหรือไม่ดี แต่รู้้อย่างเดียวที่สายตาสัมผัส คือ สัญลักษณ์ของความเป็นมุสลิมบนใบหน้า”

วิธีที่ผมหาเสียง เนื่องจากว่าครอบครัวของผมทะเลาะกันในหมู่เครือญาติ พ่อทะเลาะกับอา แต่ก็ได้ทะเลาะกับคนนอก ทะเลาะด้วยญาติกันเอง เพราะญาติเป็นหมู่คนที่เข้มแข็ง จึงสามารถที่จะต่อสู้กันได้ แต่วันที่เขาเรียกให้ผมลง ผมบอกพ่อให้เรียกญาติพ่อทุกคนมารวมญาติกันทั้งหมดที่บ้าน แล้วพูดว่า “จะให้ลง ส.ส.เอาไหม” ผมคิดอย่างหนึ่ง คือ ญาติฝั่งไหนก็ตามแต่ ผมไม่ทะเลาะเลย พ่อทะเลาะ แต่ผมไม่ทะเลาะ เขาก็กับผมหมด ผมถามทุกคนว่า “เห็นด้วยไหม” ทุกคนตอบ “เห็นด้วย” โดยญาติผมทะเลาะกันรุนแรงมาก มีเรื่องเดียวที่ไม่ทำ คือ ยิงกันตาย นอกนั้นทุกอย่างทั้งการขัดขวางต่าง ๆ ซึ่งญาติที่ทะเลาะไม่ค่อยกันมานานเป็นสิบปี ก็เห็นด้วย ดังนั้นผมจึงบอกว่า ผมทำด้วยตัวเองจะไม่ชนะ ถ้าจะให้ชนะต้องร่วมมือกัน คนที่ไม่คุยกันมานาน ทะเลาะรุนแรง เมื่อมาจับมือกันก็ร้องให้ ผมบอกว่า ผมไม่รู้ว่าผมจะชนะหรือไม่ แต่วันนี้ที่ผมได้ เงินซื้อไม่ได้ ผมชนะแล้ว แล้วผมก็เอาอันนี้แหละไปกับผมด้วย ในวันที่ผมพูด จากเหตุการณ์นี้ วันนี้ผมขอให้เป็นอย่างเดียว ทุกคนเลือกกันนั้น เลือกผู้ใหญ่บ้าน

เลือกนายก ทะเลาะทุกครั้ง ผมก็บอกว่า สิ่งที่ผมชนะมาเป็นแบบนี้ ขอให้ยึดตามแนวทางผมได้ไหม ผมจะทำเป็นตัวอย่าง ผมเรียกทีมงานผมทั้งหมด ใครที่ไล่ว่าคู่แข่งผม ผมไล่ออกทั้งหมดวันนั้นเลย เพราะคุณไม่มีสิทธิที่จะว่าเขา คุณมีอะไรเหนือกว่าผู้สมัคร ถ้าเขาไม่เป็น ส.ส.เขาก็รวยอยู่แล้ว เขาเหนือกว่าผมเยอะ แต่เขาเสียสละ เอาปัญหาทุกอย่างใส่หัวเขา เพราะฉะนั้นผมจะทำให้เป็นตัวอย่างว่า ผมจะพูดถึงข้อดี และก็บอกชาวบ้านเลยว่า ชอบใครเลือกเลย อย่าทะเลาะ หลังจากนั้นใครชนะก็สนับสนุนให้เต็มที่ที่สุด ก็เหมือนกัน ถ้าผู้ชนะเป็นคู่แข่งผม ใน 4 ปีนี้คุณจะไม่เห็นผมต่อต้านเขานอกจากเขาทำในสิ่งที่ไม่ดี ถ้าเป็นสิ่งที่ดี ผมสนับสนุน แต่ถ้าสมมติว่าใน 4 ปีนี้เขาทำอะไรก็แล้วแต่ โดยที่ไม่ประสบความสำเร็จ มีข้อบกพร่องหรือไม่ดีตรงไหน 4 ปีข้างหน้าผมจะล้มเขาเอง” (สัมภาษณ์ นายอันวาร์ สาและ, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 12 กรกฎาคม 2562)

“ครั้งนี้ที่หนัก คือ พรรคประชาชาติมองว่าอาจารย์วรวิทย์ชนะแน่ อาจารย์เป็นรองหัวหน้าพรรคประชาชาติ ดูแลในพื้นที่ตรงนี้ เป็นอดีตสมาชิกวุฒิสภา แต่แพ้ แต่ถ้าพูดง่าย ๆ คือ อัลลอลฮ์ส่งผมมาวันนี้ ผมบอกว่า “พรรคต้องคิดให้ละเอียดแล้วละ คุณไวโรจน์ที่มีพ่อเป็นกษัตริย์ มีน้องเขยเป็นราชินีของรัฐ เขาเข้มแข็งมาก มีน้องเป็นแม่ทัพภาคที่ 4 คุณเด่น โต๊ะมีนา เป็นเหมือนสัญลักษณ์ของพื้นที่ เป็นประธาน วาเดห์เก่า คุณอรุณ เบญจลักษณ์น่ากลัวที่สุด เพราะเขามีความพร้อมของภาครัฐ มีกลไกทุกอย่าง มีน้องชายเป็นสส. แต่อัลลอลฮ์ก็ให้ผมชนะ ทุกครั้งมีคนบอกว่า “วา ทางนี้เหนียวแน่” แต่ทุกครั้งก็จะมา ด้วยเกมแบบเดิมผมถึงบอกกับคนปัตตานีเวลาผมไปปฐมนิเทศว่า “สอนลูก สอนหลานไว้ คนที่เป็นพ่อแม่ ใครคิดว่าลูกชอบ มาอยู่กับผมได้ แต่ถ้าจะให้ดีเมื่อลูกได้เรียนรู้ ก็ให้คิดในใจ ปลุกฝังทุกคนว่าให้แย่งแล้ว ล้มผมให้ได้ ผมบอกเลย เพราะถ้าเขาล้มผมได้ เขาก็เหมาะที่จะเป็นตัวแทน สามารถดูแลคนปัตตานี และดูแลผมด้วย” ผมทำการบ้านเจียบ ๆ คนไม่รู้ เพราะผมไม่เคยพูด เพราะผมกลัว ซึ่งสิ่งกลัวคือเมื่อเราบอกผลงานแก่สาธารณะ ในอิสลามจะ takabbur (หลงตัวเอง) นิดเดียว แต่ครั้งที่ผ่านมาเป็นครั้งที่ผมบอกว่าผมทำอะไรบ้างในต่อนหาเสียง” (สัมภาษณ์ นายอันวาร์ สาและ, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 12 กรกฎาคม 2562)

ต้นทุนทางสังคมก็เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับการเมืองในจังหวัดปัตตานี การมีทุนทางสังคมนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งต่อคะแนนเสียง ซึ่งเป็นสิ่งที่สายสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนในพื้นที่เดียวกัน นักการเมืองกับชาวบ้านก็อาศัยความสัมพันธ์ข้างต้นที่จะเป็นสิ่งที่ตัดสินใจมากกว่านโยบายการเมือง สำหรับบางพื้นที่ พรรคอาจจะไม่มีผลเท่ากับบุคคล

“ผมจริงใจ งานศพที่ไหนผมก็ไป ผมชอบ ไม่ว่าผมจะเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมก็อยู่เหมือนเดิม สำหรับคนอื่นอาจต้องผ่านตัวเขาก่อน แต่สำหรับผมไม่ต้อง มาหาผมได้ตลอดเวลา วันศุกร์ผมไม่ไปไหน มาพบผมได้ ช่วงที่ผมไม่มีตำแหน่งผมก็ช่วย ผมเริ่มทำเช่นนี้มาตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นมา ซึ่งคนที่มาหากก็ไม่ไ้แค่ 3-4 อำเภอเท่านั้น นอกจากนี้ เช่น อำเภอมายอ และอำเภออื่น ๆ อีก” (สัมภาษณ์ นายอนุมติ ชูสารอ, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 3, วันที่ 14 กรกฎาคม 2562)

ความสัมพันธ์ในเชิงระบบอุปถัมภ์ของระบบการเมืองไทยนับว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมาก เพราะนั่นหมายถึงรักษาระบบเครือข่ายของฐานคะแนนเดิมเอาไว้

สำหรับพรรคการเมืองใหม่ ที่เป็นตัวแทนของคนรุ่นใหม่ คือพรรคอนาคตใหม่ ในเขตการเลือกตั้งที่ 1 ในจังหวัดปัตตานี ได้ถือว่เป็นเขตพื้นที่สำคัญอย่างยิ่ง ในสมรภูมิการแข่งขันครั้งนี้

“วิธีการทำงานของผม คือ ผมรู้ว่าเขต 1 เป็นเขตที่หินที่สุด และผมก็ No Name สิ่งที่ผมทำก็คือ ผมเอาแผนที่มาทางทั้งหมด ยะหริ่ง 10 ตำบล ปัตตานี 18 ตำบล 54 หมู่บ้าน ยะหริ่งประมาณ 20 22 หมู่บ้าน ผมมานั่งจิ้ม แล้วผมก็นั่งไล่ญาติผมว่าอยู่ตรงไหน เจาะเป็นเครือ เป็นญาติ ใช้วิธีแบบโบราณ และผมก็ทำตารางตั้งแต่ก่อนลงเลือกตั้งว่าแต่ละวันต้องลงพื้นที่ไปที่ใดบ้าง นั่นคือแผนของผม และการคาดหวังของผมตอนลงเลือกตั้งครั้งแรก คือได้คะแนนประมาณ 7,500 คะแนน ผมประเมินจาก 1. บรรดาญาติพี่น้อง ญาติพี่น้องยังงใจเขาก็ใส่ผม และอีกอย่างหนึ่งคือผมประเมินจากฐานคะแนนเก่าของพรรคประชาธิปัตย์และพรรคภูมิใจไทย ซึ่งคุณอันวาร์ สาและ และคุณอรุณ เบญจลักษณ์ ด้วยคะแนนสองพันกว่าคะแนน 27,000 กับ 26,000 ผู้ลงสมัครตอนนั้นประมาณ 10 คน กลยุทธ์ผมก็ง่าย ๆ คือ เคาะประตูบ้านให้คนรู้จัก และเริ่มที่จะฟรีเซ็นต์ตัวเองโดยอาศัย social เป็นหลัก ทำกิจกรรมบน Facebook ทุกวันนี้ชาวบ้านก็ยังคงรู้จักผม ผมมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ทำงานกับผม รอบอ่าวบางปู คือกลุ่มท่าด่าน ที่ปลูกพริก ผมก็ส่งเสริมให้เขาปลูกพริก และผมเอาพริกของเขาส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย ถ้าดูใน Facebook ผมจะเห็นได้ชัดเจน ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มที่เลี้ยงปูในบ่อกุ้งร้าง จากนั้นก็ส่งปูที่เลี้ยงไปยังอีกทีมหนึ่งที่ดูแลเกี่ยวกับปูนิ่ม ทำให้เกิด cash flow ในหมู่บ้านเอง สิ่งที่ผมทำคือผมเป็นพ่อค้าผมหาตลาดก่อน เมื่อผมมีตลาดแล้วผมก็ช่วยชาวบ้าน

ลักษณะการเมืองก็เช่นเดียวกัน ความคาดหวังของพรรค เขาคาดหวังที่จะได้คะแนนปาร์ตี้ลิสต์ แต่ความคาดหวังของคนลงคือ ต้องชนะ ผมก็ป้กธงว่าผมจะต้องชนะ พรรคเขาก็ประเมินจากสิ่งที่เราเดินลงพื้นที่ กระแสและพรรคทำโพลจากการวิเคราะห์ก่อนเลือกตั้ง กับหลังเลือกตั้ง สิ่งที่น่าสนใจไม่เหมือนพรรคอื่น คือความชัดเจนของกระแส คุณณรรมาเน่ ผู้เลือกตั้งของพรรคอนาคตใหม่ก็ต้องเกาะกระแสของคุณณรรมาเน่ นั่นคือส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งคือคะแนนญาติพี่น้อง

อย่างในตัวเมืองเอง คะแนนที่ผมได้ ผมได้ในอำเภอเมือง 10,000 คะแนน รุสะมิแลผมชนะหมดทุกหน่วย ถามว่าผมรู้ได้อย่างไร รู้จากข้อมูลคะแนนดิบ ผมศึย์และใช้หลักวิชาการ analyze ทั้งหมดวิเคราะห์โดยใช้ SPSS วันเข้าไป เพราะผมไม่ได้เล่นการเมืองแค่จบจวดย ผมต้องการที่จะทำ และข้อมูลนี้จะส่งผลให้เห็นว่าทำไมพรรคอนาคตใหม่กล้าที่จะลงท้องถิ่นในเขตรุสะมิแล และเขตเมือง เพราะผมรู้ว่าคะแนนผมได้เท่าไร ผมรู้ทุกหน่วยเลือกตั้ง เป็นข้อมูลจากกกต.ซึ่งเขา xerox ให้ทุกอย่าง โดยให้ผู้สมัครไปขอ พรรคอนาคตใหม่มีทุกคน” (สัมภาษณ์ นายอภิศักดิ์ ะยิมะ, ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 15 กรกฎาคม 2562)

จุดเด่นทางนโยบายของพรรคอนาคตใหม่ในการหาเสียงการเลือกตั้งของพื้นที่จังหวัดปัตตานี นับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่อยู่ในพื้นที่

“จุดเด่นของเราคือเรื่องของนโยบาย ผลักดันเรื่องของนโยบาย ใช้นโยบายคุยเป็นหลัก ผมก็จะมี แผ่นนโยบายแผ่นเล็ก ๆ ก็จะมีพูดในเรื่องของการไม่เกณฑ์ทหาร เรื่องเงินสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา เด็กวัยรุ่นหาสิ่งที่เขาชอบเดือนละ 1,800 บาท และเงินสนับสนุนของผู้สูงอายุของพรรคอนาคตใหม่ให้ 2,000 บาท ถ้าผมจำไม่ผิด คือใช้นโยบายคุยเป็นหลัก นโยบายที่ชาวบ้านสัมผัสได้ โดยเฉพาะบ้านเรา นโยบายในเรื่องของการทหารจะถูกใจมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องของการตั้งด่าน ผมจะพูดเสมอว่าไม่ได้ช่วยให้เหตุการณ์หรือการจับกุมผู้กระทำผิดได้เร็วและถูกต้อง” (สัมภาษณ์ นายอภิศักดิ์ หะยีมะ, ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 15 กรกฎาคม 2562)

สำหรับการลงมาหาเสียงปราศรัยของหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ มีผลอย่างยิ่งต่อคะแนนเสียงของพรรคอนาคตใหม่ในจังหวัดปัตตานี ทำให้เกิดกระแสการตื่นตัวของคนรุ่นใหม่ต่อพรรคอนาคตใหม่

“การที่คุณธนาธรลงมาวันนั้นมีผลมาก คะแนนขึ้นเลยครับ ผมตั้งไว้ 7,500 คะแนน อีก 5,000 คะแนนก็มาจากส่วนนี้ด้วย เพราะถ้าดูจากเขตอื่นของผู้สมัครพรรคอนาคตใหม่ เขาจะได้ประมาณ 6,700 คะแนน ไม่ถึงหมื่น” (สัมภาษณ์ นายอภิศักดิ์ หะยีมะ, ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1, วันที่ 15 กรกฎาคม 2562)

สำหรับตัวแทนพรรคการเมืองที่อยู่ฝั่งรัฐบาลคือพรรคพลังประชารัฐ ในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ได้มีการหาเสียงที่แตกต่างกันไป จากประสบการณ์ที่สั่งสมและประเมินสถานการณ์การเมืองที่ผ่านมา

“ผมรู้ว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องใช้เงิน หลังจากการเลือกตั้งปี 2554 พรรคชาติไทยพัฒนา ผมสรุปเลยว่าต้องใช้เงิน 40 ล้านถึงจะมีโอกาสชนะ คำนวนจากการที่เขาใช้เงินยิงเมื่อยิงเสร็จแล้วก็คำนวณแต่ละพรรคการเมืองที่ลงเล่น โดยเฉพาะคนที่เป็คู่แข่ง ต้องใช้เงิน 40 ล้านเป็นหลักถึงจะมีโอกาสชนะ รวมทั้งต้องอาศัยภาพลักษณ์ของตัวเอง วิธีการหาเสียง เทคนิคของการหาเสียงที่ดีด้วย ไม่ได้หมายความว่าเงินเป็นตัวหลัก แต่ภาพลักษณ์ของผู้สมัครเป็นตัวหลัก อยู่กับชาวบ้านเป็นอย่างไร ภาพลักษณ์เป็นอย่างไร แล้วเงินจะมา

ผมประกาศตัวว่าผมจะไม่เล่นการเมืองแล้ว หากไม่มีเงิน 40 ล้าน มีพรรคมาติดต่อผมเกือบ 10 พรรค ผมสรุปแล้วว่าทุกคนแค่อยากได้คนลงสมัครเท่านั้น พรรคพลังประชารัฐก็มาติดต่อหลังจากนั้น ผมเข้าใจว่าหากคนไม่ได้ เนื่องจากวิสัยทัศน์ของเขาคือ 1. คนเคยเล่นการเมือง 2. คนที่รู้จักคน เขาจะเอา 2 ประเด็น คนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เพราะเป็นพรรคขนาดใหญ่ ผมก็ไม่นึกว่าพรรคนี้จะมาติดต่อ แต่ผมก็ปฏิเสธ ผมบอกว่า “ตราบไต่ที่ผมไม่เห็นตัวเงิน ผมไม่เล่น เพราะผมหมดयेอะแล้ว ไม่อยากจะหมดอีก” โดยในใจผม ผมชอบนโยบายของพรรคพลังประชารัฐ กรณีเรื่องเงินที่ช่วยชาวบ้าน มันไม่ใช่เงินที่เหมือนกับพรรคการเมืองหนึ่งให้ 2,000 บาทแล้วก็หาย ทักซิณให้แล้วก็หาย เป็นประชานิยม แต่พรรคนี

ให้มา 1 ปีแล้ว และผมก็ทำข่าว พบว่าประชาชนดีใจมาก หากครอบครัวที่มีสมาชิกแค่คนเดียวก็ไม่ใช่เป็นไร ได้ 300-500 บาท แต่บางครอบครัวมี 8 คน ซื้อข้าวสารคนละกระสอบ โดยเฉพาะคนริมทะเล เพราะเข้าในบริบทของคุณสมบัติคือ ไม่มีเงิน ไม่มีที่ดิน ไม่มีเงินในธนาคาร ด้วยความที่คนเยอะก็สามารถซื้อข้าวสารได้เป็นกระสอบ ผมติดใจนโยบายนี้เป็นหลัก ช่วงระหว่างที่เขาจะมาเจรจากับผม ผมก็เซอร์เวย์เหมือนกัน สิ่งนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผมตัดสินใจลงพรรคพลังประชารัฐ แต่ผมก็บอกเขาว่า “ผมไปกรุงเทพฯ ได้ ผมจะฟังนโยบายพรรคก่อน” ผมกลัวว่าจะมีค่าบุญคุณกัน ผมบอกกว่า “ค่าเครื่องบินไป-กลับผมจ่ายเอง ผมขอที่พักที่เดียว” ถ้าที่พักเราจ่ายด้วยก็คิดว่าเราไม่มีความหมาย” (สัมภาษณ์ นายมุฮัมมัดปาเรช โลหะสัณห์, ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1 พรรคพลังประชารัฐ, วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

แนวทางการหาเสียงของพรรคก็มีการประเมินกับคู่แข่งตลอดเวลา ในช่วงการหาเสียงการเลือกตั้ง

“ผมไม่เคยกังวลกับผู้สมัครคนอื่น เพราะอันวารักก็แข็งเพราะพรรคประชาธิปัตย์ ส่วนคนอื่นผมดูแล้วว่าแนวทางการหาเสียงไม่เท่าไร ผมอาศัยตัวผมเป็นหลัก ภาพลักษณ์ผมเป็นหลัก และผลงานที่ผมคิดว่าผมทำมาโดยตลอด ผมมาเล่นการเมืองแต่งงานนักข่าวผมก็ทำ เดินหาคน เจอคนร้านน้ำชาไม่ใช่ว่าหาเสียง ร้านน้ำชาทำให้คนรู้จักเราเยอะ เพราะเมื่อเขากลับบ้าน เขาจะพูด เขาเข้ามาในเมือง และเมื่อเขากลับบ้าน เขาก็จะพูดกับชาวบ้านด้วยกัน สำหรับพฤติกรรมผมคือ ถ้าตั้งโต๊ะด้วยกันมีโต๊ะใกล้ๆ ผมก็จ่ายหมด ถึงไม่เล่นการเมืองก็จ่ายให้อยู่แล้ว อีกอย่างหนึ่งคือ ผมมีแนวคิดว่าการเมืองหากว่าอยากจะสนิทกับคน การทำเช่นนี้เป็นส่วนหนึ่ง จะทำให้มีการพูดถึง และผลงานเราที่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดก็เยอะ คนจีนก็ชอบ โดยคนจีนในเมืองเขาจะชอบคนมือสะอาดมีผลงาน” (สัมภาษณ์ นายมุฮัมมัดปาเรช โลหะสัณห์, ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1 พรรคพลังประชารัฐ, วันที่ 16 กรกฎาคม 2562)

สรุปเบื้องต้นเกี่ยวกับเวทีปราศรัยใหญ่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี หากกล่าวเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปัตตานี การลงมาของหัวหน้าพรรคเมืองอย่างเช่น พรรคประชาธิปัตย์ พรรคอนาคตใหม่ และพรรคประชาชาติ ก็ได้เปิดเวทีปราศรัยใหญ่ในจังหวัดปัตตานี ได้รับความสนใจจากผู้คนในจังหวัดปัตตานีเป็นจำนวนมาก ข้อสังเกตจากผู้วิจัยที่ไปร่วมสังเกตการณ์การปราศรัยใหญ่ของพรรคการเมือง 3 พรรคมีข้อสรุปได้ดังนี้

ในเวทีปราศรัยใหญ่ของ (1) พรรคประชาธิปัตย์ การลงมาร่วมเวทีปราศรัยระดับแถวหน้าของพรรค เช่น หัวหน้าพรรค นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ปรึกษาพรรค นายชวน หลีกภัย โดยเปิดเวทีในตัวเมืองปัตตานี ผู้เข้าร่วมเวทีส่วนหนึ่งก็มีหลายรุ่นแต่แลเห็นว่าจะมีจำนวนมากคือ กลุ่มวัยกลางคน กลุ่มข้าราชการ และมีผู้นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในเมืองปัตตานี เป็นเขต 1 ซึ่งการเลือกตั้งที่ผ่านมาเจ้าของพื้นที่ก็คือพรรคประชาธิปัตย์ และผลของการเลือกตั้งครั้งนี้ก็เป็นพรรคของพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดิม ซึ่งเขต 1 ปัตตานี ถือว่าเป็นเขตหลักของพรรคประชาธิปัตย์ (2) พรรคอนาคตใหม่ที่จังหวัดปัตตานี ผู้เข้าร่วมฟังเวที

ปราศรัยส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ นักเรียน นักศึกษาจะอยู่รอบ ๆ เวทีจำนวนมาก และเป็นการปราศรัยที่เน้นเนื้อหาไปทางด้านเศรษฐกิจ เรื่องปากท้อง และเรื่องของการพัฒนาในพื้นที่ วาทศิลป์ผนวกกับประเด็นนโยบายของหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ได้กระตุ้นให้คนหนุ่มสาวโดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา คนรุ่นใหม่ให้ตื่นตัวจำนวนมาก แม้ว่าจะไม่ได้ที่นั่งในระบบแบ่งเขต ทั้ง 4 เขตในปัตตานี หากทว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ ธรรมชาติได้เปลี่ยนโฉมให้การเมืองมาอยู่ในความสนใจของคนรุ่นใหม่ และก็มีพลังมีน้อย พิจารณาจากคะแนนเสียงที่ได้รับจากจังหวัดปัตตานี และ (3) พรรคประชาชาติ ถือว่าเป็นพรรคการเมืองของคนมลายูในพื้นที่ก็อาจจะเป็นไปได้ การเปิดเวทีปราศรัยในพื้นที่ปัตตานี ได้เลือกสถานที่ขององค์กรศาสนา โดยได้รับการนิยมนอกจากกลุ่มนักการศึกษา และกลุ่มชาวมลายูจำนวนมาก ความพิเศษคือเวทีปราศรัยหาเสียงของพรรคประชาชาติ ได้ปราศรัยเป็นภาษามลายูท้องถิ่น ซึ่งก็มีหัวหน้าพรรคเดียวกันนั้นที่ได้ปราศรัยเป็นภาษามลายูท้องถิ่นได้ และมีอัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับคนท้องถิ่นอย่างแนบแน่น

บทที่ 6

วิเคราะห์ บทสรุป และข้อเสนอแนะ

งานวิจัย การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมืองและพฤติกรรมกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2562 จังหวัดปัตตานีครั้งนี้ วางอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับ 2560 ที่มีผลโดยตรงต่อรูปแบบ วิธีการ ผลของการเลือกตั้งครั้งนี้ สำหรับในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ผลการเลือกตั้งทั้ง 4 เขตการเลือกตั้ง ผู้ที่ได้รับการเลือกตั้งนับถือศาสนาอิสลามทั้ง 4 เขต แต่คณะพรรคการเมือง เขต 1. พรรคประชาธิปัตย์ เขต 2. พรรคภูมิใจไทย เขต 3. พรรคประชาชาติ เขต 4. พรรคประชาชาติ การเลือกตั้งวันที่ 24 มีนาคม 2562 สำหรับพื้นที่จังหวัดปัตตานี ภายใต้รัฐธรรมนูญ โดยในบทนี้จะตอบตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้

รูปแบบและวิธีการของผู้สมัครการเลือกตั้ง

การเลือกตั้งครั้งนี้ผู้สมัครเลือกตั้งในจังหวัดปัตตานี ได้ใช้วิธีการลงพื้นที่ หาเสียงตามหมู่บ้านจัดเวทีปราศรัย และเข้าร่วมเวทีอภิปรายที่จัดขึ้นในพื้นที่ ตามหน่วยงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้นไม่ว่าจะเป็นภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ผู้สมัครหลัก ๆ ของพื้นที่จังหวัดปัตตานีได้เข้าร่วมการอภิปรายเกือบทุกเวที ซึ่งนับว่าเป็นรูปแบบและวิธีการหาเสียงอีกรูปแบบหนึ่ง

การหาเสียงในโลกดิจิทัล หรือว่าโลกออนไลน์ เนื่องจากการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นการเลือกตั้งครั้งแรกที่มีกฎหมายควบคุมการเลือกตั้งในโลกดิจิทัล ผู้สมัครส่วนใหญ่ก็ได้ใช้พื้นที่ออนไลน์หาเสียง

ไม่ว่าจะเป็นทางด้านนโยบายและภาพลักษณ์ที่ต้องการให้ประชาชนได้รับทราบ รวมถึงกิจกรรมทางการเมืองในโลกออนไลน์ที่ยังคงเป็นลักษณะรูปแบบเดิม

สำหรับจังหวัดปัตตานี รูปแบบและวิธีการหาเสียงมีลักษณะเฉพาะเจาะจงในเชิงมิติทางด้านวัฒนธรรม ศาสนา ที่เข้ามาเกี่ยวข้องอีกด้วย อย่างไรก็ตามการเมืองวัฒนธรรมเช่นนี้ยังคงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับผู้สมัครลงเลือกตั้งทุกระดับ

สรุปงานวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง 5 ข้อ

1. เพื่อศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมือง ขององค์กรและกลุ่มทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

สรุปเบื้องต้นเกี่ยวกับเวทีปราศรัยใหญ่ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี หากกล่าวเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปัตตานี การลงมาของหัวหน้าพรรคเมืองอย่างเช่น พรรคประชาธิปัตย์ พรรคอนาคตใหม่ และพรรคประชาชาติ ก็ได้เปิดเวทีปราศรัยใหญ่ในจังหวัดปัตตานี ได้รับความสนใจจากผู้คนในจังหวัดปัตตานีเป็นจำนวนมาก ข้อสังเกตจากผู้วิจัยที่ไปร่วมสังเกตการณ์การปราศรัยใหญ่ของพรรคการเมือง 3 พรรค มีข้อสรุปได้ดังนี้

ในเวทีปราศรัยใหญ่ของ (1) พรรคประชาธิปัตย์ การลงมาร่วมเวทีปราศรัยระดับแถวหน้าของพรรค เช่น หัวหน้าพรรค นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ที่ปรึกษาพรรค นายชวน หลีกภัย โดยเปิดเวทีในตัวเมืองปัตตานี ผู้เข้าร่วมเวทีส่วนหนึ่งก็มีหลายรุ่นแต่แลเห็นว่าจะมีจำนวนมากคือ กลุ่มวัยกลางคน กลุ่มข้าราชการ และมีผู้นับถือศาสนาพุทธและอิสลาม ในเมืองปัตตานี เป็นเขต 1 ซึ่งการเลือกตั้งที่ผ่านมาเจ้าของพื้นที่ก็คือพรรคประชาธิปัตย์ และผลของการเลือกตั้งครั้งนี้ก็เป็นพรรคของพรรคประชาธิปัตย์เช่นเดิม ซึ่งเขต 1 ปัตตานี ถือว่าเป็นเขตหลักของพรรคประชาธิปัตย์ (2) พรรคอนาคตใหม่ที่จังหวัดปัตตานี ผู้เข้าร่วมฟังเวทีปราศรัยส่วนใหญ่เป็นคนรุ่นใหม่ นักเรียน นักศึกษาจะอยู่รอบๆ เวทีจำนวนมาก และเป็นการปราศรัยที่เน้นเนื้อหาไปทางด้านเศรษฐกิจ เรื่องปากท้อง และเรื่องของการพัฒนาในพื้นที่ วาทศิลป์ผนวกกับประเด็นนโยบายของหัวหน้าพรรคอนาคตใหม่ได้กระตุ้นให้คนหนุ่มสาวโดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา คนรุ่นใหม่ให้ตื่นตัวจำนวนมาก แม้ว่าจะไม่ได้ที่นั่งในระบบแบ่งเขต ทั้ง 4 เขตในปัตตานี หากว่าการเลือกตั้งครั้งนี้ อนาคตได้เปลี่ยนโฉมให้การเมืองมาอยู่ในความสนใจของคนรุ่นใหม่ และก็มีพลังไม่น้อย พิจารณาจากคะแนนเสียงที่ได้รับจากจังหวัดปัตตานี และ (3) พรรคประชาชาติ ถือว่าเป็นพรรคการเมืองของคนมลายูในพื้นที่ก็อาจจะเป็นไปได้ การเปิดเวทีปราศรัยในพื้นที่ปัตตานี ได้เลือกสถานที่ขององค์กรศาสนา โดยได้รับการนิยมนจากกลุ่มนักการศึกษา และกลุ่มชาวมลายูจำนวนมาก ความพิเศษคือเวทีปราศรัยหาเสียงของพรรคประชาชาติ ได้ปราศรัยเป็นภาษามลายูท้องถิ่น ซึ่งก็มีหัวหน้าพรรคเดียวกันนั้นที่ได้ปราศรัยเป็นภาษามลายูท้องถิ่นได้ และมีอัตลักษณ์ที่เชื่อมโยงกับคนท้องถิ่นอย่างแนบแน่น

2. เพื่อศึกษาบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ คณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) จังหวัดปัตตานี กลุ่มภาคประชาสังคม ที่เข้ามามีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตจังหวัดปัตตานี

สำหรับพื้นที่ที่มีความรุนแรงอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา ทำให้สถานการณ์การเฝ้าระวังการเกิดเหตุในพื้นที่การเลือกตั้งจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ภารกิจหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงก็คือ คณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี ที่ต้องอาศัยสรรพกำลัง ทุกองคาพยพของรัฐ ในการป้องกันความรุนแรง ซึ่งการเลือกตั้งครั้งนี้ ไม่มีความรุนแรงเกิดขึ้นในวันเลือกตั้ง ตลอดระยะเวลาที่มีการลงคะแนนเสียงการเลือกตั้ง สามารถอนุমানและตีความได้ว่า กลุ่มขบวนการที่ก่อความรุนแรงไม่ได้มองการเลือกตั้งเป็นสิ่งที่ต้องทำลาย เพราะการเลือกตั้งเป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงทางการเมืองแบบสันติวิธีอย่างหนึ่ง ขอส่งเสียงบอกแก่สังคมไทยว่า คนในพื้นที่ที่ต้องการอะไร และต้องการผู้นำแบบไหน

จังหวัดปัตตานี ถือว่าเป็นจังหวัดที่มีหัวหน้าพรรคการเมืองสำคัญ ๆ ลงมาพื้นที่เปิดเวทีปราศรัยใหญ่ในการเลือกตั้งครั้งนี้จำนวนมาก เช่น พรรคประชาชาติ พรรคอนาคตใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ ฯลฯ ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวของพรรคการเมืองต่าง ๆ อย่างคึกคักมากกว่าจังหวัดอื่น ๆ ด้วยพื้นที่จังหวัดปัตตานี มีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีนักศึกษาจำนวนมากและมีการโอนย้ายทะเบียนบ้านมาอยู่ในมหาวิทยาลัย ทำให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ให้ความสำคัญอย่างมาก การหาเสียงเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งนี้มีรูปแบบไม่ต่างจากครั้งที่ผ่านมา แต่จะเพิ่มเติมในการหาเสียงในโลกออนไลน์

การเคลื่อนไหวของกลุ่มต่าง ๆ ในพื้นที่ ตั้งแต่กลุ่มภาคประชาสังคม นักสื่อสารมวลชน ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค และประชาชน มีการตื่นตัวทางการเมืองสูง สาเหตุเพราะไม่มีการเลือกตั้งมา 5 ปี ทำให้ประชาชนมีความสนใจการเลือกตั้งครั้งนี้จำนวนมาก บทบาทของสื่อมวลชน โดยเฉพาะในยุคออนไลน์ได้มีบทบาทอย่างมากต่อการเลือกตั้งครั้งนี้ อย่างมีนัยยะสำคัญ ตั้งแต่เรื่องของกรรณรงค์การเลือกตั้ง การติดตามการเลือกตั้ง การให้ข้อมูลองค์ความรู้พื้นฐานแก่ประชาชนในพื้นที่ การใช้สื่อออนไลน์ในการทำงาน เผยให้เห็นถึงการตื่นตัวการเลือกตั้งครั้งนี้อย่างมาก โดยเฉพาะในหมู่ของคนรุ่นใหม่มีเป็นกลุ่มคนสำคัญต่อการเลือกตั้งครั้งนี้

3. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมทางการเมือง แบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน และกลุ่มการเมือง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเลือกตั้งครั้งนี้ ประกอบไปด้วยสองส่วนที่สำคัญ ประการแรก มีผู้ใช้สิทธิการเลือกตั้ง เป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่จำนวนมากขึ้น ประการที่สอง มีพรรคการเมืองจำนวนมากส่งผู้สมัครลงเลือกตั้ง อันนี้มาจากรัฐธรรมนูญ

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องค่าใช้จ่าย เพื่อให้เห็นมูลค่าของการใช้จ่ายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดปัตตานี

สำหรับการใช้ทรัพยากรการเลือกตั้งครั้งนี้ มีการจำกัดการใช้จ่ายของตัวผู้สมัคร ตามกฎหมาย ประกอบการเลือกตั้ง หากทว่าในส่วนของการใช้จ่ายจริง ผู้วิจัยได้พบว่า ผู้สมัครโดยส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินมากกว่าจำนวนที่ กกต. กำหนด โดยพิจารณาจากกิจกรรมทางการเมือง โดยหลัก ๆ ค่าใช้จ่ายมักใช้ไปในการจัดเลี้ยง และทำกิจกรรมทางด้านกีฬา และทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น

5. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของข้ออำนาจทางการเมือง การย้ายพรรคการเมือง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทางการเมือง รวมทั้งการวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งที่เกิดขึ้นในเขตจังหวัดปัตตานี

การเปลี่ยนแปลงข้อทางการเมืองการเลือกตั้งครั้งนี้ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ตั้งแต่การย้ายพรรคการเมืองของผู้สมัครการเลือกตั้ง และการเกิดขึ้นของพรรคใหม่ เช่น พรรคประชาชาติ พรรคอนาคตใหม่ และพรรคพลังประชารัฐ เป็นต้น

ปรากฏการณ์การย้ายพรรคในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นับว่าเป็นเรื่องที่สามารถยืนยันสมมุติฐานที่ว่า **“คนในพื้นที่เลือกคน ไม่ใช่เลือกพรรค”** กล่าวคือ การเปลี่ยนพรรคการเมืองของผู้สมัครในพื้นที่จังหวัดปัตตานี สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการเลือก พฤติกรรมทางสังคม ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมทางด้านมิติศาสนา ที่ให้คุณค่ากับคน และการนับถือคน มากกว่าพรรคที่สังกัด หากทว่า ความเปลี่ยนแปลงที่จะเลือกพรรคมากกว่าเลือกคนก็เกิดขึ้น เป็นปรากฏการณ์ใหม่ ที่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อวิธีการเลือกคนมากกว่าเลือกพรรค คือ การเกิดขึ้นของพรรคอนาคต ทำให้คนรุ่นใหม่จำนวนมากในเขต 1 ปัตตานี เลือกพรรคอนาคต ไม่ใช่เลือกผู้สมัครของพรรค

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้าใจกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะหมวดว่าด้วยการเลือกตั้ง เพราะรัฐธรรมนูญปี 2560 ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเลือกตั้งจากบัตร 2 ใบ เหลือเพียง 1 ใบ ทำให้ประชาชนบางส่วนสับสนและขาดความเข้าใจในการมีส่วนร่วมการเลือกตั้ง
2. ควรสนับสนุนให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญและระบบการเลือกตั้ง
3. ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยประเด็นการเมืองวัฒนธรรม คุณค่า และระบบเครือญาติ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งล่วงหน้าและการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรโดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย เพราะมีประชาชนในจังหวัดปัตตานี ได้อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย
2. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งและการหาเสียงในโลกออนไลน์ เพราะเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการเลือกตั้งในยุคดิจิทัล
3. ควรศึกษาพฤติกรรมการเลือกตั้งของคนรุ่นใหม่หรือกลุ่มคนที่ใช้สิทธิการเลือกตั้งครั้งนี้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาแนวโน้มการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบรัฐสภาไทยของกลุ่มคนรุ่นใหม่
4. ควรมีการศึกษาบทบาทของกลุ่มภาคประชาสังคมกับการมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง

บรรณานุกรม

- ชัยอนันต์ สมุทรวณิช และพีรศักดิ์ จันทวรินทร์. (4252). *ข้อมูลพื้นฐานกึ่งศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2541). *จิตวิทยาสังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พรศักดิ์ ฝ่องแก้ว. (2534). *การเลือกตั้งกับการพัฒนาทางการเมืองในเอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาการพัฒนาทางการเมืองไทย*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วัชรวิทย์ ไชยสาร. (2541). *ระบบการเลือกตั้งกับการเมืองไทยยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: นิตยธรรม.
- วิสุทธิ โพธิ์แท่น. (2554). *พัฒนาประชาธิปไตย พัฒนาการเมืองไทย*. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานผลิตเอกสารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- คันสนีย์ ตันติวิท. (2543). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตเลือกตั้งที่ 1*. ปัตตานี: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- “_____”. (2562). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตเลือกตั้งที่ 2*. ปัตตานี: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- “_____”. (2562). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตเลือกตั้งที่ 3*. ปัตตานี: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- “_____”. (2562). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตเลือกตั้งที่ 4*. ปัตตานี: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- ข่าวสด. (2562). *ชาวปัตตานี แห่งฟ้าง อนาคตใหม่ ปราศรัย ‘ธนาธร’ ชู 3 แนวทางแก้ปัญหาความไม่สงบ*. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.khaosod.co.th/election-2019/news_2265904.

- คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. (2562). *ก้าวแรกของเยาวชนรุ่นใหม่สู่การเลือกตั้ง 2562*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://web.facebook.com/PoliticalSciencepnpsu/>
- “_____”. (2562). *กิจกรรมรณรงค์เลือกตั้ง “รณรงค์โค้งสุดท้าย (Big Day)*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://web.facebook.com/PoliticalSciencepnpsu/>
- จังหวัดปัตตานี.(ม.ป.ป.). *สภาพทั่วไป*. สืบค้น 4 กรกฎาคม 2562, จาก <http://www.pattani2018.pattani.go.th/content/information.pdf>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2562). “*ธนาธร*” นำทีมอนาคตใหม่ลงใต้หาเสียงปัตตานี ปชช.แห่ต้อนรับตลาดแตก. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/1509281>.
- ไทยโพสต์. (2562). *อภิสิทธิ์ลุยหาเสียง จ.ปัตตานี ลั่นรักษาพื้นที่*. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/30378>.
- ศูนย์ส่งเสริมการศึกษาและการมีส่วนร่วมของพลเมืองที่ 5. (2562). *กกด. สรุปการลงทะเบียนขอใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า นอกเขตเลือกตั้ง / นอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/dlc5/ewt_news.php?nid=5106&ewt=ZGJfMTE5X2VjdF90aA
- ศูนย์ข่าวภาคใต้. (2562). *ชายแดนใต้ผู้สมัคร ส.ส.ลั่น เขตชนข้างอื้อ ฮือฮาตั้งเวทีปราศรัยถึงดี 1*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.isranews.org/content-page/67-south-slide/73912-election.html>
- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงจาการ์ตา. (2562). *บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.thaiembassyjakarta.com/wp-content/uploads/2019/01/overseaselection2019.pdf?fbclid=IwAR2JeWfc55MH4mh7MNrJkXSxMPPLi0dTRS4I0DID0y2TCBkvh4wJOW1KIk>
- “_____”. (2562). *บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.thaiembassyjakarta.com/wp-content/uploads/2019/01/overseaselection2019.pdf?fbclid=IwAR2JeWfc55MH4mh7MNrJkXSxMPPLi0dTRS4I0DID0y2TCBkvh4wJOW1KIk>.
- สถานเอกอัครราชทูต ณ สิงคโปร์. (2562). *ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.thaiembassy.sg/sites/default/files/.pdf>.
- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอชิงตัน.(2562). *ผลการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <https://thaiembdc.org/wp-content/uploads/2019.pdf>.
- สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงวอร์ซอ. (2562). *บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร*. สืบค้น 23 มิถุนายน 2562, จาก <http://www.thaiembassy.org/warsaw/contents/filemanager/ Vote%202562.pdf>

- สำนักข่าวไทย. (2562). *วิเคราะห์สนามเลือกตั้งปัตตานี เขต 1*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://tna.mcot.net/view/60nffl>
- สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดปัตตานี. (2562). *กกต.จังหวัดปัตตานี สร้างกลไกในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งการเลือกตั้ง*. สืบค้น 13 มิถุนายน 2562, จาก <http://thainews.prd.go.th/th/news/detail/TCATG190210095733723>
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2562). *โครงสร้างองค์กร*. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=51
- “_____” (2562). *บุคลากร*. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ect.go.th/pattani/main.php?filename=organize>.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี. (2562). *ข้อมูลการปกครอง*. สืบค้น 4 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=43&filename=index.
- “_____” (2562). *ข้อมูลสรุปจำนวนครัวเรือน ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้ง*. สืบค้น 9 กรกฎาคม, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- “_____”. (ม.ป.ป.). *ทำเนียบ สส./สว.* สืบค้น 4 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=42&filename=index.
- “_____” (2548). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2548*. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=120.
- “_____”. (2550). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550*. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=137.
- “_____”. (2554). *การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2554*. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=39.
- “_____”. (2562). *รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี(อย่างไม่เป็นทางการ) วันอาทิตย์ที่ 24 มีนาคม 2562*. สืบค้น 5 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- “_____”. (2562). *ข้อมูลสรุปจำนวนครัวเรือน ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้ง*. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.

- “_____”. (2562). ล้วงหน้านอกเขต เขต 1. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ect.go.th/pattani/main.php?filename=index>
- “_____”. (2562). ล้วงหน้านอกเขต เขต 2. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ect.go.th/pattani/main.php?filename=index>
- “_____”. (2562). ล้วงหน้านอกเขต เขต 3. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ect.go.th/pattani/main.php?filename=index>
- “_____”. (2562). ล้วงหน้านอกเขต เขต 4. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.ect.go.th/pattani/main.php?filename=index>
- “_____”. (2562). ข้อมูลสรุปจำนวนครัวเรือน ประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และหน่วยเลือกตั้ง. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- “_____”. (2562). รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี. สืบค้น 27 มิถุนายน 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- “_____”. (2562). รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี. สืบค้น 27 มิถุนายน 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- “_____”. (2562). “กต.” จับมือ “สพร.-สื่อมวลชน” รายงานผลคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. อย่างไม่เป็นทางการ ผ่านแอปพลิเคชัน Rapid Report . สืบค้น 13 มิถุนายน 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=5204&ewt=ZGJfMTE5X2VjdF90aA
- “_____”. (2562). รายงานผลคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี. สืบค้น 27 มิถุนายน 2562, จาก https://www.ect.go.th/pattani/ewt_news.php?nid=270&filename=index.
- หนังสือพิมพ์แนวหน้า. (2562). ผู้ว่าปัตตานีเขมรับมือศึกเลือกตั้ง. สืบค้น 13 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.ryt9.com/s/nnd/2959335>
- “_____”. (2562). ‘ทวิ’ นำทัพพรรคประชาชาติ ปูพรมปัตตานีโชว์แก้ปากท้อง เดินหน้าพัฒนาชายแดนใต้. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://www.ryt9.com/s/nnd/2962303>.
- CH7NEWS. (2562). เปรียบมวยเลือกตั้ง กับ 4 ผู้สมัคร ส.ส.ปัตตานี อรุณ เบญจลักษณ์ ตัวเต็ง. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://news.ch7.com/detail/324791>
- INNnews. (2562). “อภิสิทธิ์” นำผู้สมัครส.ส.ปัตตานีลุยหาเสียงงานเมาลิดนบี. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก https://www.innnews.co.th/regional-news/news_335933/.

- INNnews. (2562). เลือกตั้งปัดตานีชาวบ้านออกมาใช้สิทธิจำนวนมาก. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก https://www.innnews.co.th/regional-news/news_355439/
- Matchon online. (2562). ‘ปัดตานี’ แห่ใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าแน่นขนัด ยอดลงทะเบียนกว่า 1.4 หมื่นคน. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก https://www.matichon.co.th/politics/news_1409599
- Matchon online. (2562). ประชาชนปัดตานีทยอยเลือกตั้ง ท่ามกลางการดูแลความปลอดภัยเข้ม. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก https://www.matichon.co.th/region/news_1420559
- MGR online. (2562). “พลังประชารัฐ” ทุกรัฐบาลแก้ พ.ร.บ. ัญญาสำเร็จ ขณะลงช่วยผู้สมัครหาเสียงที่ปัดตานี. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/south/detail/9620000025124>
- MGR online. (2562). พรรคประชาชนชาติลงพื้นที่ปัดตานี ยังเน้นเรื่องไฟใต้ ย้ำต้องเป็นวาระแห่งชาติ. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/south/detail/9620000021646>.
- MGR online. (2562). กกต.ปัดตานีหวั่นความรุนแรงช่วงเลือกตั้ง จัด รปภ.คุ้มกัน 803 หน่วยเลือกตั้ง. สืบค้น 13 มิถุนายน 2562, จาก <https://mgronline.com/south/detail/9620000012148>
- MThai. (2562). ‘อนุทิน’ ลงพื้นที่ปัดตานี ชูนโยบายคนพื้นที่ดูแล 3 จังหวัดใต้. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://news.mthai.com/politics-news/709625.html>
- Nation TV. (2562). ปัดตานี รปภ.เข้มพื้นที่เลือกตั้งล่วงหน้า. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก [http://www.nationtv.tv/main/content/378697811/?=MOSTVIEW_FULLPATH.%27day/%27.\\$news_model_list\[0\]\[%27CategoryNameEng%27\].%27/%27?%3E](http://www.nationtv.tv/main/content/378697811/?=MOSTVIEW_FULLPATH.%27day/%27.$news_model_list[0][%27CategoryNameEng%27].%27/%27?%3E)
- NBT News. (2562). บรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้า ที่จังหวัดปัดตานี. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=-EkxIOvnhhY>
- NBT News. (2562). บรรยากาศการเลือกตั้งล่วงหน้า ที่จังหวัดปัดตานี. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=-EkxIOvnhhY>
- Projek SAMA. (2561). *Projek Sama Sama*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.facebook.com/pg/projeksamasama/posts/?ref=page_internal
- Sugarno matha. (2562). ปราศรัยย่อย พรรคประชาชนชาติ พบ ประชาชน จ.ปัดตานี. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.youtube.com/watch?v=R3I_tG_J6TU
- Southernreports. (2562). บรรยากาศการใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้าปัดตานีคึกคัก. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก <https://www.southernreports.org/>
- Thai PBS News.(2562). เลือกตั้ง 2562 : จ.ปัดตานี รปภ.เข้มรับสมัคร ส.ส.วันแรก. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=tvzFsWtHYTc>
- Thai Post. (2562). อภิสิตธิ์ลุยหาเสียง จ.ปัดตานี ลั่นรักษาพื้นที่. สืบค้น 9 กรกฎาคม 2562, จาก <https://www.thaipost.net/main/detail/30378>

- Thaipbs .(2562). เลือกตั้ง 2562 : กกต.คาด 3 จังหวัดชายแดนใต้ ใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า 90%. สืบค้น 28 มิถุนายน 2562, จาก <https://news.thaipbs.or.th/content/278475>
- THE UNIQUEX. (2562). พลังนักศึกษาเล่ารายชื่อ ถอดถอน กกต. “โปะแตก”. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://web.facebook.com/TheUniqueXPSU/>
- Voice. (2562). ‘ประชาชาติ’ ปรากฏชัดปัตตานี ชูธง ‘กระจายอำนาจ’ ยึดหลักการสิทธิขั้นพื้นฐาน. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://voicetv.co.th/read/IUQCulnlk>
- voice. (2562). ‘อนาคตใหม่’ ลงพื้นที่ปัตตานี สะท้อนปัญหา ‘ธุรกิจประมง’ ทрудหนัก. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://voicetv.co.th/read/rJubul6dQ>.
- Voice. (2562). ‘ประชาชาติ’ ปรากฏชัดปัตตานี ชูธง ‘กระจายอำนาจ’ ยึดหลักการสิทธิขั้นพื้นฐาน. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://voicetv.co.th/read/IUQCulnlk>.
- voice. (2562). ‘อนาคตใหม่’ ลงพื้นที่ปัตตานี สะท้อนปัญหา ‘ธุรกิจประมง’ ทрудหนัก. สืบค้น 27 พฤษภาคม 2562, จาก <https://voicetv.co.th/read/rJubul6dQ>.
- Voicetv. (2562). นักศึกษา มอ.ปัตตานี ค้านเลื่อนเลือกตั้ง ชูป้าย “ประเทศไทย = ประชาธิปไตย”. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://voicetv.co.th/read/5w4ErWg1E>
- We Watch. (2556). We Watch ชวนทุกคนที่มีความห่วงใยและใส่ใจต่อสถานการณ์ทางการเมืองการเลือกตั้งร่วมกันติดตาม จับตา และเรียนรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งครั้งนี้ไปด้วยกัน. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก https://www.facebook.com/weareonwatch/?epa=SEARCH_BOX
- We Watch. (2556). Who We Are?. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก <https://wewatchthailand.org/>
- We Watch. (2562). การเลือกตั้ง 24 มี.ค.62 งบประมาณการเลือกตั้งสูงสุดในประวัติศาสตร์. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2562, จาก https://wewatchthailand.org/data/2019/02/1558?fbclid=IwAR3UQKaQsAixxal_yNnBmPWk-io_56CEjuPcoqblXNv6DudIEGmM1spzay0
- Workpoint News. (2562). ยอดลงทะเบียนเลือกตั้งล่วงหน้า-นอกราชอาณาจักร 2.75 ล้านคน. สืบค้น 7 กรกฎาคม 2562, จาก <https://workpointnews.com/2019/02/20/D>
- Workpointnews. (2562). ปัตตานีเตรียมแผน 2 ถ้านับซ้ำอายุย้ายมานับรวมจุดปลอดภัย. สืบค้น 29 มิถุนายน 2562, จาก <https://workpointnews.com/E8%B1/>

บุคลากรกรม

สัมภาษณ์โดย รศ.ดร.สามารถ ทองเฝือก และ อาจารย์เอกกรินทร์ ต่วนศิริ

ลำดับ	รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ตำแหน่ง	วันที่สัมภาษณ์
1	ชาฮารี เจ๊ะหลง	CSO Projek Sama Sama	วันศุกร์ ที่ 12 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
2	ติชิตา พุทธสาระพันธ์	ผู้สื่อข่าว Thai PBS / หัวหน้าศูนย์ข่าวภาคใต้ สถานีโทรทัศน์ไทยพีบีเอส	วันพุธ ที่ 17 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
3	ปรัชญา ไต่ะอีดเต	CSO The Pen	วันอังคาร ที่ 9 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
4	พัชรา ยิ่งดำนุ่น	ผู้สื่อข่าว นักจัดรายการวิทยุ สถานีวิทยุ ม.อ.ปัตตานี	วันอังคาร ที่ 16 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
5	มุฮัมมัดปาเรซ โลหะสันท์	ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1 พรรคพลังประชารัฐ	วันอังคาร ที่ 16 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
6	มุฮัมมัดอารีฟิน จะปะกียา	ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 2 พรรคประชาชาติ	วันพฤหัสบดี ที่ 11 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
7	สมนึก กุลมณี	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี	วันอังคาร ที่ 2 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
8	สมมุติ เบ็ญจลักษณ์	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 4 พรรคประชาชาติ	วันอาทิตย์ ที่ 14 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
9	อนุมัติ ชูสารอ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 3 พรรคประชาชาติ	วันอาทิตย์ ที่ 14 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
10	อภิศักดิ์ หะยีมะ	ผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1 พรรคอนาคตใหม่	วันจันทร์ ที่ 15 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562
11	อันวาร์ สาและ	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1 พรรคประชาธิปัตย์	วันศุกร์ ที่ 12 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2562

ภาคผนวก

ผลคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง จังหวัดปัตตานี
วันที่ 24 เดือนมีนาคม พุทธศักราช 2562 (อย่างไม่เป็นทางการ)
ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี
(ข้อมูลแก้ไขล่าสุด วันที่ 1 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2562)

เขตการเลือกตั้งที่ 1

นายอันวาร์ สาและ¹

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 1

เขตการเลือกตั้งที่ 1				
ลำดับ	หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน
1	5	นายอันวาร์ สาและ	ประชาธิปัตย์	19,883
2	1	นายวรวิทย์ บารู	ประชาชาติ	15,233
3	7	นายสนิท นาแวง	ชาติไทยพัฒนา	13,614
4	3	นายบัณฑิต อับดุลบุตร	ภูมิใจไทย	13,487
5	17	นายอภิศักดิ์ หะยีมะ	อนาคตใหม่	11,951
6	6	นายอรุณ เบ็ญจลักษณ์	รวมพลังประชาชาติไทย	11,095
7	9	นายมุฮัมมัดปาเรช โลหะสันต์	พลังประชารัฐ	5,673
8	11	นายอัสมาน โต๊ะมีนา	เพื่อไทย	1,421
9	14	นายเฟาซี ดอเลาะ	เสรีรวมไทย	857
10	27	นายมุฮัมมะฮายดี เฮาะมะ	เศรษฐกิจใหม่	826

1 Voice TV.ปัตตานี.2562.สืบค้นจาก <https://election.voicetv.co.th/province/94> .(ออนไลน์).สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2562

11	8	นายอนุเบศร์ ขวัญเชื้อ	คลองไทย	333
12	4	นายรอมลี แวะหะมะ	พลังท้องถิ่นไท	292
13	2	นายชยันต์ เพชรล้อม	ชาติพัฒนา	255
14	25	นายอุดมศักดิ์ แวนิด	ถิ่นกาขาวชาววิไล	178
15	23	นายณรงค์ มะเข็ง	ครูไทยเพื่อประชาชน	136
16	28	นายอัฐพล เพ็ชรภิมล	เพื่อแผ่นดิน	132
17	26	นายอับดุลอารี ยะโกะ	พลังไทยรักไทย	128
18	21	นางสาวซารีฟ้า เจ๊ะนะ	พลังชาติไทย	110
19	33	นายไพโรจน์ คณานุรักษ์	ประชาชนปฏิรูป	83
20	16	นางอนันตดา แข็งแรง	เพื่อชาติ	77
21	22	นายอับดุลกอเดร์ ประดู่	ประชาธิปไตยใหม่	73
22	30	นายมูสตอปา สะแม	พลเมืองไทย	73
23	31	นายคณนภัค ปานแก้ว	แผ่นดินธรรม	61
24	19	นางสาวนिरายา เลาะนะ	รักษผืนป่าประเทศไทย	59
25	29	นายอัสมูนี เจ๊ะอุบง	พลังสังคม	58
26	10	นายรอสะ เจ๊ะหะ	ประชานิยม	55
27	13	นางสาวหาชาติ บุษะมัน	ประชาธิปไตย	52
28	32	นายอับดุลเลาะ สะดียามู	พลังประชาธิปไตย	46
29	12	นายบัญญัติ มะเต็ง	เพื่อธรรม	43
30	34	นางสาวชนิษฐา อรัญญู	ภูมิพลังเกษตรกรไทย	29
31	35	นายประกาศ แก้วแกม	ไทยก้าวหน้า	26
32	24	นางอามีเนาะ ดาโอะ	ภราดรภาพ	24
33	18	นางพาริตะ หมัดเจริญ	ไทยธรรม	20
34	20	นายบดินทร์ มีแย	พลังไทยรักชาติ	17

เขตการเลือกตั้งที่ 2

นายอับดุลบาซิม อานู²

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 2

เขตการเลือกตั้งที่ 2				
ลำดับ	หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน
1	1	นายอับดุลบาซิม อานู	ภูมิใจไทย	17,652
2	7	นายมุฮัมมัดอารีฟีน จะปะกียา	ประชาชาติ	17,218
3	19	นายศิริวัชโชติ รัตนมาลา	รวมพลังประชาชาติไทย	14,918
4	10	นายอิสมาแอล เบญจิบรอฮีม	ประชาธิปัตย์	12,953
5	4	นายวันนอร์ หะยีเมาะลอบ	อนาคตใหม่	6,936
6	6	นายมุฮัมมัดรอปี หม้อแหล่	พลังท้องถิ่นไท	5,667
7	8	นายอัศมี หยีดาโอะ	พลังประชารัฐ	3,923
8	5	นายอัदनัน สุลหลง	เสรีรวมไทย	1,137
9	14	นายเอกอนันต์ วันอารีย์สกุล	ชาติไทยพัฒนา	858
10	20	นายสมมาตร พรหมดำเนิน	พลังชาติไทย	500

2 Voice TV.ปัตตานี.2562.สืบค้นจาก <https://election.voicetv.co.th/province/94> .(ออนไลน์).สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2562

11	26	นายชูเพียน สะดียามู	เศรษฐกิจใหม่	344
12	21	นายเฉลิมพล ธรรมชาติ	แผ่นดินธรรม	305
13	2	นายชาญฤทธิ์ หนูชูแก้ว	คลองไทย	272
14	3	พ.ต.ท.อนุวัตร ดอเลาะเซาะ	เพื่อธรรม	267
15	27	นายณัฐัน หะยีเต็ง	พลังไทยรักไทย	214
16	24	นายสะมาแอ สะมะแอ	ประชาธิปไตยใหม่	210
17	29	นายไชดอาลี ไชดอูเซ็ง	พลังประชาธิปไตย	197
18	12	นายดอวหะ สะมุติง	เพื่อชาติ	188
19	33	นายเจษฎา บาเหม	ไทยรักษาธรรม	183
20	18	นายดอฮิง มุดอ	ถิ่นกาขาวชาววิไล	155
21	30	นางอามีนา เพ็ชรภิมล	เพื่อแผ่นดิน	150
22	11	นางสาวโรสรี ศรีตุลาการ	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	119
23	15	นายสุตใจ ชุมนุมนณี	สยามพัฒนา	115
24	17	นางสาวซาลีฮะ เซ็ง	ประชาธิปไตย	103
25	22	นายรอแม สามีอะ	ครูไทยเพื่อประชาชน	93
26	13	นายนิรันดร์ แวดือราม	ประชาธิปไตย	84
27	16	นายสีฮาบุดิน หะยีมะเต็ง	ไทยธรรม	76
28	28	นางสาวไต้ยิบา สามีอะ	พลังไทยสร้างชาติ	75
29	34	นายคุณยา เบญจฮาริศ	ประชาไทย	66
30	25	นายชาเดร์ มุซอ	ประชานิยม	56
31	31	นางแวนานี แวนานา	ภูมิพลังเกษตรกรไทย	50
32	32	นายแวนะแม แวนะหลง	พลังสังคม	30
33	23	นายอาฮิ ยูโซะ	ภราดรภาพ	24

เขตการเลือกตั้งที่ 3

นายอนุมัติ ชูसारอ³

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 3

เขตการเลือกตั้งที่ 3				
ลำดับ	หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน
1	3	นายอนุมัติ ชูसारอ	ประชาชาติ	36,799
2	14	นายอับดุลกอฮาร์ อาแวปุเตะ	ภูมิใจไทย	18,109
3	10	นายนัชรุดดีน ฮัจยีดาโอะ	พลังประชารัฐ	11,740
4	6	นายคอเลฟ เจ๊ะนา	ประชาธิปัตย์	9,980
5	13	นายอาลีฟ มาแฮ	อนาคตใหม่	6,742
6	15	ว่าที่ ร.ต.โมฮัมมัดยาสรี ยูซง	รวมพลังประชาชาติไทย	2,322
7	5	นายนาเซอร์ พงศ์ประเสริฐ	เพื่อไทย	810
8	1	นายเซ็ง ปุเตะ	เสรีรวมไทย	632
9	18	นายอับดุลรามัน มะยูโซะ	ชาติไทยพัฒนา	483
10	23	นายนุกูล ขวัญทอง	แผ่นดินธรรม	459

3 Voice TV.ปัตตานี.2562.สืบค้นจาก <https://election.voicetv.co.th/province/94> .(ออนไลน์).สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2562

11	11	นายอูสมาน อับดุลเลาะ	พลังท้องถิ่นไท	282
12	8	นางสาวรอฮันนี เจะเลาะ	ชาติพัฒนา	269
13	30	นางดวงฤดี นิลจันทร์	เพื่อแผ่นดิน	232
14	4	นางสาวชาวีเยะ หะยีแวงละ	รักษผืนป่าประเทศไทย	211
15	26	นายซาบารี มะลี	พลังชาติไทย	177
16	34	นางธิปัตยา กิมเต็ม	ภูมิพลังเกษตรกรไทย	172
17	29	นายอิสมาแอ ยาดา	เศรษฐกิจใหม่	160
18	9	นายนิอิลยัส นิมะ	ประชาภิวัฒน์	150
19	16	นายกอเดร์ สือแต	เพื่อชาติ	140
20	7	นางสาวยารอน๊ะ มะแซ	คลองไทย	97
21	33	นายอับดุลสาลาม ยูโซะ	พลังประชาธิปไตย	79
22	12	นายเจะดิง ดาเล็ง	เพื่อธรรม	69
23	28	นายตอเละ ยูโซ๊ะ	ทางเลือกใหม่	63
24	17	นายมะสุกรี สาเมาะ	ไทยธรรม	62
25	27	นายอัมมัน อาแซ	พลังไทยรักไทย	60
26	21	นางฮัมเสียะ ปูเงิน	ถิ่นกาขาวชาววิไล	52
27	22	นายอายุ สะสอเล็ง	พลังไทยรักชาติ	49
28	24	นายปานุสซี สารี	ครูไทยเพื่อประชาชน	49
29	25	นายอภิเชษฐุ์ เจะเล็ง	ประชาธิปไตยใหม่	47
30	36	นายมะลี ตามะ	ประชาไทย	45
31	35	นางสุพรรณิ ศรีปาน	ไทยภรรคม	42
32	31	นางสาวเสาเดาะ มามะ	ภราดรภาพ	38
33	19	นายอับดุลฮากัม หะยีเจะหลง	ประชารธรรมไทย	36
34	32	นายมุฮัมมัด อาแวง	พลเมืองไทย	27
35	20	นายแวงปา แวงตาเยะ	ประชานิยม	23

เขตการเลือกตั้งที่ 4

นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์⁴

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปัตตานี เขตการเลือกตั้งที่ 4

เขตการเลือกตั้งที่ 4				
ลำดับ	หมายเลข ประจำตัว ผู้สมัคร	ชื่อ-สกุล	พรรค	ได้คะแนน
1	6	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	ประชาชาติ	29,323
2	4	นายอันวาร์ สะมาแอ	พลังประชารัฐ	15,718
3	5	นายมุฮัมมัดอาลาวิ บือแน	ภูมิใจไทย	12,623
4	9	นายซาตา อาแวก็อจี	รวมพลังประชาชาติไทย	8,636
5	8	นายพริดี เบญจิบรอน	ประชาธิปัตย์	7,685
6	10	นายวันสุเซน แวหะยี	อนาคตใหม่	6,741
7	3	นายอับดุลฮาริส อดุลยศาสน์	เสรีรวมไทย	485
8	19	นายอิทธิพล นาวินพัฒนรัตน์	ชาติไทยพัฒนา	393
9	24	นายอาแซ บิง	เศรษฐกิจใหม่	329
10	1	นายเจ๊ะโมฮัมหมัดอิสฟิตรี เจ๊ะโมง	ชาติพัฒนา	326

4 Voice TV.ปัตตานี.2562.สืบค้นจาก <https://election.voicetv.co.th/province/94> .(ออนไลน์).สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2562

11	7	นายอาหะมะ เวาะผา	พลังท้องถิ่นไท	309
12	26	นางสาวมัจญ์ดิยะฮ์ อาสัน	ครูไทยเพื่อประชาชน	233
13	25	นายรุสดี แนนราฮิง	ประชาธิปไตยใหม่	217
14	17	นายสุรียา ฮามะ	ไทยธรรม	208
15	29	นายมุฮัมมัดอัสนาน กาหมีะ	พลังประชาธิปไตย	178
16	12	นายประสิทธิ์ แทนเอียด	เพื่อชาติ	147
17	2	นางสาวรุสดี เอี่ยมเด	รักษ์ผืนป่าประเทศไทย	132
18	28	นายอานัส ดอร์ไละห์	พลังสังคม	121
19	11	นายยูโซะ หามะ	เพื่อธรรม	117
20	22	นายมะเย็ง ชามุดิง	พลังชาติไทย	116
21	14	นายอัปดุลตอละ สามอ	คลองไทย	92
22	27	นางมะยะยะ สามะ	พลังไทยรักไทย	92
23	30	นางตอยบัส ยาฮิง	พลเมืองไทย	85
24	15	น.ส.ซูไรยา เบ็ญจวรรณมาศ	ประชาธิปไตย	75
25	13	นายอิบราเฮม กอดตอ	ประชานิยม	58
26	16	นางสาวนุรฮายาตี บูละ	ประชาภิวัฒน์	58
27	21	นายมุดอ แก่	ถิ่นกาขาวชาววิไล	49
28	34	นายฮัมฎาน ปือซา	ประชาไทย	39
29	23	นายเตมศักดิ์ ถาวรสุข	แผ่นดินธรรม	33
30	20	นายประสาน ยูแมน	เพื่อแผ่นดิน	27
31	32	นายอดุลย์ สาละ	พลังไทยรักชาติ	26
32	33	นายฮาซัน หมักหมัน	ไทรักธรรม	26
33	31	นายดอเลาะ สาละ	ภราดรภาพ	12

ผลคะแนนการเลือกตั้งล่วงหน้านอกเขต พุทธศักราช 2562

ข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปัตตานี

เขตการเลือกตั้งที่ 1

เขตการเลือกตั้งที่ 1										
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9
บัตรที่ได้รับจัดสรร	4,635	500	500	500	500	500	500	500	500	635
2.1 บัตรดี	4,371	471	471	468	461	481	471	477	480	591
2.2 บัตรเสีย	124	15	13	12	17	3	16	9	10	29
2.3 บัตรไม่เลือกผู้ใด	140	14	16	20	22	16	13	14	10	15
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9
หมายเลข 1 นายวรวิทย์ บารู พรรคประชาชาติ	550	36	31	40	40	37	39	32	58	237
หมายเลข 2 นายชัยนต์ เพชรล้อม พรรคชาติพัฒนา	18	2	1	-	3	-	1	6	4	1
หมายเลข 3 นายบัณฑิต อับดุลบุตร พรรคภูมิใจไทย	152	17	14	14	31	13	9	17	26	11
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9
หมายเลข 4 นายรอมลี แวะหะมะ พรรคพลังท้องถิ่นไท	8	1	-	-	-	-	-	1	2	4
หมายเลข 5 นายอันวาร์ สาและ พรรคประชาธิปัตย์	682	76	95	79	77	68	87	71	80	49
หมายเลข 6 นายอรุณ เบ็ญจลักษณ์ พรรครวมพลัง ประเทศไทย	148	20	19	15	17	17	20	14	13	13

เขตการเลือกตั้งที่ 1										
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9
หมายเลข 16 นางอนันตดา แข็งแรง พรรคเพื่อชาติ	4	-	-	1	-	1	-	-	-	2
หมายเลข 17 นายอภิศักดิ์ หะยีมะ พรรคอนาคตใหม่	1,854	217	216	203	192	238	199	210	195	184
หมายเลข 18 นางพริต๊ะ หมัดเจริญ พรรคไทยธรรม	3	-	-	-	-	-	1	1	1	-
หมายเลข 19 นางสาวนिरายา เลาะนะ พรรครักษ์ผืนป่า ประเทศไทย	3	1	1	-	-	1	-	-	-	-
หมายเลข 20 นายบดินทร์ มีแย พรรคพลังไทยรักชาติ	3	-	-	-	-	-	-	2	-	1
หมายเลข 21 นางสาวซารีฟ๊ะ เจ๊ะนะ พรรคพลังชาติไทย	4	-	1	-	-	-	1	-	-	2
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9
หมายเลข 22 นายอับดุลกอเดร์ ประดู่ พรรคประชาธิปไตยใหม่	5	-	1	1	-	1	-	1	1	-
หมายเลข 23 นายณรงค์ มะแข็ง พรรคครูไทยเพื่อ ประชาชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 24 นางอามีเนาะ ดาโอะ พรรคภราดรภาพ	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-

เขตการเลือกตั้งที่ 1										
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9
หมายเลข 25 นายอุดมศักดิ์ แวนิด พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-
หมายเลข 26 นายอับดุลอารี ยะโกะ พรรคพลังไทยรักไทย	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
หมายเลข 27 นายมุฮัมมะฮายดี เฮาะมะ พรรคเศรษฐกิจใหม่	97	12	10	18	8	16	11	12	4	6
หมายเลข 28 นายอัฐพล เพ็ชรภิมล พรรคเพื่อแผ่นดิน	10	2	1	2	1	-	-	1	1	2
หมายเลข 29 นายอัสมูนี เจ๊ะอุบง พรรคพลังสังคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 30 นายมูสตอปา สะแม พรรคพลเมืองไทย	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9
หมายเลข 31 นายคณนภัค ปานแก้ว พรรคแผ่นดินธรรม	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 32 นายอับดุลเลาะ สะดียามู พรรคพลังประชาธิปไตย	5	-	1	-	-	-	-	3	-	1
หมายเลข 33 นายไพโรจน์ คณานุรักษ์ พรรคประชาชนปฏิรูป	5	1	-	-	1	1	-	-	1	1

เขตกำเลือกตั้งที่ 1										
ข้อมูลกำใช้สิทธิ	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9
หมายเลข 34 นางสาวชนิษฐา อรัญญภาค พรรคภูมิใจพลังเกษตรกร ไทย	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-
หมายเลข 35 นายประกาศ แก้วแกมพุทธ พรรคไทยรักธรรม	5	-	-	2	-	1	1	-	-	1
หมายเลข 36 นายอัครเดช เลิศตระกูลทรัพย์ พรรคประชาไทย	-									
รวมคะแนนผู้สมัคร แต่ละหน่วย	4,371	471	471	468	461	481	471	477	480	591

เขตการเลือกตั้งที่ 2

เขตการเลือกตั้งที่ 2											
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10
บัตรที่ได้รับจัดสรร	5,538	600	600	600	600	600	500	500	500	500	538
2.1 บัตรดี	5,068	553	540	556	558	538	449	446	466	464	498
2.2 บัตรเสีย	252	22	32	23	26	33	29	22	22	22	21
2.3 บัตรไม่เลือกผู้ใด	218	25	28	21	16	29	22	32	12	14	19
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10
หมายเลข 1 นายอับดุลลาซิม อาบู พรรคภูมิใจไทย	221	22	29	24	13	27	25	25	9	23	24
หมายเลข 2 นายชาญฤทธิ์ หนูชูแก้ว พรรคคลองไทย	25	4	3	4	3	1	3	2	-	2	3
หมายเลข 3 พันตำรวจโทอนุวัตร ดอเลาะเซาะ พรรคเพื่อธรรม	40	7	6	7	2	1	5	1	3	5	3
หมายเลข 4 นายวันนอร์ หะยีเมาะลอบ พรรคอนาคตใหม่	1,429	167	127	199	195	111	99	106	145	134	146
หมายเลข 5 นายอัสนัน สุหลง พรรคเสรีรวมไทย	249	21	35	20	24	29	25	32	21	24	18
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6	ชุดที่ 7	ชุดที่ 8	ชุดที่ 9	ชุดที่ 10
หมายเลข 6 นายมุฮัมมัดรอปี หม้อเหล็ก พรรคพลังท้องถิ่นไท	78	19	4	4	7	8	3	3	12	11	7

เขตการเลือกตั้งที่ 2											
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9	ชุดนับ ที่ 10
หมายเลข 7 นายมุฮัมมัดอารีฟีน จะปะกียา พรรคประชาชาติ	332	41	19	21	21	25	11	28	34	57	75
หมายเลข 8 นายอัศมี หยีดาโอะ พรรคพลังประชารัฐ	795	64	100	67	93	107	101	62	69	63	69
หมายเลข 9 ดาบตำรวจอัปดุลเลาะ สะนูดอเลาะ พรรคไทยรักษาชาติ	-										
หมายเลข 10 นายอิสมาแอล เบญอึบรอฮีม พรรคประชาธิปัตย์	1,147	116	136	135	124	140	121	112	87	86	90
หมายเลข 11 นางสาวโรสลี ศรีตุลาการ พรรครักษ์ฝันป่า ประเทศไทย	21	4	1	-	3	2	3	3	2	-	3
หมายเลข 12 นายดอรรหะ สะมุติง พรรคเพื่อชาติ	34	3	5	4	4	4	-	4	5	2	3
หมายเลข 13 นายนิรันดร์ แวดือราแม พรรคประชารวมไทย	13	-	1	1	1	1	2	2	1	1	3
หมายเลข 14 นายเอกอนันต์ วันอารีย์สกุล พรรคชาติไทยพัฒนา	56	3	5	7	4	7	5	4	11	4	6

เขตการเลือกตั้งที่ 2

ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9	ชุดนับที่ 10
หมายเลข 15 นายสุดใจ ชุมนุมมณี พรรคสยามพัฒนา	12	3	2	-	-	1	1	2	1	1	1
หมายเลข 16 นายสีฮานูติน หะยีมะเด็ง พรรคไทยธรรม	7	2	1	1	-	-	-	2	-	1	-
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9	ชุดนับที่ 10
หมายเลข 17 นางสาวชาลิษา แซ่ พรรคประชาภิวัฒน์	6	1	-	1	-	-	1	-	2	1	-
หมายเลข 18 นายดอฮิง มูดอ พรรคถิ่นกาขาว ชาววิไล	7	1	-	2	1	-	-	3	-	-	-
หมายเลข 19 นายศิริวัชโชติ รัตนมาลา พรรครวมพลัง ประเทศไทย	404	52	48	40	41	43	31	45	47	30	27
หมายเลข 20 นายสมมาตร พรหมดำเนิน พรรคพลังชาติไทย	24	3	4	-	3	3	2	-	3	5	1
หมายเลข 21 นายเฉลิมพล ธรรมชาติ พรรคแผ่นดินธรรม	6	-	1	1	1	-	1	-	-	2	-
หมายเลข 22 นายรอแม สาเมาะ พรรคครูไทย เพื่อประชาชน	9	1	1	2	-	2	-	-	1	1	1

เขตการเลือกตั้งที่ 2											
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9	ชุดนับ ที่ 10
หมายเลข 23 นายอัย ยูโซะ พรรคภราดรภาพ	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 24 นายสะมาแอ สะมะแอ พรรคประชาธิปัตย์ ใหม่	31	3	1	7	4	9	3	-	1	2	1
หมายเลข 25 นายชาเดร์ มุซอ พรรคประชานิยม	3	-	1	-	-	-	-	1	1	-	-
หมายเลข 26 นายชูเฟียน สะดียามู พรรคเศรษฐกิจใหม่	49	10	2	4	5	7	1	6	5	4	5
หมายเลข 27 นายญฮัน หะยีเต็ง พรรคพลังไทยรักไทย	7	-	-	1	2	1	-	-	1	-	2
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7	ชุดนับ ที่ 8	ชุดนับ ที่ 9	ชุดนับ ที่ 10
หมายเลข 28 นางสาวไต้ยิบา สาและ พรรคพลังไทยสร้างชาติ	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
หมายเลข 29 นายไซตอาลี ไซตอูเซ็ง พรรคพลัง ประชาธิปัตย์	25	1	2	1	3	5	3	2	2	2	4
หมายเลข 30 นางอามีน่า เพ็ชรภิมล พรรคเพื่อแผ่นดิน	5	-	-	-	1	2	2	-	-	-	-

เขตการเลือกตั้งที่ 2

ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7	ชุดนับที่ 8	ชุดนับที่ 9	ชุดนับที่ 10
หมายเลข 31 นางแวฮานี แวแยนา พรรคภูมิใจไทย	7	2	1	1	-	1	-	-	1	-	1
หมายเลข 32 นายแวงสะแม แวงสุหลง พรรคพลังสังคม	3	-	-	1	-	-	-	-	1	-	1
หมายเลข 33 นายเจษฎา บาเหม พรรคไทยรักธรรม	16	3	3	-	3	-	1	1	1	2	2
หมายเลข 34 นายคุณยา เบญจฮาริต พรรคประชาชนไทย	4	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2
รวมคะแนนผู้สมัคร แต่ละหน่วย	5,068	553	540	556	558	538	449	446	466	464	498

เขตการเลือกตั้งที่ 3

เขตการเลือกตั้งที่ 3								
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7
บัตรที่ได้รับจัดสรร	3,440	500	500	500	500	500	500	440
2.1 บัตรดี	3,207	464	469	472	462	456	472	412
2.2 บัตรเสีย	128	13	13	11	24	25	15	27
2.3 บัตรไม่เลือกผู้ใด	105	23	18	17	14	19	13	1
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7
หมายเลข 1 นายเซ็ง ปู่ตะ พรรคเสรีรวมไทย	90	17	17	7	19	14	10	6
หมายเลข 2 นายมุฮัมมัดนัสรี เาะ พรรคไทยรักษาชาติ	-							
หมายเลข 3 นายอนุวัติ ชูสารอ พรรคประชาชาติ	716	87	69	89	78	75	98	220
หมายเลข 4 นางสาวชาวีเยะ หะยีแวงและ พรรครักษ์ผืนป่า ประเทศไทย	17	3	4	1	2	1	3	3
หมายเลข 5 นายนาเซอร์ พงศ์ประเสริฐ พรรคเพื่อไทย	112	15	25	18	11	17	18	8
หมายเลข 6 นายคอเลฟ เจ๊ะนา พรรคชาติปัตย์	436	66	76	69	76	65	71	13
หมายเลข 7 นางสาวยารอน๊ะ มะแซ พรรคคลองไทย	2	-	1	-	1	-	-	-

เขตการเลือกตั้งที่ 3								
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7
หมายเลข 8 นางสาวรอฮ์นี เจะเลาะ พรรคชาติพัฒนา	16	5	1	6	1	1	1	1
หมายเลข 9 นายนิฮัลยัต นิมะ พรรคประชาภิวัฒน์	4	2	-	-	-	1	1	-
หมายเลข 10 นายันทรุดดีน ฮัจยีดาโอะ พรรคพลังประชารัฐ	247	39	38	43	36	35	47	9
หมายเลข 11 นายอุสมาน อับดุลเลาะ พรรคพลังท้องถิ่นไท	17	2	3	4	4	2	2	-
หมายเลข 12 นายเจะดิง ดาเล็ง พรรคเพื่อธรรม	7	2	1	1	-	1	-	2
หมายเลข 13 นายอาลีฟ มาแฮ พรรคอนาคตใหม่	1,169	173	189	168	184	182	160	113
หมายเลข 14 นายอับดุลกอฮาร์ อาแวปูเตะ พรรคภูมิใจไทย	179	25	26	33	26	28	25	16
หมายเลข 15 ว่าที่ร้อยตรี โมฮัมมัดยาสรี ยูซง พรรครวมพลังประชา ชาติไทย	85	13	7	11	9	20	14	11
หมายเลข 16 นายกอเดร์ สือแต พรรคเพื่อชาติ	7	1	1	2	-	1	2	-
หมายเลข 17 นายมะสุกรี สาเมาะ พรรคไทยธรรม	1	-	-	-	1	-	-	-

เขตการเลือกตั้งที่ 3								
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุก หน่วย	ชุดนับ ที่ 1	ชุดนับ ที่ 2	ชุดนับ ที่ 3	ชุดนับ ที่ 4	ชุดนับ ที่ 5	ชุดนับ ที่ 6	ชุดนับ ที่ 7
หมายเลข 18 นายอับดุลรามัน มะยูโซะ พรรคชาติไทยพัฒนา	20	2	1	4	2	2	7	2
หมายเลข 19 นายอับดุลฮากัม หะยีเจะหลง พรรคประชาธรรมไทย	6	1	2	1	-	-	2	-
หมายเลข 19 นายอับดุลฮากัม หะยีเจะหลง พรรคประชาธรรมไทย	6	1	2	1	-	-	2	-
หมายเลข 20 นายแวปา แวตาเยะ พรรคประชานิยม	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 21 นางฮัมเดียะ ปูเงิน พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล	1	-	-	1	-	-	-	-
หมายเลข 22 นายอายุ สะสอเล็ง พรรคพลังไทยรักชาติ	1	-	-	-	-	-	1	-
หมายเลข 23 นายนุกูล ขวัญทอง พรรคแผ่นดินธรรม	12	4	1	2	1	2	1	1
หมายเลข 24 นายปานุสซี สารี พรรคครูไทย เพื่อประชาชน	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 25 นายอภิเชษฐ์ เจะเล็ง พรรคประชาธิปไตยใหม่	8	1	1	1	2	2	1	-
หมายเลข 26 นายซาบารี มะลี พรรคพลังชาติไทย	3	1	-	-	-	-	2	-

เขตการเลือกตั้งที่ 3								
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนับที่ 1	ชุดนับที่ 2	ชุดนับที่ 3	ชุดนับที่ 4	ชุดนับที่ 5	ชุดนับที่ 6	ชุดนับที่ 7
หมายเลข 27 นายอัมมัน อาแซ พรรคพลังไทยรักไทย	1	-	-	-	-	-	1	-
หมายเลข 28 นายตอละ ยูโซะ พรรคทางเลือกใหม่	4	1	-	1	1	1	-	-
หมายเลข 29 นายอิสมาแอ ยาดา พรรคเศรษฐกิจใหม่	17	2	4	5	3	1	2	-
หมายเลข 30 นางดวงฤดี นิลจันทร์ พรรคเพื่อแผ่นดิน	11	-	2	2	2	4	1	-
หมายเลข 31 นางสาวเสาดะ มามะ พรรคภราดรภาพ	3	-	-	-	1	1	-	1
หมายเลข 32 นายมุฮัมมัด อาแว พรรคพลเมืองไทย	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 33 นายอัब्ดุล สลาม ยูโซะ พรรคพลังประชาชนไทย	5	1	-	2	-	-	2	-
หมายเลข 34 นางธิปไตย กัมเต็ม พรรคภูมิพลังเกษตรกร ไทย	6	1	-	-	1	-	-	4
หมายเลข 35 นางสุพรรณิ ศรีปาน พรรคไทรักธรรม	1	-	-	-	1	-	-	-
หมายเลข 36 นายมะลี ตามะ พรรคประชาไทย	3	-	-	1	-	-	-	2
รวมคะแนนผู้สมัคร แต่ละหน่วย	3,207	464	469	472	462	456	472	412

เขตการเลือกตั้งที่ 4

เขตการเลือกตั้งที่ 4							
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดที่นั่งที่ 1	ชุดที่นั่งที่ 2	ชุดที่นั่งที่ 3	ชุดที่นั่งที่ 4	ชุดที่นั่งที่ 5	ชุดที่นั่งที่ 6
บัตรที่ได้รับจัดสรร	3,219	500	500	500	558	596	565
2.1 บัตรดี	2,961	451	462	455	508	558	527
2.2 บัตรเสีย	192	38	20	33	35	38	28
2.3 บัตรไม่เลือกผู้ใด	66	11	18	12	15	-	10
คะแนนผู้สมัคร	รวมทุกหน่วย	ชุดที่นั่งที่ 1	ชุดที่นั่งที่ 2	ชุดที่นั่งที่ 3	ชุดที่นั่งที่ 4	ชุดที่นั่งที่ 5	ชุดที่นั่งที่ 6
หมายเลข 1 นายเจ๊ะโมฮำหมัด อิสฟิตรี เจ๊ะโมง พรรคชาติพัฒนา	47	6	3	7	6	16	9
หมายเลข 2 นางสาวรุสณี เอี่ยมเด พรรครักษ์สันป่า ประเทศไทย	13	1	-	2	2	6	2
หมายเลข 3 นายอับดุลฮาริส อดุลยศาสน์ พรรคเสรีรวมไทย	64	13	10	10	19	4	8
หมายเลข 4 นายอันวาร์ สะมาแอ พรรคพลังประชารัฐ	298	56	55	51	55	12	69
หมายเลข 5 นายมุฮัมมัดอาลาวี บือแน พรรคภูมิใจไทย	170	19	28	37	26	28	32
หมายเลข 6 นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์ พรรคประชาชาติ	780	77	93	69	106	336	99

เขตการเลือกตั้งที่ 4							
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนั้บที่ 1	ชุดนั้บที่ 2	ชุดนั้บที่ 3	ชุดนั้บที่ 4	ชุดนั้บที่ 5	ชุดนั้บที่ 6
หมายเลข 7 นายอาหะมะ เวาะผา พรรคพลังท้องถิ่นไท	13	5	1	-	3	3	1
หมายเลข 8 นายพริดี เบญจิบรอน พรรคประชาธิปัตย์	363	68	67	77	49	16	86
หมายเลข 9 นายชาดา อาแวก็อจี พรรครวมพลัง ประชาชนชาติไทย	62	13	11	15	10	5	8
หมายเลข 10 นายวันฐูเซน แวหะยี่ พรรคอนาคตใหม่	978	168	169	146	201	116	178
หมายเลข 11 นายยูไซะ หามะ พรรคเพื่อธรรม	19	4	4	7	2	-	2
หมายเลข 12 นายประสิทธิ์ แทนเอียด พรรคเพื่อชาติ	12	2	1	1	5	-	3
หมายเลข 13 นายอิบราเฮม กอดอ พรรคประชานิยม	4	-	3	-	1	-	-
หมายเลข 14 นายอับดุลตอละ สามอ พรรคคลองไทย	11	-	2	4	2	-	3
หมายเลข 15 นางสาวชูไรยา เบ็ญจัวรรณมาศ พรรคประชารวมไทย	4	-	-	1	-	1	2
หมายเลข 16 นางสาวนุรฮายาดี บูละ พรรคประชาภิวัฒน์	4	1	1	1	-	-	1

เขตการเลือกตั้งที่ 4							
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	ชุดที่ 5	ชุดที่ 6
หมายเลข 17 นายสุรียา ฮามะ พรรคไทยธรรม	6	3	2	-	1	-	-
หมายเลข 18 นายอิบรอฮีม ยานยา พรรคไทยรักษาชาติ	-						
หมายเลข 19 นายอิทธิพล นาวินพัฒนรัตน์ พรรคชาติไทยพัฒนา	42	5	3	11	6	8	9
หมายเลข 20 นายประสาน ยูแมน พรรคเพื่อแผ่นดิน	4	1	-	2	-	-	1
หมายเลข 21 นายมุดอ แก่ พรรคถิ่นกาขาวชาววิไล	4	1	-	-	2	-	1
หมายเลข 22 นายมะเย็ง ซามูดีง พรรคพลังชาติไทย	5	-	2	1	1	-	1
หมายเลข 23 นายเต็มศักดิ์ ถาวรสุข พรรคแผ่นดินธรรม	2	1	-	-	1	-	-
หมายเลข 24 นายอาแซ บิง พรรคเศรษฐกิจใหม่	20	3	3	1	7	1	5
หมายเลข 25 นายรุสดี แนนราฮิง พรรคประชาธิปไตยใหม่	2	1	-	-	-	-	1
หมายเลข 26 นางสาวมัจญ์ดิยะฮ์ อาสัน พรรคครูไทย เพื่อประชาชน	5	-	-	1	1	3	-

เขตการเลือกตั้งที่ 4							
ข้อมูลการใช้สิทธิ	รวมทุกหน่วย	ชุดนั้ที่ 1	ชุดนั้ที่ 2	ชุดนั้ที่ 3	ชุดนั้ที่ 4	ชุดนั้ที่ 5	ชุดนั้ที่ 6
หมายเลข 27 นางแมะยะ สามะ พรรคพลังไทยรักไทย	4	-	-	3	1	-	-
หมายเลข 28 นายอนันต์ ดอร์เลาะห์ พรรคพลังสังคม	3	1	-	1	-	-	1
หมายเลข 29 นายมุฮัมมัดอัสนาน กาหมีะ พรรคพลังประชาธิปไตย	11	1	2	5	-	-	3
หมายเลข 30 นางตอยบัต ยาซิง พรรคพลเมืองไทย	3	-	-	1	1	-	1
หมายเลข 31 นายดอเลาะ ส่าและ พรรคภราดรภาพ	-	-	-	-	-	-	-
หมายเลข 32 นายอดุลย์ ส่าและ พรรคพลังไทยรักชาติ	1	-	1	-	-	-	-
หมายเลข 33 นายฮาซัน หมักหมัน พรรคไทยรักธรรม	3	1	1	-	-	1	-
หมายเลข 34 นายฮัมฎาน บือซา พรรคประชาไทย	4	-	-	1	-	2	1
รวมคะแนนผู้สมัคร แต่ละหน่วย	2,961	451	462	455	508	558	527

สถาบันพระปกเกล้า

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5 (โซนทิศใต้)
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210 www.kpi.ac.th
โทรศัพท์ 0-2141-9596 โทรสาร 0-2143-8177

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ebook)
978-616-476-156-8
สวพ.63-77-00.0 (ebook)